

Çukurova Üniversitesi
Kurum İç Değerlendirme Raporu

KURUM İÇ DEĞERLENDİRME RAPORU

Çukurova Üniversitesi

Merkez Yerleşke 01330

Balcalı / ADANA

30 / 06 / 2016

Çukurova Üniversitesi – İç Değerlendirme Raporu

(30/06/2016)

İçindekiler

TABLolar VE ŞEKİLLER DİZİNİ	7
GİRİŞ	9
A-KURUM HAKKINDA GENEL BİLGİLER	12
A.1-TARİHSEL GELİŞİMİ	13
A.2- ORGANİZASYON YAPISI.....	15
A.3- MİSYONU, VİZYONU, DEĞERLERİ VE HEDEFLERİ	20
A.4-EĞİTİM-ÖĞRETİM HİZMETİ SUNAN BİRİMLERİ	21
A.5- ARAŞTIRMA FAALİYETİNİN YÜRÜTÜLDÜĞÜ BİRİMLER.....	23
A.6- İYİLEŞTİRME ALANLARI	26
B-KALİTE GÜVENCESİ SİSTEMİ	27
B.1- KURUM MİSYON, VİZYON VE HEDEFLERİNE NASIL ULAŞMAYA ÇALIŞIYOR?	27
B.2- KURUM MİSYON VE HEDEFLERİNE ULAŞTIĞINA NASIL EMİN OLUYOR?	29
B.3-KURUM GELECEĞE YÖNELİK SÜREÇLERİNİ NASIL İYİLEŞTİRMEYİ PLANLIYOR?.....	30
B.4-KURUMSAL DIŞ DEĞERLENDİRME, PROGRAM AKREDİTASYONU, SİSTEM STANDARTLARI YÖNETİMİ ÇALIŞMALARI VE ÖDÜL SÜREÇLERİ KAPSAMINDA KURUMDA YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR	30
B.5-KURUM, DIŞ DEĞERLENDİRME SONUÇLARINA GÖRE SÜREÇLERİ NASIL İYİLEŞTİRİYOR; BU İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİNİN ETKİLERİ KURUMUN İŞLEYİŞ VE İŞ YAPISI YÖNTEMLERİNE NASIL YANSIYOR?.....	33
B.6-KURUM, MİSYON, VİZYON STRATEJİK HEDEFLERİ VE PERFORMANS GÖSTERGELERİNİ NASIL BELİRLEMEKTE, İZLEMekte VE İYİLEŞTİRMEKTEDİR?.....	33
B.7- KURUM, KURUMSAL PERFORMANSIN ÖLÇÜLMESİ, DEĞERLENDİRİLMESİ VE SÜREKLİ İYİLEŞTİRİLMESİ İÇİN NASIL BİR STRATEJİ İZLEMekteDİR?	34
B.8- KURUMUN KALİTE KOMİSYONU ÜYELERİ NASIL BELİRLENMİŞTİR VE KİMLERDEN OLUŞMAKTADIR?.....	34
B.9- KURUMUN, KALİTE KOMİSYONUNUN KALİTE GÜVENCESİ SİSTEMİNİN KURULMASI VE İŞLETİLMESİ KAPSAMINDAKİ YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLARI NEDİR? KOMİSYON, KALİTE GÜVENCESİ SÜRECİNİ NASIL İŞLETMEKTEDİR?	35
B.10- İÇ PAYDAŞLAR VE DIŞ PAYDAŞLARIN KALİTE GÜVENCESİ SİSTEMİNE KATILIMI NASIL SAĞLANMAKTADIR?	38
C.EĞİTİM VE ÖĞRETİM	39
C.1- PROGRAMLARIN TASARIMI VE ONAYI	42
C.1.1-Programların eğitim amaçlarının belirlenmesinde ve müfredatın tasarımında iç ve dış paydaş katkıları nasıl ve ne seviyede gerçekleşmektedir?	42
C.1.2-Programların yeterlilikleri nasıl belirlenmektedir?	42
C.1.3-Programların yeterlilikleri belirlenirken Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesiyle (TYYÇ) uyumu göz önünde bulundurulmakta mıdır?	43
C.1.4-Programların yeterlilikleriyle ders öğrenme çıktıları arasında ilişkilendirme yapılmakta mıdır?	43
C.1.5-Kurumda programların onaylanma süreci nasıl gerçekleştirilmektedir?.....	43
C.1.6-Programların eğitim amaçları ve kazanımları kamuoyuna açık bir şekilde ilan edilmekte midir?	43
C.2- ÖĞRENCİ MERKEZLİ ÖĞRENME, ÖĞRETME VE DEĞERLENDİRME	44
C.2.1-Programlarda yer alan derslerin öğrenci iş yüküne dayalı kredi değerleri (AKTS) belirlenmekte midir?	44
C.2.2-Öğrencilerin yurt içi ve/veya yurt dışındaki işyeri ortamlarında gerçekleştirebilecekleri uygulama ve stajların iş yükleri belirlenmekte ve programın toplam iş yüküne dâhil edilmekte midir?.....	49
C.2.3-Programların yürütülmesinde öğrencilerin aktif rol almaları nasıl teşvik edilmektedir?	49
C.2.4-Başarı ölçme ve değerlendirme yöntemi (BÖDY) hedeflenen ders öğrenme çıktılarına ulaşıldığını ölçebilecek şekilde tasarlanmakta mıdır?.....	50
C.2.5-Doğru, adil ve tutarlı şekilde değerlendirmeyi güvence altına almak için nasıl bir yöntem izlenmektedir?	50
C.2.6-Öğrencinin devamını veya sınava girmesini engelleyen haklı ve geçerli nedenlerin oluşması durumunu kapsayan açık düzenlemeler var mıdır?	51
C.2.7-Özel yaklaşım gerektiren öğrenciler (engelli veya uluslararası öğrenciler gibi) için düzenlemeler var mıdır?.....	51
C.3-ÖĞRENCİNİN KABULÜ VE GELİŞİMİ, TANINMA VE SERTİFİKALANDIRMA	52
C.3.1-Öğrencinin kabulü ile ilgili tüm süreçlerde açık ve tutarlı kriterler uygulanmakta mıdır?.....	52

C.3.2-Yeni öğrencilerin kuruma/programa uyumlarının sağlanması için nasıl bir yöntem izlenmektedir?..	54
C.3.3-Başarılı öğrencinin kuruma/programa kazandırılması ve/veya öğrencinin programdaki akademik başarısı nasıl teşvik edilmekte ve/veya ödüllendirilmektedir?.....	54
C.3.4-Öğrencilere yönelik akademik danışmanlık hizmetleri ne kadar etkin şekilde sunulmakta ve akademik gelişimleri nasıl izlenmektedir?.....	55
C.3.5-Öğrenci hareketliliğini teşvik etmek üzere ders ve kredi tanınması, diploma denkliği gibi konularda gerekli düzenlemeler bulunmakta mıdır?	56
C.4-EĞİTİM-ÖĞRETİM KADROSU	57
C.4.1-Eğitim-öğretim sürecini etkin şekilde yürütebilmek üzere yeterli sayıda ve nitelikte akademik kadrosu bulunmakta mıdır?	57
C.4.2-Eğitim-öğretim kadrosunun işe alınması, atanması ve yükseltilmeleri ile ilgili süreçler nasıl yürütülmektedir?	58
C.4.3-Kuruma dışarıdan ders vermek üzere öğretim elemanı seçimi ve davet edilme usulleri nasıl gerçekleştirilmektedir?	59
C.4.4-Kurumdaki ders görevlendirmelerinde eğitim-öğretim kadrosunun yetkinlikleri ile ders içeriklerinin örtüşmesi nasıl güvence altına alınmaktadır?	59
C.4.5-Eğitim-öğretim kadrosunun mesleki gelişimlerini sürdürmek ve öğretim becerilerini iyileştirmek için ne gibi olanaklar sunulmaktadır?	59
C.4.6-Eğitim-öğretim kadrosunun eğitsel performanslarının izlenmesi ve ödüllendirilmesine yönelik mekanizmalar mevcut mudur?.....	60
C.4.7-Kurum, eğitim bileşeni kapsamındaki hedeflere ulaşmayı sağlayacak eğitim-öğretim kadrosunun, nicelik ve nitelik olarak sürdürülebilirliğini nasıl güvence altına almaktadır?	60
C.5-ÖĞRENME KAYNAKLARI, ERİŞİLEBİLİRLİK VE DESTEKLER.....	60
C.5.1-Kurum, eğitim-öğretim etkinliğini arttıracak öğrenme ortamlarını yeterli ve uygun donanıma sahip olacak şekilde sağlamakta mıdır?.....	60
C.5.2-Eğitimde yeni teknolojilerin kullanımını teşvik etmekte midir? Kurumda ne tür teknolojiler kullanılmaktadır?.....	62
C.5.3-Öğrencilerin mesleki gelişim ve kariyer planlamasına yönelik ne tür destekler sağlanmaktadır?.....	63
C.5.4-Öğrencilerin staj ve işyeri eğitimi gibi kurum dışı deneyim edinmelerini gerektiren programlar için kurum dışı destek bileşenleri nasıl sağlanmaktadır?.....	64
C.5.5-Öğrencilere psikolojik rehberlik, sağlık hizmeti vb. destek hizmetleri sunulmakta mıdır?.....	64
C.5.6-Öğrencilerin kullanımına yönelik tesis ve altyapılar (yemekhane, yurt, spor alanları, teknoloji donanımlı çalışma alanları vs.) mevcut mudur?	65
C.5.7-Öğrenci gelişimine yönelik sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler ne ölçüde desteklenmektedir?.....	67
C.5.8-Kurum, özel yaklaşım gerektiren öğrencilere (engelli veya uluslararası öğrenciler gibi) yeterli ve kolay ulaşılır öğrenme imkânları ile öğrenci desteğini nasıl sağlamaktadır?.....	70
C.5.9-Sunulan hizmetlerin/desteklerin kalitesi, etkinliği ve yeterliliği nasıl güvence altına alınmaktadır?	70
C.6- PROGRAMLARIN SÜREKLİ İZLENMESİ VE GÜNCELLENMESİ	70
C.6.1-İç paydaşların ile dış paydaşların sürece katılımı sağlanarak programın gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesi nasıl yapılmaktadır?.....	70
C.6.2-Gözden geçirme faaliyetleri ne sıklıkta, nasıl ve kimler tarafından yapılmaktadır? Katkı veren paydaşlar nasıl belirlenmektedir? Bu paydaşlar karar verme sürecinin hangi aşamalarına katılabilmektedir?.....	71
C.6.3-Değerlendirme sonuçları, programın güncellenmesi ve sürekli iyileştirilmesi için nasıl kullanılmaktadır?.....	71
C.6.4-Programların eğitim amaçlarına ilişkin hedeflerine ulaştığını; öğrencilerin ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verdiğini nasıl izlemekte ve ölçmektedir?	71
C.6.5-Programların eğitim amaçları ve öğrenme çıktılarına ilişkin taahhütleri nasıl güvence altına alınmaktadır?	71
Ç.ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME	72
Ç.1-ARAŞTIRMA STRATEJİSİ VE HEDEFLERİ	72
Ç.1.1-Kurumun araştırma stratejisi, hedefleri ve bu hedeflerin kimler tarafından gerçekleştirileceği belirlenmiş midir? Kurumun araştırma stratejisi ve hedefleri nelerdir? Bu hedefler nasıl belirlenmekte ve hangi sıklıkta gözden geçirilmektedir?	73
Ç.1.2-Kurumun araştırma stratejisi bütünsel ve çok boyutlu olarak mı ya da tek bir araştırma alanına yönelik olarak mı ele alınmıştır? Kurumun temel araştırma ve uygulamalı araştırmaya bakışı nasıldır? ...	74

Ç.1.3-Kurum, araştırmada öncelikli alanları ile ilgili araştırma faaliyetlerinde bulunmakta mıdır?	74
Ç.1.4-Kurumun araştırma faaliyetleri ve diğer akademik faaliyetleri (eğitim-öğretim, topluma hizmet) arasında nasıl bir etkileşim bulunmaktadır? Buna yönelik bir stratejisi var mıdır?	75
Ç.1.5-Kurum, araştırma stratejisinin bir parçası olarak kurumlar arası araştırma faaliyetlerini desteklemekte midir? Bu tür araştırmalara uygun platformlar geliştirmekte midir? Ve bu tür araştırmaların çıktılarını nasıl izlemekte ve değerlendirmektedir? Kurum, araştırma stratejisi olarak disiplinler arası ve/veya çok disiplinli araştırma faaliyetlerini desteklemekte midir? Bu tür araştırmalara uygun platformlar geliştirmekte midir? Ve bu tür araştırmaların çıktılarını nasıl izlemekte ve değerlendirmektedir?	76
Ç.1.6-Kurum, yerel/bölgesel/ulusal kalkınma hedefleriyle kendi araştırma stratejileri arasında nasıl bir bağ kurmaktadır?	76
Ç.1.7-Yapılan araştırmaların bölgesel/ulusal açıdan değerlendirildiğinde ekonomik ve sosyo-kültürel katkısı var mıdır? Nasıl teşvik edilmektedir?.....	77
Ç.1.8-Kurumun, araştırmada etik değerleri benimsetme ile ilgili girişimleri (Etik Komisyonu, İntihali önlemeye yönelik özel yazılımlar, vs.) var mıdır?.....	77
Ç.1.9-Araştırmaların çıktıları ödüllendirilmekte midir?.....	78
Ç.1.10-Araştırma fırsatları ile ilgili kurum içi gerekli bilgi paylaşımı yapılmakta mıdır?.....	79
Ç.1.11-Verilen doktora derecelerinin çeşitliliği ve doktora öğrencilerinin yurtiçi ve yurtdışı üniversitelerde öğretim görevlisi olarak işe başlama oranları takip ediliyor mu?.....	79
Ç.1.12-Kurum tarafından verilen doktora derecesi ile akademik ortamda iş bulan öğrencilerin oranı nedir?	79
Ç.1.13-Kurum, araştırma öncelikleri kapsamındaki faaliyetleri için gerekli fiziki/teknik altyapının ve mali kaynakların oluşturulmasına ve uygun şekilde kullanımına yönelik politikalara sahip midir?	79
Ç.1.14-Kurum, öncelikleri kapsamındaki araştırma faaliyetlerinin nicelik ve nitelik olarak sürdürülebilirliğini nasıl güvence altına almaktadır?.....	79
Ç.2-ARAşTIRMA KAYNAKLARI	80
Ç.2.1-Kurumun fiziki/teknik altyapısı ve mali kaynakları, araştırma öncelikleri kapsamındaki faaliyetleri gerçekleştirmek için uygun ve yeterli midir?.....	80
Ç.2.2-Kurum içi kaynakların araştırma faaliyetlerine tahsisine yönelik açık kriterler mevcut mudur? Bu kriterler nasıl belirlenmekte ve hangi sıklıkta gözden geçirilmektedir?	81
Ç.2.3-Araştırma faaliyetlerine kurum içi kaynak tahsisine yönelik öncelikler mevcut ise ne tür parametreler dikkate alınmaktadır?.....	81
Ç.2.4-Kurum, kaynakların etkin/verimli kullanımı sağlamak ve ilave kaynak temin edebilmek için içi/dış paydaşlarla işbirliğini ve kurum dışından kaynak teminini nasıl teşvik etmekte ve desteklemektedir?	82
Ç.2.5-Kurum dışından sağlanan mevcut dış destek (proje desteği, bağış, sponsorluk vb.) kurumun stratejik hedefleri ile uyumlu ve yeterli midir?.....	82
Ç.2.6-Kurum, araştırma faaliyetlerinin etik kurallara uygun olarak yürütülmesini sağlamak için ne tür destekler sunmaktadır?	83
Ç.2.7-Kurum, araştırma bileşeni ile ilgili hedefleri kapsamında ihtiyaç duyulan kaynakların sürdürülebilirliğini nasıl sağlamaktadır?	83
Ç.3-ARAşTIRMA KADROSU	83
Ç.3.1-Kurum, işe alınan/atanan araştırma personelinin gerekli yetkinliğe sahip olmasını nasıl güvence altına almaktadır?	83
Ç.3.2-Araştırma kadrosunun yetkinliği nasıl ölçülmekte ve değerlendirilmektedir?.....	84
Ç.3.3-Araştırma kadrosunun yetkinliğinin geliştirilmesi ve iyileştirmesi için ne gibi imkânlar sunulmaktadır?	84
Ç.3.4-Atama ve yükseltme sürecinde araştırma performansını nasıl değerlendirmektedir?.....	85
Ç.3.5-Araştırma bileşeni kapsamındaki hedeflerine ulaşmayı sağlayacak araştırma kadrosunun, nicelik ve nitelik olarak sürdürülebilirliğini nasıl güvence altına almaktadır?	85
Ç.4- ARAşTIRMA PERFORMANSININ İZLENMESİ VE İYILEşTİRİLMESİ.....	86
Ç.4.1-Kurumun araştırma performansı verilere dayalı ve periyodik olarak ölçülmekteve değerlendirilmekte midir?.....	86
Ç.4.2-Araştırmaların kalitesinin değerlendirilmesi ve izlenmesine yönelik mekanizma mevcut mudur?	87
Ç.4.3-Kurum, araştırma performansının kurumun hedeflerine ulaşmasındaki yeterliliğini nasıl gözden geçirmekte ve iyileştirilmesini nasıl gerçekleştirmektedir?.....	87
D.YÖNETİM SİSTEMİ.....	88

D.1-YÖNETİM VE İDARI BİRİMLERİN YAPISI.....	88
D.1.1-Kurumun, yönetim ve idari yapılanmasında benimsediği bir yönetim modeli bulunmakta mıdır?....	88
D.1.2-Operasyonel süreçlerini (eğitim-öğretim ve araştırma) ve idari/destek süreçlerini nasıl yönetmektedir?.....	90
Bunların dışında ihtiyaca göre başka süreçler de belirlenerek tanımlanabilecektir. Hali hazırdaki süreçlerin etkili yönetimi için herbir sürece ilişkin girdi ve çıktılar ile performans göstergeleri ortaya konulmuştur. Yapılan girdi-çıkıtı analizlerine göre süreçlerde iyileştirme yapılması düşünülmektedir. Ancak bu mevcut durumda sistematik bir şekilde yapılamamakta, bunun sistematik hale getirilmesi amaçlanmaktadır.	91
D.1.3-İç kontrol standartlarına uyum eylem planı ne kadar etkin düzeyde uygulanmaktadır?.....	92
D.2- KAYNAKLARIN YÖNETİMİ	95
D.2.1-İnsan kaynaklarının yönetimi nasıl ve ne kadar etkin olarak gerçekleştirilmektedir?.....	95
D.2.2-İdari ve destek hizmetleri sunan birimlerde görev alan personelin eğitim ve liyakatlerinin üstlendikleri görevlerle uyumunu sağlamak üzere nasıl bir sistem kullanılmaktadır?	97
D.2.3-Mali kaynakların yönetimi nasıl ve ne kadar etkin olarak gerçekleştirilmektedir?.....	98
D.2.4-Taşınır ve taşınmaz kaynakların yönetimi nasıl ve ne kadar etkin olarak gerçekleştirilmektedir? ..	103
D.3- BİLGİ YÖNETİM SİSTEMİ	104
D.3.1-Her türlü faaliyet ve sürece ilişkin verileri toplamak, analiz etmek ve raporlamak üzere nasıl bir bilgi yönetim sistemi kullanılmaktadır?.....	104
D.3.2-Toplanan verilerin güvenliği, gizliliği ve güvenilirliği nasıl sağlanmaktadır?	107
D.4- KURUM DIŞINDAN TEDARİK EDİLEN HİZMETLERİN KALİTESİ	107
D.4.1-Kurum dışından alınan idari ve/veya destek hizmetlerinin tedarik sürecine ilişkin kriterleri belirlenmiş midir?.....	107
D.4.2-Kurum dışından alınan bu hizmetlerin uygunluğu, kalitesi ve sürekliliği nasıl güvence altına alınmaktadır?	108
D.5- KAMUOYUNU BİLGİLENDİRME	108
D.5.1-Kurum, topluma karşı sorumluluğunun gereği olarak, eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme faaliyetlerini de içerecek şekilde faaliyetlerinin tümüyle ilgili güncel verileri kamuoyuyla paylaşmakta mıdır?.....	108
D.5.2-Kamuoyuna sunulan bilgilerin güncelliği, doğruluğu ve güvenilirliği nasıl güvence altına alınmaktadır?	110
D.6-YÖNETİMİN ETKİNLİĞİ VE HESAP VEREBİLİRLİĞİ	111
D.6.1-Kurum, kalite güvencesi sistemini, mevcut yönetim ve idari sistemini, yöneticilerinin liderlik özelliklerini ve verimliliklerini ölçme ve izlemeye imkân tanıyacak şekilde tasarlamış mıdır?.....	111
D.6.2-Yönetim ve idarenin kurum çalışanlarına ve genel kamuoyuna hesap verebilirliğine yönelik ilan edilmiş politikası var mıdır?	112
E. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	113
E.1-ÜNİVERSİTEMİZİN GÜÇLÜ YÖNLERİ	113
E.2-ÜNİVERSİTEMİZİN İYİLEŞMEYE VE GELİŞTİRİLMEMEYE AÇIK YÖNLERİ	114
Ekler Listesi	119

Tablolar ve Şekiller Dizini

Tablo A.1-Çukurova Üniversitesi Kurumu Kalite Komisyonu	10
Şekil A.1-Çukurova Üniversitesinin Akademik Teşkilat Yapısı.....	18
Şekil A.2-Çukurova Üniversitesinin İdari Teşkilat Yapısı.....	19
Tablo A.4.1-Çukurova Üniversitesi Akademik Birimleri	22
Tablo A.5.1-Araştırma ve Uygulama Merkezleri	24
Şekil B.1.1-YÖDEK modeli	28
Tablo B.1.1-Çukurova Üniversitesi Kalite Performans Alanları	29
Tablo B.8.1-Kalite Komisyonu Görev Dağılımı	35
Tablo B.9.1-Kalite Güvencesi Birim Temsilcileri	37
Tablo C.1-Akademik Birimlerin Yıllara Göre Dağılımı	39
Tablo C.2-Akademik Birimlerdeki Program Sayıları	40
Tablo C.3-Akademik Birimlerde Öğretim Durumuna Göre Öğrencilerin Dağılımı	41
Tablo C.2.1.1- Lisans ve Yüksek Lisans Programlarında Öğrenme Kazanımları Belirlenen ve AKTS İş Yüğü Hesaplanan Ders Sayısı.....	45
Tablo C.3.5.1-İkili Anlaşma Yapılan Üniversite Sayısı.....	56
Şekil C.3.5.1-Uluslararası Öğrenci Sayılarının Yıllara Göre Değişimi.....	57
Tablo C.4.1.1-Akademik Personelin Kadro Ve İstihdam Şekline Göre Dağılımı.....	57
Tablo C.4.1.2-Akademik Personelinin Birimlere Göre Dağılımı.....	58
Tablo C.4.1.3-Öğretim Elemanı Başına Düşen Öğrenci Sayısının Yıllara Göre Değişimi	58
Tablo C.5.1.1-Açık Mekânların, Hizmet Açılımlarına Göre Dağılımı.....	61
Tablo C.5.1.2-Kapalı Mekânların Hizmet Açılımlarına Göre Dağılımı.....	61
Tablo C.5.2.1-Çukurova Üniversitesinin Eğitim Alanlarında Derslik Kapasiteleri	62
Tablo C.5.2.2-Bilgi ve Teknoloji Kaynakları Çeşidi ve Kullanım Amacına Göre Dağılımı	63
Tablo C.5.6.1-Kütüphane Kaynakları ve Verilerinin Yıllara Göre Dağılımı	67
Tablo Ç.1.1-Araştırma Proje Türlerinin Yıllara Göre Dağılımı.....	72
Tablo Ç.1.2-2015 Yılı Yayın Türlerine Ve Sayılarına İlişkin Tablo.....	72
Tablo Ç.1.9.1- Rektörlük BAP Koordinasyon Birimi Tarafından Desteklenen Proje Türleri	78
Tablo Ç.2.1.1-Proje Türlerine Göre Sağlanan Ödenek Miktarının Yıllara Göre Değişimi	80
Tablo Ç.2.1.2-Rektörlük BAP Koordinasyon Birimi Tarafından Desteklenen Projelerin Bütçe Artışları	81

Tablo Ç.2.5.1-Yıllar İtibari İle Kurum Dışı Destekli Proje Sayıları	82
Tablo Ç.2.5.2- 2015 Yılı Projelere Ödenekleri	83
Tablo D.1.3.1-2015 Yılı İçerisindeki Gerçekleşmesi Gereken Toplam Eylem Sayısı	93
Şekil D.1.3.1-İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı 2015 Yılı Eylemlerinin Bileşenlere Göre Dağılımı (%)	93
Tablo D.1.3.2-İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planında 2015 Yılı İçin Öngörülen Eylemlerden Sorumlu Birimler Ve Eylemlerin Gerçekleşme Yüzdesi	94
Tablo D.2.1.1-Üniversitemizde Çalışan İdari Personel Sayılarının Birimlere Göre Dağılımı	96
Tablo D.2.1.2-Üniversitemizde Çalışan İdari Personel Sayılarının Hizmet Sınıflarına Göre Dağılımı	96
Tablo D.2.3.1-Karşılaştırmalı Bütçe Giderleri Uygulama Sonuçlarına İlişkin Tablo	102
Tablo D.2.3.2-Karşılaştırmalı Bütçe Gelirleri Uygulama Sonuçlarına İlişkin Tablo	103

GİRİŞ

Çukurova Üniversitesi, Türkiye'deki üniversitelerin mevcut durumlarını karşılaştırmak ve ileriye dönük etkin strateji ve hedefler belirlemelerini sağlamak amacıyla başlatılan Kurum İçi Değerlendirme sürecini, Üniversitenin geçmişinin ve bugününün analiz edilmesi, gelecekle ilgili hedeflerin ve politikaların belirlenmesi, bağımsız dış değerlendirme süreciyle kalite düzeylerinin onaylanması ve tanınması için bir fırsat olarak kabul etmektedir.

Çukurova Üniversitesi'nin eğitim, öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerinin değerlendirilmesi, kalitenin geliştirilmesi, bağımsız dış değerlendirme süreciyle kalite düzeylerinin onaylanması ve tanınması konusundaki çalışmalara ilişkin esasları, 2012 yılından beri düzenlenmekte ve bu doğrultuda bir dizi çalışmalar yürütülmektedir (Ek 1). Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliğinin (Resmi Gazete 23 Temmuz 2015 / 29423) 2015 yılında yeniden belirlenen çalışma ilkeleri doğrultusunda Üniversitemizde 2015 yılında Çukurova Üniversitesi Kalite Komisyonu (ÇÜ-KK) yeniden oluşturulmuş (Tablo A.1) ve ilgili yönergesi, senato kararı (Ek 2) ile yürürlüğe konulmuştur.

Tablo A.1-Çukurova Üniversitesi Kurumu Kalite Komisyonu

Personel	Birim Adı	E-Posta
Prof. Dr. Mustafa Kibar	Rektör-Komisyon Başkanı	mkibar@cu.edu.tr
Prof.Dr. Şeref Erdoğan	Rektör Yardımcısı	serdogan@cu.edu.tr
Prof. Dr. Ahmet Doğanay	Eğitim Fakültesi	adoganay@cu.edu.tr
Prof. Dr. Hüseyin R. Yerli	Mühendislik Mimarlık Fakültesi	hryerli@cu.edu.tr
Prof.Dr. Gülşah Seydaoğlu	Tıp Fakültesi / Tıp Eğitimi AD	gseyda@cu.edu.tr
Prof.Dr. Murat Sert	Tıp Fakültesi	muratser@cu.edu.tr
Prof.Dr. Neslihan Boyan	Sağlık Hizmetleri MYO	nboyan@cu.edu.tr
Prof.Dr. Orhan Tufan Eroldoğan	Su Ürünleri Fakültesi	mtufan@cu.edu.tr
Prof.Dr. Sadullah Sakallioğlu	Fen-Edebiyat Fakültesi	sadullah@cu.edu.tr
Prof.Dr. Sait Polat	Sağlık Bilimleri Fakültesi	spolat@cu.edu.tr
Prof.Dr. Sevim Polat	Aladağ MYO	sevcan@cu.edu.tr
Prof.Dr. Ali Danışman	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	adanis@cu.edu.tr
Prof.Dr. H.Oğuz Yoldaş	Diş Hekimliği Fakültesi	oguzyoldas@cu.edu.tr
Prof.Dr. Mustafa Gök	Ziraat Fakültesi	zftoprak@cu.edu.tr
Doç.Dr. Tamer Cevat İnal	Tıp Fakültesi Balcalı Hastanesi Başhekim Yard. Kalite Güvencesi Direktörü	tcinal@cu.edu.tr
Doç.Dr. Toğroul Ganioglu	Devlet Konservatuvarı	tganioglu@cu.edu.tr
Yrd.Doç.Dr. İlker Özdemir	İletişim Fakültesi	iozdemir@cu.edu.tr
Yrd.Doç.Dr. Yusuf Ziya Halefoğlu	Güzel Sanatlar Fakültesi	yhalefogl@cu.edu.tr
Nazan Karataş	Genel Sekreter	genel-sekreter@cu.edu.tr
Ayhan Yıldız	Strateji Geliştirme Daire Başkanı	ayildiz@cu.edu.tr
Hasan Mert Sarikaya	Öğrenci Konseyi Başkanı	hmsarikaya@ogrenci.cu.edu.tr

Kurum İç Değerlendirme sürecine temel teşkil eden performans alanları, YÖK Kurum İç Değerlendirme modeli esas alınarak belirlenmiştir. YÖK Kurum İç değerlendirme Raporu Hazırlama klavuzu doğrultusunda ve Kurumsal Dış Değerlendirme Ölçütleri (KDDÖ) çerçevesinde, aşağıdaki başlıklarda hazırlanmış ve sunulmuştur.

- A. Kurum Hakkında Bilgiler
- B. Kurum Kalite Güvence Sistemi
- C. Eğitim ve Öğretim
- Ç. Araştırma ve Geliştirme
- D. Yönetim Sistemi
- E. Sonuç ve Değerlendirme

Çukurova Üniversitesi Kurum İç Değerlendirme Raporu, birimlerden gelen veriler ve geri bildirimler doğrultusunda aşağıdaki 4 ana başlıktaki sorulara yanıt bulmak için hazırlanmıştır.

- 1. Kurum ne yapmaya çalışıyor? Kurumun misyonu ve hedefleri nelerdir?*
- 2. Kurum misyon ve hedeflerine nasıl ulaşmaya çalışıyor? Kurumun yönetim/organizasyonel süreçleri ve faaliyetleri nelerdir?*
- 3. Kurum misyon ve hedeflerine ulaştığına nasıl emin oluyor? Kalite güvencesi süreçleri, iç değerlendirme süreçleri nelerdir?*
- 4. Kurum geleceğe yönelik süreçlerini nasıl iyileştirmeyi planlıyor? Yükseköğretimin hızlı değişen gündemi kapsamında kurumun rekabet avantajını koruyabilmesi için sürekli iyileşme faaliyetleri nelerdir?*

A-Kurum Hakkında Genel Bilgiler

İletişim Bilgileri ve Künye

KÜNYE	
Kurum Adı	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
Kalite Komisyon Başkanı	Prof. Dr. Mustafa KİBAR Rektör
İletişim Sorumlusu	Prof. Dr. Şeref ERDOĞAN Rektör Yardımcısı
Telefon Numarası	0 (322) 338 67 28
Posta Adresi	Çukurova Üniversitesi Rektörlüğü Balcalı, Sarıçam / ADANA 01130
E-Posta	serdogan@cu.edu.tr

A.1-Tarihsel Gelişimi

Çukurova Üniversitesi, 1973 yılında, Ankara Üniversitesi tarafından 1969 yılında kurulan Ziraat Fakültesi ile 1972 yılında Atatürk Üniversitesi tarafından kurulan Tıp Fakültesi'nin birleştirilmesiyle kurulmuştur. 1973 yılında Temel Bilimler, 1978 yılında Mühendislik ve 1982 yılında İdari Bilimler Fakültesinin de kurulması ile fakülte sayısı beşe çıkmıştır. 1983 yılında Temel Bilimler Fakültesi, Fen-Edebiyat Fakültesi adını almış, İdari Bilimler Fakültesi de Adana İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi ile birleşerek İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi adını almıştır. Mühendislik Fakültesi ile Adana İktisadi ve Ticari İlimler Akademisine bağlı Mühendislik Fakültesi 1982 yılında birleşerek Mühendislik - Mimarlık Fakültesi oluşturulmuştur. Ayrıca Adana, Mersin ve Hatay'daki Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı iki yıllık yabancı dil yüksekokullarının birleşmesiyle Eğitim Fakültesi kurulmuştur. Su Ürünleri Fakültesi; 1982 yılında kurulan Su Ürünleri Yüksekokulu'nun 1992 yılında fakülteye dönüştürülmesiyle oluşmuştur. 1993 yılında, İlahiyat, Dış Hekimliği ve Güzel Sanatlar Fakültelerinin kurulmasıyla fakülte sayısı 10'a yükseltilmiştir. Yine aynı yıl Adana Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu ve Kozan Meslek Yüksekokulları kurularak eğitime açılmıştır. 1994 yılı içerisinde, Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu, 1995 yılı içerisinde Karaisalı Meslek Yüksekokulu kurulmuştur. 1996 yılında Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, Çukurova Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'na, Adana Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Adana Sağlık Yüksekokulu'na dönüştürülmüştür. 1997 yılında Kadirli Meslek Yüksekokulu, 2000 yılında Yumurtalık Meslek Yüksekokulu ve 2007 yılında İletişim ve Hukuk Fakülteleri kurulması ile birlikte akademik birim sayısı 25'e ulaşmıştır. 2009 yılında Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesinde, Ceyhan Mühendislik Fakültesi Ceyhan'da kurulmuştur. 2011 yılında İmamoğlu, Feke ve Tufanbeyli ilçelerinde 3 meslek yüksekokulu açılmıştır. 2012 yılında Balcalı Kampüsü bünyesinde Eczacılık Fakültesi, Sivil Havacılık Yüksekokulu, Kozan İşletme Fakültesi, Ceyhan Veteriner Fakültesi, Aladağ Meslek Yüksekokulu kurulmuştur. 2013 yılında Ceyhan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu ile Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu tek çatı altında birleştirilmiştir. Son olarak 2015 yılında Adana Sağlık YO kapatılmış, yerine Sağlık Bilimleri Fakültesi kurulmuştur.

Çukurova Üniversitesi, halen 17 Fakülte, 3 Enstitü, 1 Devlet Konservatuvarı, 4 Yüksekokul, 12 Meslek Yüksekokulu (Şekil A.1) ve 35 Araştırma Uygulama Merkezi ile eğitim-öğretim ve

araştırma çalışmalarını sürdürmektedir. Akademik birimlerimizin kuruluşuna ilişkin yasal dayanaklar Ek'te sunulmuştur (Ek A.1.1).

Çukurova Üniversitesi bölgede diğer üniversitelerin de kurucu unsuru olmuştur: 1992 yılında modern bina, laboratuvar ve eğitim araçlarıyla 2 adet Yüksekokul, Mersin Üniversitesi'ne, 3 adet Yüksekokul, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi'ne devredilmiştir. Kahramanmaraş'taki Araştırma ve Uygulama Merkezi binaları, yeni kurulan Sütçü İmam Üniversitesi'ne devredilmiştir. Üniversitemizin Osmaniye ve Kadırlı Meslek Yüksekokulları, 2007 yılında tüm birimleriyle Osmaniye'de kurulan Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi'ne, devredilmiştir. Çukurova Üniversitesi tüm bu üniversitelere öğretim elemanı, altyapı ve kaynak desteği sunmuştur.

Çukurova Üniversitesi Balcalı Yerleşkesi, Adana İli, Sarıçam İlçesi sınırları içerisinde yer alan Seyhan Baraj Gölünün doğu yakasında yaklaşık 18.000 dekar alanı kaplamaktadır. Üniversite'nin toplam arazisi, yerleşke dışındaki 2.000 dekara yakın arazi ile birlikte yaklaşık 20.000 dekara ulaşmaktadır. Balcalı adı, Üniversite'nin inşasından önce yerleşkenin içinde bulunan ve aynı adı taşıyan köyden gelmektedir.

Balcalı Yerleşkesinde; idari ve eğitim binaları, laboratuvarlar, tam donanımlı bir hastane, merkezi kütüphane, kafeterya, açık ve kapalı spor tesisleri, konukevleri ile yabancı öğrenci ve akademik personel lojmanları bulunmaktadır. Ziraat Fakültesi'nin araştırma ve uygulama amacıyla kullandığı çiftlik alanı da bu yerleşkenin içerisinde yer almaktadır.

Üniversitemiz yerleşkesinin gelişim çerçevesinin çizilmesi amacıyla kendi olanaklarımızla 1/5.000 ölçekli nazım imar planı hazırlanarak, Büyükşehir Belediyesi tarafından onaylanmış ve uygulamaya konulmuştur. Çukurova Üniversitesi Gelişim Planı, özellikle yeni eğitim alanlarının oluşturulması, mevcut eğitim alanlarının iyileştirilmesini ve geliştirilmesini ve bu gelişimin getireceği öğrenci sayısına göre eğitim hizmetlerinin yanı sıra sosyal ve teknik altyapı ihtiyaçlarını makro düzeyde belirlemek amacıyla yapılmış bir plandır. Ayrıca yerleşke ile ilgili kısa, orta ve uzun vadede alınacak tüm karar ve uygulamaların belirlenmesi ve planlamasına yönelik alt ölçeklerde üretilecek plan, program ve projeler için de, stratejilerin belirlenmesine yardımcı olacak bir rehber niteliği taşımaktadır. Çukurova Üniversitesi, gelişimi açısından değerlendirildiğinde, yapılaşma ve arazi kullanımını açısından örnek teşkil edebilecek bir konumdadır.

Ayrıca merkez yerleşke dışında, şehir merkezinde Adana Meslek Yüksekokulu ve Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, ilçelerde ise Aladağ Meslek Yüksekokulu, Ceyhan Mühendislik Fakültesi, Ceyhan Veteriner Fakültesi, Ceyhan Meslek Yüksekokulu, Feke Meslek Yüksekokulu, İmamoğlu Meslek Yüksekokulu, Karaisalı Meslek Yüksekokulu, Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu, Kozan İşletme Fakültesi, Kozan Meslek Yüksekokulu, Pozantı Meslek Yüksekokulu, Yumurtalık Meslek Yüksekokulu ile Tufanbeyli Meslek Yüksekokulu'nda eğitim faaliyetlerine devam edilmektedir. Tüm bu eğitim faaliyetlerinin yanısıra, Yumurtalık Araştırma İstasyonunda hizmet içi eğitim faaliyetleri de yapılmaktadır.

A.2- Organizasyon Yapısı

Üniversitemiz teşkilat yapısı, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun İnci maddesi çerçevesinde, yükseköğretimle ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim - öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar bir bütünlük içinde dikkate alınarak düzenlenmiştir. Üniversitemizin yönetim organlarını oluşturan akademik teşkilat yapısı; Rektör, Senato ve Üniversite Yönetim Kurulu şeklindedir.

Rektör; görev, yetki ve sorumlulukları:

- (1) Üniversite kurullarına başkanlık etmek, yükseköğretim üst kuruluşlarının kararlarını uygulamak, üniversite kurullarının önerilerini inceleyerek karara bağlamak ve üniversiteye bağlı kuruluşlar arasında düzenli çalışmayı sağlamak,
- (2) Her eğitim - öğretim yılı sonunda ve gerektiğinde üniversitenin eğitim öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetleri hakkında Üniversitelerarası Kurula bilgi vermek,
- (3) Üniversitenin yatırım programlarını, bütçesini ve kadro ihtiyaçlarını, bağlı birimlerinin ve üniversite yönetim kurulu ile senatonun görüş ve önerilerini aldıktan sonra hazırlamak ve Yükseköğretim Kuruluna sunmak,
- (4) Gerekli gördüğü hallerde üniversiteyi oluşturan kuruluş ve birimlerde görevli öğretim elemanlarının ve diğer personelin görev yerlerini değiştirmek veya bunlara yeni görevler vermek,
- (5) Üniversitenin birimleri ve her düzeydeki personeli üzerinde genel gözetim ve denetim görevini yapmak,

(6) Bu kanun ile kendisine verilen diğerk görevleri yapmaktır.

Üniversitenin ve bağılı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde, öğrencilere gerekli sosyal hizmetlerin sağlanmasında, gerektiğı zaman güvenlik önlemlerinin alınmasında, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin devlet kalkınma plan, ilke ve hedefleri doğrultusunda planlanıp yürütülmesinde, bilimsel ve idari gözetim ve denetimin yapılmasında ve bu görevlerin alt birimlere aktarılmasında, takip ve kontrol edilmesinde ve sonuçlarının alınmasında birinci derecede yetkili ve sorumludur.

Senato; Rektörün başkanlığında, rektör yardımcıları, dekanlar ve her fakülteden fakülte kurullarınca üç yıl için seçilecek birer öğretim üyesi ile rektörlüğe bağılı enstitü ve yüksekokul müdürlerinden teşekkül eder. Senato, her eğitim - öğretim yılı başında ve sonunda olmak üzere yılda en az iki defa toplanır. Rektör gerekli gördüğü hallerde senatoyu toplantıya çağırır. Senato, üniversitenin akademik organı olup aşağıdaki görevleri yapar:

- (1) Üniversitenin eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin esasları hakkında karar almak,
- (2) Üniversitenin bütününe ilgilendiren kanun ve yönetmelik taslaklarını hazırlamak veya görüş bildirmek,
- (3) Rektörün onayından sonra Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girecek olan üniversite veya üniversitenin birimleri ile ilgili yönetmelikleri hazırlamak,
- (4) Üniversitenin yıllık eğitim - öğretim programını ve takvimini inceleyerek karara bağlamak,
- (5) Bir sınava bağılı olmayan fahri akademik ünvanlar vermek ve fakülte kurullarının bu konudaki önerilerini karara bağlamak,
- (6) Fakülte kurulları ile rektörlüğe bağılı enstitü ve yüksekokul kurullarının kararlarına yapılacak itirazları inceleyerek karara bağlamak,
- (7) Üniversite yönetim kuruluna üye seçmek,
- (8) Bu kanunla kendisine verilen diğerk görevleri yapmaktır.

Üniversite Yönetim Kurulu; Rektörün başkanlığında dekanlardan, üniversiteye bağılı değişik öğretim birim ve alanlarını temsil edecek şekilde senato tarafınca dört yıl için seçilecek üç profesörden oluşur. Rektör gerektiğinde yönetim kurulunu toplantıya çağırır. Rektör yardımcıları oy hakkı olmaksızın yönetim kurulu toplantılarına katılabilirler.

Üniversite yönetim kurulu idari faaliyetlerde rektöre yardımcı bir organ olup aşağıdaki görevleri yapar:

- (1) Yükseköğretim üst kuruluşları ile senato kararlarının uygulanmasında, belirlenen plan ve programlar doğrultusunda rektöre yardım etmek,
- (2) Faaliyet plan ve programlarının uygulanmasını sağlamak; üniversiteye bağlı birimlerin önerilerini dikkate alarak yatırım programını, bütçe tasarısı taslağını incelemek ve kendi önerileri ile birlikte rektörlüğe, vakıf üniversitelerinde ise mütevelli heyetine sunmak,
- (3) Üniversite yönetimi ile ilgili rektörün getireceği konularda karar almak,
- (4) Fakülte, enstitü ve yüksekokul yönetim kurullarının kararlarına yapılacak itirazları inceleyerek kesin karara bağlamak,
- (5) Bu kanun ile verilen diğer görevleri yapmaktır.

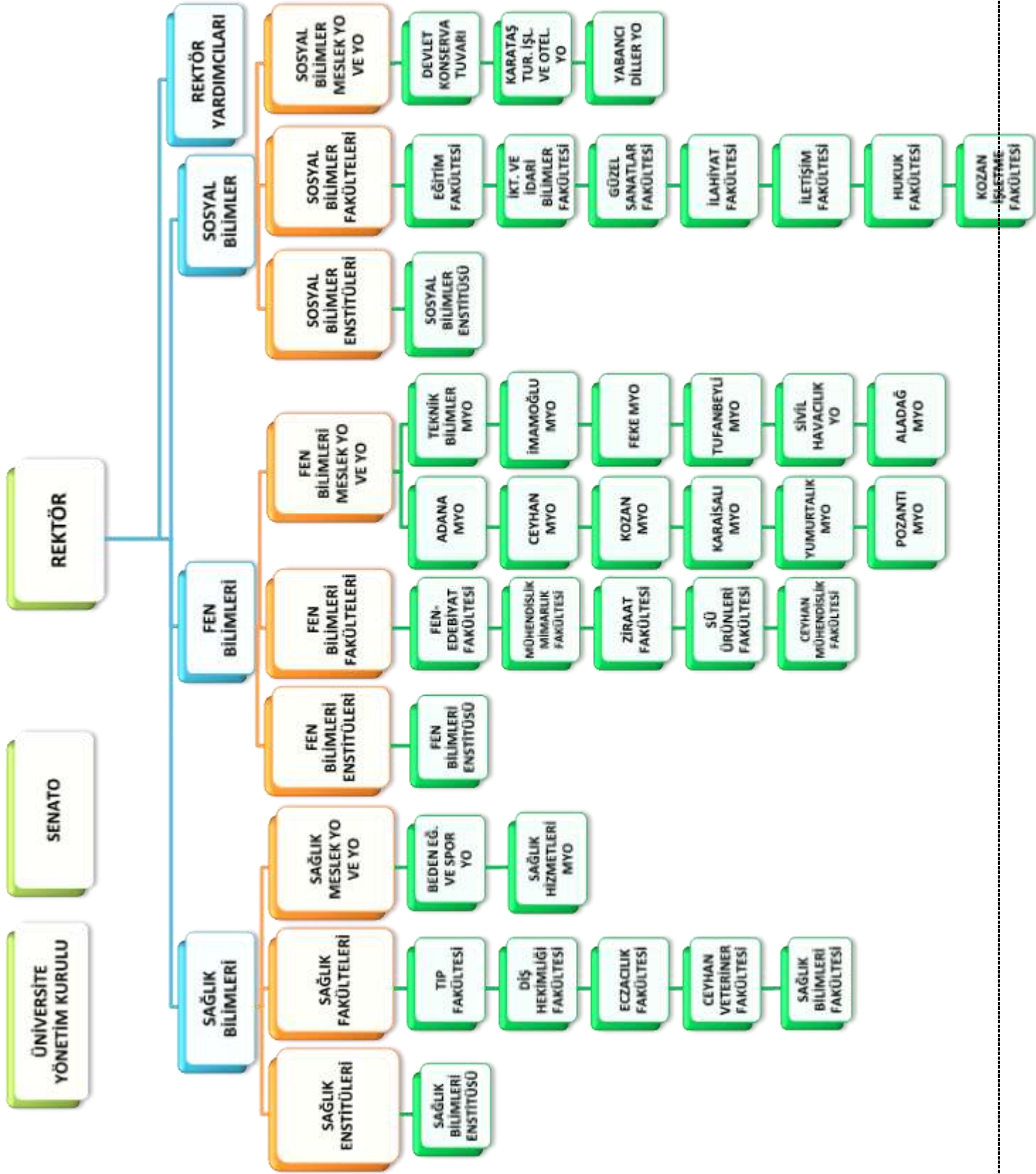
Fakülte, Enstitü ve Yüksekokul düzeyinde yönetim organları:

Fakülte Organları: Fakültenin ve birimlerinin temsilcisi olan Dekan, akademik organ olarak görev yapan Fakülte Kurulu ve Fakülte Yönetim Kuruludur.

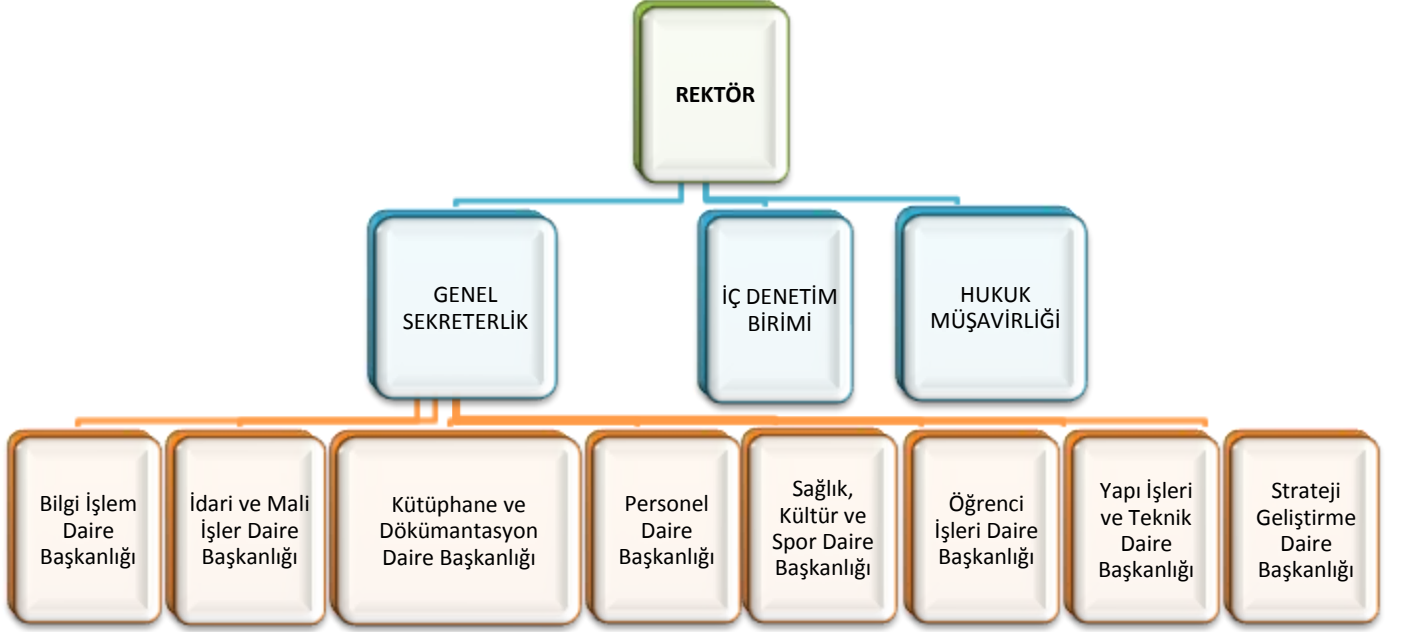
Enstitü Organları: Enstitü Müdürü, Enstitü Kurulu ve Enstitü Yönetim Kuruludur.

Yüksekokul Organları:Yüksekokul Müdürü, Yüksekokul Kurulu ve Yüksekokul Yönetim Kuruludur. Fakülte ve yüksekokullar bölüm, anabilim dalı ve bilim dalı olarak yapılıdır.

Şekil A.1-Çukurova Üniversitesinin Akademik Teşkilat Yapısı

Şekil A.2-Çukurova Üniversitesinin İdari Teşkilat Yapısı

A.3- Misyonu, Vizyonu, Değerleri ve Hedefleri

Çukurova Üniversitesi Misyonu; Çukurova Üniversitesi, bilim, teknoloji ve sanat alanlarında yürüttüğü eğitim-öğretim faaliyetleri ve araştırma-geliştirme çalışmaları ile değişime, gelişime açık, demokrasi fikrini benimsemiş bireyler yetiştirmeye ve bilimsel birikimlerini diğer bilim kurumları ve toplum ile paylaşmayı görev ve ilke edinmiştir.

Çukurova Üniversitesi Vizyonu; paydaşlarını önemseyen, eğitim-öğretimde kaliteye odaklanmış, insan ve doğa yararına yaptığı bilimsel, kültürel ve sanatsal çalışmalarıyla model bir üniversite olmaktır.

Çukurova Üniversitesi Temel Değerleri:

1. Geleneksel ‘büyük aile’ kavramını sürdürme,
2. Doğal kaynaklar, ekosistem ve çevresel sürdürülebilirliği ön plana taşıyan duyarlılıkla çalışma,
3. Yerel değerleri koruyarak evrensel değerlerle bütünleşme,
4. Bilim – sanata katkı ve onları ileriye taşıma,
5. Yenilikçi ürün ve hizmet geliştirmeyi amaçlayan Ar-Ge Faaliyetlerini arttırma,
6. Yasal çerçeve içinde demokratik bir yönetim anlayışının sağlayacağı şeffaflık ve hesap verilebilirlik,
7. Ulusal ve uluslararası akademik işbirliğini arttırma,
8. Bölgesel kalkınmaya katkı,
9. Öğrencisi, akademik kadrosu ve idari personeliyle temel değerleri gerçekleştirme inancıdır.

Çukurova Üniversitesi Hedefleri:

1. Eğitim-Öğretim programlarının açılması, iyileştirilmesi ve güncellenmesi,
2. Ulusal ve uluslararası gelişmeler doğrultusunda yeni eğitim-öğretim birimleri / programlarının açılması,
3. Ulusal ve uluslararası öğrenci hareketliliğinin geliştirilmesi,
4. Uzaktan eğitim programlarının arttırılması ve geliştirilmesi,
5. Akademik personel sayısının arttırılması ve sürekliliğinin sağlanması,
6. Akademik personel niteliğinin arttırılması,

7. İdari personelin memnuniyetinin artırılması,
8. İdari personel kadro doluluk oranının artırılması,
9. İdari personel sayısının artırılması ve sürekliliğinin sağlanması,
10. Çalışanların kurum kültürü ve motivasyonunun artırılması,
11. Eğitim-Öğretim altyapısının güçlendirilmesi,
12. Araştırma ve geliştirme altyapısının güçlendirilmesi,
13. Akademik ve İdari birimlerde hizmet ve çalışma ortamları ve koşullarının iyileştirilmesi,
14. Elektronik belge ve bilgi yönetim sistemleri ve servislerinin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi,
15. Üniversite eğitim-öğretim programlarının tercih edilebilirlik düzeyinin yükseltilmesi,
16. Öğrencilerimizin Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi'nde (TYYÇ) tanımlanan yetkinlikleri kazanmasını sağlayan faaliyetlerin yapılması,
17. Öğrenci etkinliklerinin çeşitlendirilmesi ve artırılması,
18. Uluslararası, ulusal, bölgesel ve yerel proje sayılarının artırılması,
19. Bilimsel yayın, patent ve tasarım sayısının artırılması,
20. Sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi,
21. Toplumla yönelik eğitim hizmetlerinin geliştirilmesi,
22. Kültür, sanat ve sosyal sorumluluk projelerinin artırılması,
23. Stratejik Planının kurumsal olarak benimsenmesi ve yaygınlaştırılmasının sağlanmasıdır.

A.4-Eğitim-Öğretim Hizmeti Sunan Birimleri

Çukurova Üniversitesi, 17 Fakülte, 3 Enstitü, 1 Devlet Konservatuarı, 4 Yüksekokul, 12 Meslek Yüksekokulu ile eğitim-öğretim ve araştırma çalışmalarını sürdürmektedir. Eğitim öğretim hizmeti sunan birimler Tablo A.4.1'de gösterilmiştir.

Tablo A.4.1-Çukurova Üniversitesi Akademik Birimleri

Fakülteler	Enstitüler	Yüksek Okullar	Meslek Yüksekokulları
1. Dış Hekimliği Fakültesi	1. Fen Bilimleri Enstitüsü	1. Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu	1. Adana Meslek Yüksekokulu
2. Fen-Edebiyat Fakültesi	2. Sağlık Bilimleri Enstitüsü	2. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	2. Ceyhan Meslek Yüksekokulu
3. Eğitim Fakültesi	3. Sosyal Bilimler Enstitüsü	3. Sivil Havacılık Yüksekokulu	3. Karaisalı Meslek Yüksekokulu
4. Güzel Sanatlar Fakültesi		4. Yabancı Diller Yüksekokulu	4. Kozan Meslek Yüksekokulu
5. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi			5. Pozantı Meslek Yüksekokulu
6. İlahiyat Fakültesi			6. Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu
7. Mühendislik- Mimarlık Fakültesi			7. Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu
8. Su Ürünleri Fakültesi			8. Tufanbeyli Meslek Yüksekokulu
9. Tıp Fakültesi			9. Feka Meslek Yüksekokulu
10. Ziraat Fakültesi			10. İmamoglu Meslek Yüksekokulu
11. Hukuk Fakültesi			11. Aladağ Meslek Yüksekokulu
12. Ceyhan Mühendislik Fakültesi			12. Yumurtalık Meslek Yüksekokulu
13. İletişim Fakültesi			
14. Kozan İşletme Fakültesi			
15. Eczacılık Fakültesi			
16. Ceyhan Veteriner Fakültesi			
17. Sağlık Bilimleri Fakültesi			

A.5- Araştırma Faaliyetinin Yürütüldüğü Birimler

Uygulama ve Araştırma Merkezleri, 2547 Sayılı Kanun'un 7-d-2 maddesi uyarınca Üniversite Senatosu tarafından onaylandıktan ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından kabul edilerek yönetmelikleri, Resmi Gazete'de yayımlandıktan sonra faaliyetlerine başlar. Bu merkezler, Üniversitenin mevcut yapısı içinde gerçekleştirilmeyen faaliyetlerde bulunmak üzere kurulurlar ve Çukurova Üniversitesi araştırmaları ile evrensel bilgi birikiminin ilerlemesine katkıda bulunmayı, Türkiye'deki entelektüel, teknolojik, ekonomik ve sosyal gelişim üzerinde etki yapmayı amaçlarlar.

Çukurova Üniversitesi, 35 Araştırma ve Uygulama Merkezi ile araştırma çalışmalarını sürdürmektedir (Tablo A.5.1).

Tablo A.5.1-Araştırma ve Uygulama Merkezleri

Araştırma Ve Uygulama Merkezleri	
1	Aile Planlaması ve İnfertilite Araştırma ve Uygulama Merkezi
2	Arkeoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi
3	Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi
4	Biyoteknoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi (Biyoteknoloji)
5	Botanik Bahçesi Uygulama ve Araştırma Merkezi
6	Çevre Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi (ÇESAM)
7	Çocuk Koruma Araştırma ve Uygulama Merkezi
8	Çukurova Üniversitesi İstatistik Uygulama ve Araştırma Merkezi
9	Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Deneysel Tıp Araştırma ve Uygulama Merkezi (ÇÜTF-DETAUM)
10	Çukurova Üniversitesi Uluslararası Öğrenci Koordinasyon Merkezi
11	Genetik ve Embriyo Mühendisliği Araştırma ve Uygulama Merkezi (ÇÜGEM)
12	Halil Avcı Duyma Engelli ve Özürlüleri Araştırma ve Uygulama Merkezi
13	İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Araştırma Ve Uygulama Merkezi
14	Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi
15	Kalıtsal Kan Hastalıkları Araştırma ve Uygulama Merkezi
16	Kariyer Planlama Araştırma ve Uygulama Merkezi
17	Makine Alet Cihaz Tasarım İmalat Araştırma ve Uygulama Merkezi (MACTİMARUM)
18	Organ Nakli Araştırma ve Uygulama Merkezi
19	Pamuk Araştırma ve Uygulama Merkezi (PAUM)
20	Perinatal Tanı Araştırma ve Uygulama Merkezi (PERİTAM)
21	Pozantı Tarımsal Araştırma ve Uygulama Merkezi (POZMER)
22	Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi (Hastane)
23	Sağlıklı Yaşam ve Spor Bilimleri Araştırma ve Uygulama Merkezi
24	Sınav Uygulama ve Araştırma Merkezi
25	Stratejik Araştırmalar Merkezi
26	Sualtı Araştırma ve Uygulama Merkezi
27	Subtropik Meyveler Araştırma ve Uygulama Merkezi
28	Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi
29	Tarımsal Yayım Haberleşme Araştırma ve Uygulama Merkezi
30	Tropikal Hastalıklar Araştırma ve Uygulama Merkezi
31	Tümör Araştırma ve Teşhis Uygulama Merkezi (TATUM)
32	Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi
33	Türkoloji Araştırma Merkezi
34	Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi
35	Uzay Bilimleri ve Güneş Enerjisi Araştırma ve Uygulama Merkezi (UZAYMER)

Çukurova Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi, 2547 sayılı kanunun 58/b maddesine göre 1987 yılında kurulan Araştırma Fon Saymanlığı ismi ile faaliyet gösterir iken 21.02.2001 tarih ve 4629 sayılı Bazı Fonların Tasfiyesi Hakkında Kanunun ve 26.06.2001 tarih 4684 sayılı Bazı Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla 21.12.2001 tarihinden itibaren tasfiye edilmiş olup, 10.04.2002 tarihli ve 24722 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan yönetmelikle Bilimsel Araştırma Yönetim Birimi olarak faaliyet göstermeye başlamıştır.

Üniversitemiz Bilimsel Araştırma Projeleri Birimince desteklenen bilimsel araştırma - geliştirme (Ar-Ge) projeleri; sonuçları itibarıyla bilim ve teknolojiye ulusal ve evrensel ölçülerde katkı yapmasının yanında ülkemizin bilim ve teknoloji alanında ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına yarar sağlaması beklenen, üniversite içi ve/veya dışı, ulusal ve/veya uluslararası kurum ya da kuruluşların katılımlarıyla yapılabilen bilimsel çalışmalardır.

Üniversitemizin yetişmiş uzman elemanları bulunan her bilim dalı ile ilgili olarak, beş yıllık kalkınma planları çerçevesinde, ülkemizin ve üniversitemizin bilim politikalarına uygun temel içerikli ve sonuçları uygulamaya dönük konulara öncelik verilmektedir.

Akademisyenler tarafından yürütülen araştırmalar sırasında proje işlemlerinde bürokratik süreçleri azaltmak için bir otomasyon sistemi kullanılmaktadır. Böylece, proje yürütücüleri bu otomasyon sistemi ile web üzerinden projeleri ile ilgili müracaat, takip ve birimle haberleşme gibi her türlü işlemlerini yapabilmektedirler.

Teknokent: Çukurova Teknoloji Geliştirme Bölgesi (Çukurova Teknokent), Sanayi ve Ticaret Bakanlığının 28.06.2004 tarihli ve 906 sayılı yazısı üzerine, 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri kanununun 4 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulunca 07.07.2004 tarihinde kararlaştırılarak Çukurova Teknoloji Bölgesi olarak tespit edilmiş ve ilgili karar 17.07.2004 tarihinde 25525 sayılı Resmi Gazete de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Teknokent'i yöneten Çukurova Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici A.Ş. ise 17.05.2005 tarihinde kurulmuştur.

Çukurova Teknokent'in amacı; bölgemizde daha etkin bir üniversite-sanayi işbirliği sağlanarak, daha fazla araştırma yapılabilmesi imkanının yaratılması ve yapılan araştırmaların ekonomik değere dönüşebilmesi konusunda üniversitenin gelişmiş insan gücü ve altyapı

olanaklarının rekabet gücünü artıracak teknolojileri geliştiren ve üreten firmalara sunularak, üniversite-sanayi arasında bir sinerji oluşmasına katkı sağlamaktır.

İşbirlikleri;

1. Çukurova Üniversitesi ile yapılan İşbirliği Protokolü
2. İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği ile yapılan işbirliği
3. Firdevs Patent ile yapılan protokol
4. Selçuk Üniversitesi TTO ile yapılan Rehber TTO sözleşmesi

A.6- İyileştirme Alanları

Kurumumuz daha önce bir dış değerlendirme sürecinden geçmemiştir.

B-Kalite Güvencesi Sistemi

B.1- Kurum misyon, vizyon ve hedeflerine nasıl ulaşmaya çalışıyor?

Çukurova Üniversitesi, mevcut durumunu belirlemek ve ileriye dönük etkin strateji ve hedefler geliştirebilmek amacıyla kurumsal öz değerlendirme çalışmalarını başlatmıştır. Öncelikle üniversitenin geçmişini ve bugününü analiz etmiş ve gelecekle ilgili hedeflerini ve politikalarını belirlemek üzere 2012 yılında Çukurova Üniversitesi Akademik Değerlendirme ve Kalite Geliştirme Kurulunu (ÇÜ-ADEK) oluşturmuş ve yönergesini hazırlayarak senato kararı ile yürürlüğe koymuştur. Çukurova Üniversitesi'nin eğitim, öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerinin değerlendirilmesi, kalitenin geliştirilmesi ve sürdürülmesi, bağımsız dış değerlendirme sürecine hazırlanılarak kalite düzeylerinin onaylanması ve tanınması konusundaki çalışmalara ilişkin esaslar düzenlenmiştir.

Özdeğerlendirme sürecine temel teşkil eden performans alanları Yükseköğretim Akademik Değerlendirme ve Kalite Geliştirme Komisyonu (YÖDEK) Özdeğerlendirme Modeli esas alınarak belirlenmiştir. ÇÜ-ADEK 2013 yılı Özdeğerlendirme Raporu, YÖDEK tarafından iletilen ve tüm akademik ve idari birimlere, özdeğerlendirmeye esas olacak performans göstergeleri ve özdeğerlendirme konularını içeren dokümanlar doğrultusunda hazırlanmıştır. Birimler bazında özdeğerlendirme tablolarının ve raporunun oluşturulmasını kolaylaştırmak amacıyla hazırlanan kılavuzlar temel alınmıştır. Üniversite Özdeğerlendirme Raporu, birimlerden gelen geri bildirimler ve anket sonuçları doğrultusunda hazırlanmıştır.

Üniversitemizin performans düzeyleri, yurt içinde ve dışında diğer kurumlarla karşılaştırma yapılarak değil, Üniversite çalışanlarının “değerlendirme ve beklenti düzeyleri” temel alınarak belirlenmiştir. Bu doğrultuda YÖDEK tarafından hazırlanan kılavuzlar ve anketler kullanılarak üniversite çalışanlarına ve öğrencilerine yeterlilik ve memnuniyet anketleri uygulanmıştır (Ek 1). YÖDEK modeli (Şekil B.1.1) temel alınarak kurumun nitelikleri ve özellikleri, performans alanları tanımlanmış, üniversite çalışanlarının “değerlendirme ve beklenti düzeyleri” 4 ana başlık ve 9 alt başlıkta değerlendirilmiştir (Tablo B.1.1):

1. Girdiler (Kaynaklar –İlişkiler)

2. Kurumsal nitelikler ve özellikler
3. Eğitim Öğretim Süreçleri
  - Araştırma Geliştirme Süreçleri
  - Uygulama Hizmet Süreçleri
  - İdari Süreçler
  - Yönetsel Yapısal Süreçler
  - Yönetsel Davranışsal Süreçler
4. Çıktılar

Şekil B.1.1-YÖDEK modeli

<i>I.Girdiler</i>	<i>II.Kurumsal Özellikler</i>	<i>III.Süreçler</i>	<i>IV.Çıktılar</i>	<i>V.Misyon</i>
-------------------	-------------------------------	---------------------	--------------------	-----------------

Tablo B.1.1-Çukurova Üniversitesi Kalite Performans Alanları

I-GİRDİLER	II-KURUMSAL ÖZELLİKLER	III-SÜREÇLER	IV-ÇIKTILAR
1-Kaynaklar a. Öğrenci b. Akademik Personel c. İdari Personel d. Mali kaynaklar e. Bilgi Teknolojileri f. İş Teknolojileri g. Fiziksel Olanaklar h. Temin Edilen Hiz.	1.Çalışanların Profili 2.Akademik Programlar 3.Fiziki Alanlar	1-Eğitim Öğretim Süreçleri 2-Araştırma Geliştirme Süreçleri 3- İdari ve Yönetmel Süreçler	1-Memnuniyet Düzeyi a. Öğrenci Memnuniyeti b.Akademik Per. Memnuniyeti c. İdari Personel Memnuniyeti 2- Performans gösterge değ.
2-İlişkiler a. Sanayi b. Toplum c. Kamu Kurumları d. Mezunlar e. Çalışanlar f. Öğrenciler g. Ulusal İlişkiler h. Uluslararası İlişkiler			V- MİSYON

B.2- Kurum misyon ve hedeflerine ulaştığına nasıl emin oluyor?

Kalite performans alanları, süreçler, çıktılar değerlendirilerek misyon ve hedeflere ne oranda ulaşıldığı sistematik olmasa da ilgili kurullar (Yönetim Kurulu, Senato, Stratejik Plan Komisyonu, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu) tarafından ayrı ayrı izlenmekte ve değerlendirilmektedir (Bkz. Yönetim Sistemi D.1.3).

B.3-Kurum geleceğe yönelik süreçlerini nasıl iyileştirmeyi planlıyor?

Yetersizlik alanı ile ilgili komisyon ya da birimler çerçevesinde hazırlanan raporlar üst yönetim, yönetim kurulu ve gerektiğinde senato tarafından görüşülür; birim veya kişiler görevlendirilerek kurulan komisyonlar marifetiyle gerekli çalışmalar ve düzenlemelerin yapılması sağlanır. Örneğin; Üniversitemizin dünya sıralamasındaki yerini olumsuz yönde etkilediği saptanan patent sayısının azlığı konusunda patent danışmanlık firması ile hizmet sözleşmesi yapılmış, patent alma sürecinde araştırmacılara danışmanlık sağlanmış ve patent başvurularına destek amacıyla BAP'tan ek maddi destek imkanı sunulmuştur. Bir diğer örnek ise; personel performans düzeylerinin verili olarak değerlendirilmediği saptanmış, bu doğrultuda İnsan Kaynakları Komisyonu kurulmuştur (Ek B.3.1).

B.4-Kurumsal dış değerlendirme, program akreditasyonu, sistem standartları yönetimi çalışmaları ve ödül süreçleri kapsamında kurumda yürütülen çalışmalar

Üniversitemizde kurumsal dış değerlendirme, program akreditasyonu ve sistem standartları tarafından başarılı bulunan 3 birim mevcuttur:

1. Uygulama ve Araştırma Hastanesi Merkez Laboratuvarı Akreditasyonu
2. Tıp Fakültesi Eğitim Programı Akreditasyonu
3. Dış Hekimliği Fakültesi ISO Sertifikasyonu

Uygulama ve Araştırma Hastanesi Merkez Laboratuvarı Akreditasyonu:

Üniversitemiz bünyesinde bulunan Uygulama ve Araştırma Hastanesi Merkez Laboratuvarı, 2006 yılında uluslararası bir akreditasyon kuruluşu olan “JointCommission International” (JCI) tarafından klinik laboratuvar programı standartları açısından değerlendirilmiş ve üç yıl süresince akredite edilmiştir. Daha sonra 2010 ve 2014 yıllarında re-akreditasyon denetimlerine girerek akreditasyonunu sürdürmüştür. Merkez Laboratuvarı, akreditasyon ve kalitede süreklilik yolculuğunu on yıldır sürdürmekte olup 2017 yılında dördüncü uzatma denetimine girmeye hazırlanmaktadır. Sürece kalite ekibini kurarak başlayan Merkez Laboratuvarı, prosedür, talimat, görev yetki ve sorumlulukları yazılı hale getirmiş ve

laboratuvarın tüm süreçlerinde kaliteyi tesis etmiştir. Sürekli eğitimin kalite tesisi ve sürdürülmesi açısından öneminin bilincinde olarak yıllık eğitim planlamalarını yapmış ve uygulamıştır. Kalitenin sürdürülmesi ve iyileştirilmesi amacıyla problemleri ve hataya açık süreçlerini belirlemiş ve kalite göstergelerini tesis etmiştir. Çeşitli problem çözme tekniklerini kullanarak hataların azaltılması ve süreçlerin iyileştirilmesi çalışmalarını bugüne kadar sürdürmektedir.

Tıp Fakültesi Eğitim Programı Akreditasyonu:

Tıp Fakültesi eğitim programı 2012 yılında Ulusal Tıp Eğitimi Akreditasyon Kurulu (UTEAK) tarafından akredite edilmiştir. Tıp Fakültesi akreditasyon başvurusu ilk olarak 2009 yılında yapılmış ve UTEAK tarafından bilgilendirme ziyareti gerçekleştirilmiştir. Ancak fakültenin yönetim kadrosunda oluşan değişiklikleri takiben Öz Değerlendirme Raporu (ÖDR)'nin istenilen sürede hazırlanamayacak olması nedeniyle geri alınan başvuru 2011 yılında yinelenmiş ve UTEAK standartları doğrultusunda yürütülmüştür. Bu süreçte UTEAK tarafından tüm öğretim üyelerine akreditasyon sürecinin başladığına ve standartları ile ilgili bilgilendirme toplantısı yapılmıştır. Bu toplantıları takiben ilgili kurullar ve öğretim üyeleri ile ön görüşmeler yapılarak Öz Değerlendirme Komitesi (ÖDK) ve çalışma grupları oluşturulmuştur. Öz Değerlendirme Komitesi ve çalışma gruplarının yapılanmasında; UTEAK standartları doğrultusunda asgari gereklilikler ile katkı sağlayacak paydaşların bulunması, akademik ve idari yapıyı yansıtacak şekilde dağılımı göz önünde bulundurulmuştur. Buna göre; Öz Değerlendirme Komitesi; eğitimden sorumlu Dekan Yardımcısı, Öz değerlendirme Koordinatörü (Tıp Eğitimi AD Başkanı), 2 temel bilimler, 3 dahili ve 2 cerrahi bilimler öğretim üyesi, 3 öğrenci, 1 mezun, 2 araştırma görevlisi ve 3 idari personelden oluşmuştur.

UTEAK'ın belirlediği 9 standart başlık için 9 çalışma grubu oluşturulmuştur. Öz Değerlendirme Komitesi üyeleri, çalışma gruplarında koordinasyonu ve iletişimi sağlama görevini üstlenmişlerdir.

Gruplar;

1. Temel Tıp, Dahili Tıp ve Cerrahi Tıp Bilimleri olmak üzere her üç alanı temsil eden ve farklı akademik kadroda görev yapan öğretim üyeleri,
2. Tıp Eğitimi alanında çeşitli kurul ve komisyonlarda çalışan öğretim üyeleri (tüm koordinatörler),
3. Tıp Eğitimi Anabilim Dalı'nda çalışan öğretim üyeleri,
4. Temsilci öğrenciler ve mezunlar,

5. İdari çalışanlardan meydana gelmiştir.

Eğitimden sorumlu Dekan Yardımcısı ve Öz Değerlendirme Koordinatörü tarafından 3 Mayıs 2011 tarihinde tüm çalışma gruplarının katılımıyla yeniden kurum içi bilgilendirme toplantısı yapılmıştır. Bilgilendirme toplantısında öğretim üyelerine grupların organizasyon ve görev tanımları yapılarak onların görüş ve önerileri değerlendirilmiştir. Tüm gruplar en az dört kez olmak üzere, gerek görüldüğü takdirde daha sık aralıklarla toplanmıştır. Her çalışma grubu için bir grup sorumlusu belirlenmiş, çalışma gruplarının bilgi ve belge istemleri, veri kaynaklarına kolay ulaşım ve veri güvenilirliğini sağlamak amacıyla grup sorumluları aracılığıyla Dekanlığa iletilmiş ve ilgili idari bürolar tarafından karşılanmıştır. Öz Değerlendirme Komitesi 15.07.2011'den sonra tüm çalışma gruplarının raporları üzerinde çalışmaya başlamış, grup ön raporları ve ek belgeler gözden geçirilerek UTEAK'a gönderilmek üzere ÖDR raporu ve 16 klasör ek belgeler hazırlanmıştır. 2012 Aralık ayında Akreditasyon ziyaret ekibi 5 günlük bir değerlendirme ziyareti gerçekleştirmiş ve Şubat 2012 tarihinden itibaren Tıp Fakültesinin 6 yıllığına akredite edildiği kararı Rektör, yönetim ve idari kadro, eğitim elemanları, öğrenciler ve personelin yer aldığı bir toplantıda ilan edilmiştir.

Diş Hekimliği Fakültesi ISO Sertifikasyonu:

Diş Hekimliği Fakültesi 2006 yılında ISO 9001-2000, 2013 yılında ISO 9001-2008 sertifikası almıştır.

Diş Hekimliği Fakültesi kalite yönetim sistemi çalışmaları 2000 yılında başlamıştır. Danışman firma aracılığıyla fakültedeki tüm birimlerde çalışan kişiler ve birimlerle (öğrenci hizmetleri hariç) yaptığı işler hakkında bilgi alınarak fakültedeki tüm faaliyetlerin dökümü çıkarılmış, buna göre kanunlar ve yönetmeliklerde göz önüne alınarak görev tanımları, prosedürler, talimatlar ve iş akış şemaları hazırlanarak 2006 yılında kalite yönetim hizmetleri konusunda ISO 9001-2000 kalite yönetim belgesi alınmıştır. Daha sonra çalışmalara devam edilerek 2013 yılında ISO 9001-2008 kalite yönetim versiyonu ile belge yenilenmiştir.

B.5-Kurum, dış değerlendirme sonuçlarına göre süreçleri nasıl iyileştiriyor; bu iyileştirme faaliyetlerinin etkileri kurumun işleyiş ve iş yapış yöntemlerine nasıl yansıyor?

Kurumumuz daha önce bir dış değerlendirme sürecinden geçmemiştir.

B.6-Kurum, misyon, vizyon stratejik hedefleri ve performans göstergelerini nasıl belirlemekte, izlemekte ve iyileştirmektedir?

Rektörlüğümüz tarafından belirlenen Stratejik Plan Komisyonu tarafından yapılan çalışmalar ile ortaya konmaktadır. Bu çerçevede oluşturulan Üniversitemiz 2014-2018 Stratejik Planı yapılmış ve web sayfamızda yayınlanmıştır. İzleme ve değerlendirme bu planın son kısmında yer alan bölümünde ayrıntılı olarak verilmiştir.

(<http://sgdb.cu.edu.tr/tr/Belgeler/PlanProgramveRaporlar/CU20142018SP.pdf>)

İzleme, Stratejik Plan uygulamasının sistematik olarak takip edilmesi ve raporlanmasıdır. Değerlendirme ise, uygulama sonuçlarının amaç ve hedeflere kıyasla ölçülmesi ve söz konusu amaç ve hedeflerin tutarlılık ve uygunluğunun analizidir.

İzleme kapsamında her yıl stratejik planda yer alan performans göstergelerinin uygulama sonuçları Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı koordinasyonunda üniversitemiz akademik ve idari birimlerinden üst yazı ile istenmektedir. Birimlerden gelen uygulama sonuçları Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından konsolide edilerek değerlendirilmek üzere Stratejik Plan Komisyonuna sunulmaktadır.

Değerlendirme kapsamında Stratejik Plan Komisyonu, yıllık düzenlediği toplantıda sunulan izleme verileri üzerinden değerlendirme çalışmalarını tamamlayarak Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Raporu taslağını oluşturur. Taslak Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından nihai hale getirilerek Rektörlük Makamına sunulur.

Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Raporu, üniversitemizin stratejik hedeflerine ne derece ulaştığının üst yönetim tarafından izlenmesine olanak vermektedir (Ek B.6.1).

B.7- Kurum, kurumsal performansın ölçülmesi, değerlendirilmesi ve sürekli iyileştirilmesi için nasıl bir strateji izlemektedir?

Stratejik planda yer alan performans göstergelerinin yıllık bazda uygulanmasını gösteren performans programı e-bütçe sistemine girilmekte ve bütçe ile irtibatlandırılarak performansın ölçümü yapılmaktadır. Stratejik plan alt komisyonu tarafından 6 ayda bir değerlendirme sonucu oluşturulan rapor ile kurumun performansının iyileştirilmesine yönelik stratejiler belirlenmektedir.

B.8- Kurumun Kalite Komisyonu üyeleri nasıl belirlenmiştir ve kimlerden oluşmaktadır?

Kurum, misyon, vizyon ve hedeflerini tüm birimler nezdinde düzenli olarak belirlemekte ve gözden geçirmektedir. İç ve dış değerlendirmeleri gerçekleştirmek ve kaliteyi tüm süreçlerde temin etmek ve sürdürmek amacı ile “Kalite Komisyonu” ve “Kalite Güvencesi Birim Temsilcileri”i oluşturulmuştur. Komisyonun başkanlığını, rektör, rektörün bulunmadığı zamanlarda ise ilgili rektör yardımcısı yapmaktadır. Komisyonda, üniversite senatosu tarafından belirlenen farklı bilim alanlarından ve farklı fakülte ya da yüksek okulları temsil edecek şekilde ve daha evvel kalite ile ilgili çalışmalarda bulunmuş, deneyimli, 17 üye bulunmaktadır. İki yıl süre ile görev yapacak bu üyelerin süreleri yine senato kararı ile uzatılabilmektedir. Üniversite Genel Sekreteri ve Strateji Geliştirme Daire Başkanı komisyonun doğal üyesidir, Senatamız öğrenci temsilcisinin Öğrenci Konsey Başkanı olmasını kararlaştırmıştır. Komisyon; başkan, senato tarafından belirlenen üyeler, doğal üyeler ve öğrenci temsilcisi ile birlikte toplam 21 kişiden oluşmaktadır (Tablo B.8.1). Bu komisyon, alt çalışma grupları kurarak görev dağılımını gerçekleştirmiştir. Alt çalışma gruplarının kendi içinde seçtiği koordinatörler, ilgili alandaki verilerin toplanmasını sağlayarak raporlaştırılması sürecinde düzenli olarak toplanmakta ve yönerge çerçevesinde faaliyetlerini sürdürmektedir (Ek B.8.1).

Tablo B.8.1-Kalite Komisyonu Görev Dağılımı

KALİTE KOMİSYONU	ADI SOYADI	FAKÜLTE/BİRİM
Başkan	Prof. Dr. Mustafa KİBAR	Rektör
Başkan vekili	Prof. Dr. Şeref ERDOĞAN	Rektör Yardımcısı
EĞİTİM VE ÖĞRETİM Alt Çalışma Grubu	Prof. Dr. Ahmet DOĞANAY	Eğitim Fakültesi
	Prof. Dr. Gülşah SEYDAOĞLU	Tıp Fakültesi
	Prof. Dr. Neslihan BOYAN	Sağlık Hizmetleri MYO
	Prof. Dr. Sevim POLAT	Aladağ MYO
	Prof. Dr. Mustafa GÖK	Ziraat Fakültesi
	Prof. Dr. Sadullah SAKALLIOĞLU	Fen Edebiyat Fakültesi
	Doç. Dr. Yusuf Ziya HALEFOĞLU	Güzel Sanatlar Fakültesi
ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME Alt Çalışma Grubu	Prof. Dr. Tufan EROLDOĞAN	Su Ürünleri Fakültesi
	Prof. Dr. Hüseyin YERLİ	Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi
	Prof. Dr. Sait POLAT	Sağlık Bilimleri Fakültesi
YÖNETİM SİSTEMİ Alt Çalışma Grubu	Prof. Dr. Ali DANIŞMAN	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
	Doç. Dr. Toğroul GANIÖĞLU	Devlet Konservatuarı
	Yrd. Doç. Dr. İlker ÖZDEMİR	İletişim Fakültesi
	Ayhan YILDIZ	Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı
KALİTE GÜVENCESİ SİSTEMİ Alt Çalışma Grubu	Prof. Dr. H.Öğuz YOLDAŞ	Diş Hekimliği Fakültesi
	Prof. Dr. Murat SERT	Tıp Fakültesi
	Doç. Dr. Tamer İNAL	Tıp Fak.Balcalı Hast. Kalite Direktörü
İdari Personel	Nazan KARATAŞ	Genel Sekreter
Öğrenci temsilcisi	Hasan Mert SARIKAYA	Öğrenci Konsey Başkanı

B.9- Kurumun, Kalite Komisyonunun kalite güvencesi sisteminin kurulması ve işletilmesi kapsamındaki yetki, görev ve sorumlulukları nedir? Komisyon, kalite güvencesi sürecini nasıl işletmektedir?

Komisyon, Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslara uygun olarak; Üniversitenin stratejik planı ve hedefleri doğrultusunda, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idarî hizmetlerini değerlendirir. Kalitenin geliştirilmesi ve üniversitenin iç ve dış kalite güvence sisteminin kurulmasını sağlayarak kurumsal göstergelerini tespit eder. Bu kapsamda yapılacak çalışmaları yürütmek üzere en az iki ayda bir defa; bir önceki yıla ait iç

değerlendirme çalışmalarını yapmak ve Kurum İç Değerlendirme Raporu'nu (KİDR) hazırlamak üzere ise Ocak, Şubat ve Mart aylarında en az ayda iki defa toplanır. Kurum İç Değerlendirme Raporu hazırlama işlemi komisyon üyeleri arasından belirlenen alt çalışma grupları tarafından yürütülür. Alt çalışma grupları kendi içerisinden bir koordinatör belirler. Bu koordinatörler, alt çalışma grupları arasındaki iletişim ve koordinasyon ile kurum iç değerlendirme raporunun birleştirilmesi işlemlerini yürütürler. Kalite komisyonunun iç ve dış değerlendirme ve kalite geliştirme çalışmalarında destek olmak üzere her birimden “Kalite Güvencesi Birim Temsilcisi” belirlenir (Tablo B.9.1). Komisyon tarafından talep edilmesi durumunda, Kalite Güvencesi Birim Temsilcileri, komisyon başkanı tarafından toplantıya çağrılabilir. Ayrıca yine Komisyon onayı ile ihtiyaç duyulan akademik ve idari personeller komisyon başkanı tarafından komisyon çalışmalarında görevlendirilebilir. Bu çalışmaları yürütmek amacıyla koordinasyonu sağlamak üzere rektörlük bünyesinde Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı altında Ç.Ü. Kalite Güvencesi Ofisi kurulmuştur. Komisyon ve alt çalışma grupları, kalite güvencesi çalışmalarında kullanılmak üzere üniversite birimlerinden sağlanacak bilgileri kalite güvencesi ofisi aracılığı ile temin eder. Komisyon üye tam sayısının en az yarısının katılımı ile toplanır ve karar alır.

Bu komisyon ayrıca iç değerlendirme çalışmalarını yürütmek ve kurumsal değerlendirme ve kalite geliştirme çalışmalarının sonuçlarını içeren yıllık kurumsal değerlendirme raporunu hazırlamak ve senatoya sunmak, onaylanan yıllık kurumsal değerlendirme raporunu üniversitenin internet ortamında ana sayfasında ulaşılacak şekilde kamuoyu ile paylaşma görevini üstlenir, dış değerlendirme sürecinde gerekli hazırlıkları yapar ve Yükseköğretim Kalite Kurulu ile dış değerlendirici kurumlara her türlü desteği verir.

Kalite Güvencesi Birim Temsilcileri, Kalite Komisyonu Başkanı'nın talebi üzerine birimin en üst yöneticisi tarafından belirlenir. Araştırma merkezlerinin birim temsilcileri merkez müdürleridir.

Birim temsilcileri, kalite güvencesi çalışmalarında kullanılmak üzere komisyon ve gruplar tarafından ofis aracılığı ile birimlerden istenilen bilgilerin süresinde ve sistematik olarak ofise ulaştırılması için gerekli koordinasyonu sağlar. Birimleri tarafından gönderilen ve kurum iç değerlendirme raporuna konulan verilerin doğru ve güvenilir olmasından sorumludur. Kalite komisyonu başkanının toplantı çağrısına icabet eder ve toplantı sonucu verilecek görevleri yerine getirir. Komisyon başkanı tarafından verilen diğer görevleri yerine getirir.

Tablo B.9.1-Kalite Güvencesi Birim Temsilcileri

Birim Adı	Temsilcilerin Adı Soyadı
Fakülteler	
Ceyhan Veteriner Fakültesi	Doç.Dr. Armağan Erdem Ütük
Kozan İşletme Fakültesi	Yrd.Doç.Dr. Başak Gül Akar
İletişim Fakültesi	Prof.Dr. Hatice Çubukçu
Güzel Sanatlar Fakültesi	Doç.Dr. Didem Baş
Tıp Fakültesi	Doç.Dr. Süleyman Özdemir
Sağlık Bilimleri Fakültesi	Doç.Dr. Evşen Nazik
İlahiyat Fakültesi	Yrd. Doç. Dr. Fatih Orhan
Ceyhan Mühendislik Fakültesi	Yrd.Doç.Dr. Engin Pinar
Su Ürünleri Fakültesi	Yrd. Doç.Dr. Gökhan Gökçe
Fen Edebiyat Fakültesi	Yrd.Prof.Dr. M.RevanÖzkale
Dış Hekimliği Fakültesi	Yrd.Prof. Dr. H.Oğuz Yoldaş
Eğitim Fakültesi	Doç.Dr. Perihan Dinç Artut
Eczacılık Fakültesi	Yard.Doç.Dr. H.Sinem Büyüknacar
Mühendislik-Mimarlık Fakültesi	Prof.Dr. Özen Kılıç
Hukuk Fakültesi	Doç.Dr. Ömer Korkut
Enstitüler	
Fen Bilimleri Enstitüsü	Prof.Dr. Faruk Karadağ
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	Prof.Dr. Gürsel Öztunç
Sosyal Bilimler Enstitüsü	Yrd.Doç.Dr. M.Emre Sezgin
Yüksekokullar	
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	Doç.Dr.F. Pervin Bilir
Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu	Yrd. Doç.Dr. Erdinç Ballı
Sivil Havacılık Yüksekokulu	Ferhat Taban
Yabancı Diller Yüksekokulu	Okt. S.Alper Zereyalp
Devlet Konservatuvarı	Yrd.Doç.Dr. Seda Ayzazoğlu
Meslek Yüksekokulları	
Kozan Meslek Yüksekokulu	Öğr. Gör. Erkut Tekeli
Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu	Doç.Dr. Nigar Yarpuz Bozdoğan
Pozantı Meslek Yüksekokulu	Öğr. Gör. Orhan Cengiz
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	Doç.Dr. Şule Sultan Menziletoğlu Yıldız
Aladağ Meslek Yüksekokulu	Öğr. Gör. Seda Demirci
Adana Meslek Yüksekokulu	Öğr.Gör.Dr. Rıza Dinçer
İmamoğlu Meslek Yüksekokulu	Doç.Dr. Gülizar Atlı
Ceyhan Meslek Yüksekokulu	Doç.Dr. Leyla Güllüoğlu
Yumurtalık Meslek Yüksekokulu	Öğr.Gör. Mehtap Baykal
Feke Meslek Yüksekokulu	Mustafa Çalkamış
Tufanbeyli Meslek Yüksekokulu	Adem Arık
Karaisalı Meslek Yüksekokulu	Yrd.Doç.Dr. M.Özgür Keskin
İdari Birimler	
Genel Sekreterlik	Nazan Karataş
Balcalı Hastanesi Başhekimliği	Yasemin Özgök Topuksal
Personel Daire Başkanlığı	Ali Serin
Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı	Eren Önel
İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı	Kenan Türker Kantarcı
Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı	Nihat Nacar
Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı	Songül Yoltay
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı	Veli Sancar
Bilgi İşlem Daire Başkanlığı	Ramazan Yazgan
Dış İlişkiler Birimi	Zehra Güzeltaş

B.10- İç paydaşlar ve dış paydaşların kalite güvencesi sistemine katılımı nasıl sağlanmaktadır?

İç paydaşlar (akademik ve idari çalışanlar, öğrenciler) ve dış paydaşların (işverenler, mezunlar, meslek örgütleri, araştırma sponsorları, öğrenci yakınları vb.) kalite güvencesi sistemine katılımı sistematik olmasa da sağlanmaktadır. Daha önceki düzenlemelerde yapılan ADEK çalışmaları çerçevesinde dış paydaş analizleri gerçekleştirilmiştir. Ayrıca bu çerçevede iç paydaşlarımıza yapılan anket çalışma sonuçları raporda yer almaktadır (Ek 1). Dış paydaşlarımızdan gelen geri bildirimler değerlendirilerek bazı eğitim programlarının müfredatında değişiklikler yapılmıştır. Örneğin; Mühendislik-Mimarlık Fakültemizin Otomotiv, Endüstri ve Tekstil Mühendisliği Programlarında ve Güzel Sanatlar Fakültesi Tekstil ve Moda Tasarım programlarında 7+1 uygulamasına geçilmiştir. Bu program öğrencilerimiz, 7 yarıyıl üniversitemizde akademik eğitim alırken son yarıyıllarını üretim sektöründe geçirmektedir.

Üniversitede öğrenciler ile iletişim mekanizmaları da geliştirilmiştir. Her bir fakültede ve birimde öğrenci temsiliyeti çeşitli mekanizmalarla sağlanmaktadır. “Çukurova Üniversitesi Öğrenci Konseyi” üniversite genelinde öğrencileri temsil eden bir yapı olarak değerlendirilmekte ve çeşitli komisyonlarda temsilcilerinin bulunmasına özen gösterilmektedir. Bu mekanizmalar aracılığı ile öğrencilerin de kalite süreçlerine katılımları sağlanmaktadır.

Kurumumuzda merkezi olarak mezun bilgi sistemi bulunmamakla birlikte birçok birimin kendine özgü mezun takip yapılanmaları mevcuttur. Kendi mezunlarına yönelik dernek, grup oluşumları mevcut olup bu dernekler çerçevesinde faaliyetler düzenlemektedir. Ancak mezunlarımıza ilişkin istihdam verilerine dair yeterli istatistiksel veriler bulunmamaktadır. Üniversitemiz bünyesinde 2012 yılında Kariyer Planlama, Araştırma ve Uygulama Merkezi kurulmuştur. Merkezin faaliyet alanı mezuniyet öncesi eğitimler vermek ve kariyer planlanmasına yardımcı olmaktır.

Üniversitemiz idari personeline Üniversite Genel Sekreterliğimizin organizasyonu ile meslek içi eğitim toplantıları gerçekleştirilmektedir. Böylece personelimizin bilgileri güncellenmekte ve mesleki bilgileri yenilenmektedir (<http://habermerkezi.cu.edu.tr/personelegitim16.asp>).

C.Eğitim ve Öğretim

Kurumuzda eğitim-öğretim süreci; sürekli gelişim odağı ile hedeflerin ve bu hedeflerin kimler tarafından gerçekleştirileceğinin belirlendiği ve yanısıra bu hedeflerin nitelik ve niceliğinin izlenerek değerlendirildiği ve ulaşılan sonuçların kontrol edilerek ihtiyaç duyulan iyileştirmelerin yapıldığı bir süreçtir.

Kurumda eğitim-öğretim altyapısının yeterliliği, eğitim-öğretim stratejisinin ve hedeflerinin tutarlılığı, sürecinin ne kadar etkin şekilde yürütüldüğü ve performansına ilişkin değerlendirmenin nasıl yapıldığına dair değerlendirmeler alt başlıklarla sunulmuştur.

Akademik birimlerin ve bu birimlerdeki programların sayıları (Fakülte, Yüksekokul, Meslek Yüksekokulları, Yüksek Lisans ve Doktora) ve yeterliliği;

Üniversitemizde 2015 itibarı ile; 17 Fakülte, 4 Yüksekokul, 12 Meslek Yüksekokulu, 1 Devlet Konservatuvarı, 3 Enstitü bulunmaktadır. Bu birimlerden Eczacılık Fakültesi, Ceyhan Mühendislik Fakültesi, Kozan İşletme Fakültesi, Ceyhan Veteriner Fakültesi ve Sağlık Bilimleri Fakültesi yeni kurulmuş birimler olup, eğitim-öğretime yeni başlamıştır. Yüksekokullarımızdan biri olan Yabancı Diller Yüksekokulu ise sadece yabancı dille eğitim yapan bölümlerimize hazırlık eğitimi veren bir birimdir. Üniversitemizde fakülte ve araştırma merkezi sayısı yıllara göre artış göstermektedir (Tablo C.1).

Tablo C.1-Akademik Birimlerin Yıllara Göre Dağılımı

Açıklamalar	2011	2012	2013	2015
Fakülte Sayısı	13	14	16	17
Bölüm Sayısı	175	183	177	177
Yüksekokul Sayısı + Konservatuar	4+1	5+1	5+1	4+1
Meslek Yüksekokul Sayısı	13	13	12	12
Enstitü Sayısı	3	3	3	3
Ulusal Araştırma Merkezi Sayısı	23	22	27	35
Tematik İleri Araştırma Merkez ve Merkezi Araştırma Laboratuvarları	0	0	0	0

Üniversitemizde 17 Fakülte lisans düzeyinde 66 eğitim programı, 4 Yüksekokulda 6 program, 12 meslek yüksekokulunda 97 önlisans programı yer almaktadır. Fen Bilimleri, Sağlık Bilimleri ve Sosyal Bilimler Enstitüsünde toplam 84 yüksek lisans programı, 62 doktora programı yer almaktadır. Üniversitemiz, toplamda 319 farklı eğitim program zenginliğine sahiptir (Tablo C.2). Eğitim programlarının detayları eklerde sunulmuştur (Ek C.1, C.2, C.3, C.4).

Tablo C.2-Akademik Birimlerdeki Program Sayıları

Birim	Birim Sayısı	Program sayısı
Yüksekokul	4	6
Konservatuvar	1	4
Meslek Yüksekokulu	12	97
Fakülte	17	66
Yüksek Lisans Programları		
Fen Bilimleri Enstitüsü	1	32
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	1	17
Sosyal Bilimler Enstitüsü	1	35
Doktora		
Fen Bilimleri Enstitüsü	1	28
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	1	22
Sosyal Bilimler Enstitüsü	1	12
Toplam	37	319

Üniversitemizde 52.746 öğrenci öğrenimini sürdürmektedir. Üniversitemizde öğrenim gören öğrenci sayılarına ilişkin bilgiler Tablo C.3’ de gösterilmiştir.

Tablo C.3-Akademik Birimlerde Öğretim Durumuna Göre Öğrencilerin Dağılımı

		2011	2012	2013	2014	2015
Önlisans Öğrenci Sayısı		8.635	10.116	11.519	12.184	14.303
Lisans Öğrenci Sayısı	Doğa ve Mühendislik Bilimleri Programları Toplam Lisans	11.346	11.972	11.972	9.533	10.073
	Beşeri ve Sosyal Bilimler Programları Toplam Lisans	11.004	12.210	12.210	18.158	18.804
	Sağlık Bilimleri Programları Toplam Lisans	2.085	2.365	2.365	3.448	3.751
Toplam Lisans Öğrenci Sayısı		24.435	26.547	28.430	31.139	32.628
Lisansüstü Öğrenci Sayısı	Doğa ve Mühendislik Bilimleri Programları Toplam Lisansüstü	1.686	2.163	2.163	2.706	3.115
	Beşeri ve Sosyal Bilimler Programları Toplam Lisansüstü	1.054	1.629	1.629	2.129	2.381
	Sağlık Bilimleri Programları Toplam Lisansüstü	215	254	254	297	319
Tezli Yüksek Lisans Öğrenci Sayısı		2.039	2.158	2.325	2.768	3.208
Tezsiz Yüksek Lisans Öğrenci Sayısı		540	725	879	894	1.042
Toplam Yüksek Lisans Öğrenci Sayısı		2.579	2.883	3.204	3.662	4.250
Doktora Öğrenci Sayısı		994	1.163	1.281	1.470	1.565
Toplam Lisansüstü Öğrenci Sayısı		3.573	4.046	4.485	5.132	5.815
Toplam Öğrenci Sayısı		36.643	40.709	44.434	48.455	52.746
Yabancı Uyruklu Öğrenci Sayısı		157	372	681	1046	1407
Doktora Mezun Sayısı		126	104	117	118	124
Toplam Mezun Sayısı		6.050	6.369	7.154	9.210	8.670

C.1- Programların Tasarımı ve Onayı

C.1.1-Programların eğitim amaçlarının belirlenmesinde ve müfredatın tasarımında iç ve dış paydaş katkıları nasıl ve ne seviyede gerçekleşmektedir?

Akademik birimler, Üniversitemizin amaç ve hedefleri çerçevesinde kendi eğitim, araştırma ve hizmet öğelerine ilişkin amaç ve hedeflerini belirlenmekte, 5 yılda bir yayınlanan stratejik plan raporlarında yer almaktadır.

Programların eğitim amaç-öğrenim hedeflerinin belirleme çalışmaları bazı birimlerde iç ve dış paydaş analizleri doğrultusunda (Örneğin Tıp Fakültesi) 2000’li yılların başından beri isteğe bağlı olarak başlatılmıştır (Ek C.1.1.1). 2010 yılında ise “Bologna Süreci” çerçevesinde tüm eğitim programlarında program yenileme çalışmaları başlatılmış, eğitim programlarının tümü tekrar gözden geçirilmiş ve bu kapsamda bazı bölümlerde iç ve dış paydaş analizleri ile diğer birimlerde ise eğitim komisyon veya kurullarında yapılan iç paydaş analizleri ile eğitim programlarının amaç ve öğrenim çıktıları, yeterlilikleri belirlenmiştir. Eğitimin tasarımı ve yöntemi ise birimlerin eğitim komisyonları tarafından özerk olarak belirlenmektedir.

C.1.2-Programların yeterlilikleri nasıl belirlenmektedir?

Türkiye’nin köklü üniversitelerinden biri olan Üniversitemiz 2010 yılından bu yana eğitimde hızlı bir değişim ve dönüşüm sürecine girmiş, öncelikle ölçme değerlendirme, eğitici eğitimi ve eğitim programlarının zenginleştirilmesi konularında dinamik bir süreç başlatmıştır. Üniversitemizde oluşturulan Eğitim Geliştirme Kurulu ve Bologna Eşgüdüm Komisyonu (BEK) çalışmaları ile bu süreçte tüm birimlere düzenli eğitimler verilmiş, eğitim ve sunum setleri oluşturularak web ortamında paylaşılmıştır. Öğretim üyelerine “Paydaş analizi yöntemleri”, “Ulusal Yeterlilik Çerçevesinde yeterlilik belirlenmesi”, “*Program/Ders Öğrenme Çıktısı Yazma Kılavuzu*” eğitimleri verilmiştir (http://eobs.cu.edu.tr/Default_tr.aspx). Bu süreç sonunda birimlerin eğitim programlarının amaç ve öğrenim kazanımları / yeterlilikleri paydaş analiz sonuçları ve Ulusal Yeterlilik Çerçevesi gözetilerek yeniden belirlenmiştir.

C.1.3-Programların yeterlilikleri belirlenirken Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesiyle (TYYÇ) uyumu göz önünde bulundurulmakta mıdır?

Bu konuda tüm birimlere, BEK üyelerimiz tarafından birim eğitim ve kalite temsilcilerine çeşitli aralıklarla düzenli olarak uygulamalı eğitimler verilmektedir (Ek C.1.3.1). EOBS Web (http://eobs.cu.edu.tr/Default_tr.aspx) sayfamızdan ulaşılabileceği gibi her birimin kendi program yeterliliklerinin TYYÇ ile ilişkilendirilmesi sağlanmaktadır.

C.1.4-Programların yeterlilikleriyle ders öğrenme çıktıları arasında ilişkilendirme yapılmakta mıdır?

Programların yeterlilikleriyle ders öğrenme çıktıları arasında ilişkilendirme yapılmaktadır ve EOBS Web sayfamızda her dersin kendi programının yeterlilikleri ile çaprazlanması görülebilmektedir (http://eobs.cu.edu.tr/Default_tr.aspx).

C.1.5-Kurumda programların onaylanma süreci nasıl gerçekleştirilmektedir?

Her bölüm/anabilim dalı kendi programlarındaki içerik, yöntem, kredilendirme gibi değişikliklerini eğitim komisyonlarında, kurullarında çalıştıktan sonra akademik kurul kararı ile birim yönetim kurullarına iletir. Birim-fakülte yönetim kurullarında alınan kararlar Üniversitemiz Senatosu tarafından değerlendirilir.

C.1.6-Programların eğitim amaçları ve kazanımları kamuoyuna açık bir şekilde ilan edilmekte midir?

Tüm eğitim programlarının amaçları ve kazanımları EOBS Web sayfamızda ilan edilmektedir. (http://eobs.cu.edu.tr/Default_tr.aspx)

C.2- Öğrenci Merkezli Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme

C.2.1-Programlarda yer alan derslerin öğrenci iş yüküne dayalı kredi değerleri (AKTS) belirlenmekte midir?

2009 yılından bu yana DE (Diploma eki) veren Çukurova Üniversitesi, 2013 yılında ECTS Label- AKTS Etiketini almıştır, başvuru yapan 50 üniversite içinde ECTS Label- AKTS Etiketini alan 15 üniversiteden biri olmuştur. Bu çalışmalar doğrultusunda Üniversitemiz 2013-2016 yılları için ECTS label almaya hak kazanmıştır. Ayrıca Çukurova Üniversitesi Ocak 2006'dan itibaren mezun olan bütün öğrencilerine İngilizce Diploma Eki'ni otomatik olarak vermektedir.

Üniversitemizin Bologna süreci çalışmaları doğrultusunda bilgi paketi/ders katalogu hazırlama aşamasında 2013 yılında 154 Lisans ve Yüksek Lisans Programının Eğitim amaçları, Yeterlilikleri, Çıktıları tanımlanmıştır. Bu programlar içinde toplam 7328 dersin Öğrenme Kazanımları Belirlenmiş, AKTS İş Yüğü Hesaplanmış, haftalık ders akışları ve ölçme değerlendirme yöntemleri belirlenmiştir. Ve son olarak bu dersler program yeterlilikleri / çıktıkları ile ilişkilendirilmiştir (Tablo C.2.1.1).

Tablo C.2.1.1- Lisans ve Yüksek Lisans Programlarında Öğrenme Kazanımları Belirlenen ve AKTS İş Yüğü Hesaplanan Ders Sayısı

S.No	Program	Ders Sayısı
1	Adli Tıp (Tezli YL)	16
2	Alman Dili Eğitimi(Tezli YL)	34
3	Almanca Öğretmenliği	83
4	Anatomi (Tezli YL)	18
5	Antrenörlük Eğitimi	111
6	Arkeoloji	84
7	Bahçe Bitkileri	70
8	Bahçe Bitkileri(Tezli YL)	74
9	Bankacılık Borsa (Tezsiz YL (2.Eğitim))	11
10	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	55
11	Beden Eğitimi ve Spor(Tezli YL)	24
12	Bilgisayar Mühendisliği	60
13	Bilgisayar Mühendisliği(Tezli YL)	38
14	Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE)(Tezli YL)	20
15	Bilgisayar Ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	61
16	Bitki Koruma	71
17	Bitki Koruma (Tezli YL)	66
18	Biyofizik (Tezli YL)	14
19	Biyostatistik (Tezli YL)	21
20	Biyoloji	91
21	Biyoloji(Tezli YL)	81
22	Biyoteknoloji(Tezli YL)	53
23	Çevre Mühendisliği	64
24	Çevre Mühendisliği(Tezli YL)	33
25	Dış Ticaret ve Kambiyo (Tezsiz YL (2.Eğitim))	11
26	Dış Hekimliği	81
27	Ebelik	51
28	Eğitim Bilimleri (EPÖ) ve (PDR)(Tezli YL)	52
29	Ekonometri	53
30	Ekonometri (İngilizce)	52
31	Ekonometri(Tezli YL)	31
32	Elektrik-Elektronik Mühendisliği (İngilizce)	64
33	Elektrik-Elektronik Mühendisliği(Tezli YL)	60
34	Endüstri Mühendisliği	54
35	Endüstri Mühendisliği(Tezli YL)	43
36	Farmakoloji(Tezli YL)	32
37	Felsefe & Din Bilimleri(Tezli YL)	58
38	Felsefe Grubu Eğitimi(Tezli YL)	22
39	Felsefe Grubu Öğretmenliği	70
40	Fen Bilgisi Öğretmenliği	52
41	Fizik	65

42	Fizik(Tezli YL)	84
43	Fizyoloji(Tezli YL)	11
44	Fransız Dili Eğitimi(Tezli YL)	15
45	Fransızca Öğretmenliği	59
46	Gıda Mühendisliği	66
47	Gıda Mühendisliği(Tezli YL)	72
48	Grafik	69
49	Halk Sağlığı (Tezli YL)	15
50	Hemşirelik	63
51	Histoloji ve Embriyoloji (Tezli YL)	17
52	Hukuk	99
53	İç Mimarlık	60
54	İç Mimarlık(Tezli YL)	11
55	İktisat	64
56	İktisat (İngilizce)	49
57	İktisat(Tezli YL)	12
58	İlahiyat	136
59	İletişim Bilimleri	65
60	İlk Öğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği	76
61	İlköğretim(Tezli YL)	49
62	İngiliz Dili Eğitimi(Tezli YL)	25
63	İngilizce Öğretmenliği	54
64	İnşaat Mühendisliği	58
65	İnşaat Mühendisliği(Tezli YL)	52
66	İslam Tarihi ve Sanatları (Tezli YL)	31
67	İstatistik	59
68	İstatistik(Tezli YL)	24
69	İşletme	75
70	İşletme (İngilizce)	52
71	İşletme ve Teknoloji Yönetimi (Tezsiz YL (2.Eğitim))	11
72	İşletme(Tezli YL)	26
73	İşletme(Tezsiz YL (2.Eğitim))	11
74	Jeoloji Mühendisliği	88
75	Jeoloji Mühendisliği(Tezli YL)	70
76	Kimya	87
77	Kimya(Tezli YL)	71
78	Konaklama İşletmeciliği	48
79	Maden Mühendisliği	78
80	Maden Mühendisliği(Tezli YL)	52
81	Makine Mühendisliği (İngilizce)	61
82	Makine Mühendisliği(Tezli YL)	39
83	Maliye	59
84	Matematik	49
85	Matematik(Tezli YL)	23
86	Mimarlık	74

87	Mimarlık(Tezli YL)	41
88	Muhasebe (Tezsiz YL (2.Eğitim))	11
89	Mühendislik ve Teknoloji Yönetimi(Tezsiz YL)	23
90	Müzik(Tezli YL)	17
91	Odyoloji (Kulak Burun Boğaz)(Tezli YL)	12
92	Okul Öncesi Eğitimi(Tezli YL)	23
93	Okul Öncesi Öğretmenliği	64
94	Opera ve Şan	49
95	Otomotiv Mühendisliği (İngilizce)	65
96	Otomotiv Mühendisliği (Tezli YL)	26
97	Pazarlama (Tezsiz YL (2.Eğitim))	11
98	Pediyatrik Hematoloji (Tezli YL)	12
99	Pediyatrik Onkoloji (Tezli YL)	17
100	Peyzaj Mimarlığı	83
101	Peyzaj Mimarlığı(Tezli YL)	37
102	Piyano	32
103	Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	46
104	Resim İş Öğretmenliği	83
105	Resim-İş Eğitimi(Tezli YL)	29
106	Sağlık Fiziği (Tezli YL)	18
107	Sağlık Fiziği (Tezsiz YL)	18
108	Sahne Sanatları(Tezli YL)	28
109	Seramik	64
110	Sınıf Öğretmenliği	79
111	Sınıf Öğretmenliği(Tezli YL)	39
112	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	82
113	Spor Yöneticiliği	82
114	Su Ürünleri Avlama ve İşleme Teknolojisi	42
115	Su Ürünleri Mühendisliği	97
116	Su Ürünleri Temel Bilimler	43
117	Su Ürünleri Yetiştiricilik	41
118	Tarım Ekonomisi	71
119	Tarım Ekonomisi(Tezli YL)	26
120	Tarım Makinaları(Tezli YL)	45
121	Tarım Makineleri	85
122	Tarımsal Yapılar ve Sulama	64
123	Tarımsal Yapılar ve Sulama(Tezli YL)	40
124	Tarla Bitkileri	75
125	Tarla Bitkileri(Tezli YL)	57
126	Tekstil Mühendisliği	78
127	Tekstil Mühendisliği(Tezli YL)	30
128	Tekstil Tasarım	59
129	Temel İslam Bilimleri(Tezli YL)	56
130	Tıbbi Biyokimya (Tezli YL)	21
131	Tıbbi Biyoloji (Tezli YL)	14

132	Tıbbi Mikrobiyoloji (Tezli YL)	26
133	Tıp	42
134	Tiyatro (Oyunculuk)	45
135	Toprak Bilimi ve Bitki Besleme	73
136	Toprak Bilimi ve Bitki Besleme (Tezli YL)	41
137	Türk Dili ve Edebiyatı	75
138	Türk Dili ve Edebiyatı(Tezli YL)	49
139	Türkçe Öğretmenliği	64
140	U.Eğ. Bankacılık ve Finans	11
141	U.Eğ. İşletme	16
142	U.Eğ. İşletme ve Teknoloji Yönetimi	11
143	U.Eğ. Muhasebe	11
144	U.Eğ. Pazarlama	11
145	U.Eğ. Yönetim ve Organizasyon	11
146	Uluslararası İlişkiler	61
147	Uluslararası İlişkiler (Tezli YL)	20
148	Uzaktan Algılama ve Coğrafi Bilgi Sistemleri(Tezli YL)	24
149	Üflemeli-Vurmali	37
150	Yaylı	36
151	Yönetim ve Organizasyon (Tezli YL)	11
152	Yönetim ve Organizasyon (Tezsiz YL (2.Eğitim))	11
153	Zootekni	83
154	Zootekni(Tezli YL)	50
Toplam		7.328

AKTS, öğrenci merkezli, öğrencinin iş yüküne dayalı bir kredi sistemidir. Öğrenci iş gücü, sadece ders saatine bağımlı olmayıp öğrencinin derslere devam, seminer, bağımsız çalışma ve sınavlar vb. tüm faaliyetleri için harcadığı zamanı esas alarak hesaplanır.

Çukurova Üniversitesinde, Ocak 2006 yılından beri programda yer alan her dersin hem yerel hem de AKTS kredisi kullanılıyor iken, 2013-2014 öğretim yılından itibaren Üniversitemizde sadece AKTS kredisi kullanılmaya başlanmıştır. Üniversitemizde öğrenci iş yükünü belirlemek üzere, web üzerinden ve basılı anketler uygulanmaya başlanmıştır. Bu anket aracılığı ile 3 başlıkta veri değerlendirilmektedir:

1. Öğretim elemanının performansı,
2. Dersin öğretme süreci (dersin öğrenciye olan meslekî katkısı),
3. Öğrencinin iş yükü (çalışma süresi, harcanan süre, saat, sınav için harcanan süreler).

Bu bilgilere göre AKTS kredileri güncellenmekte ve bu sayede derslerin programları yenilenmektedir. AKTS hesaplanması “ECTS User’s Guide” eşliğinde yapılmaktadır. Buna göre Üniversitemizde 1 AKTS=25-30 saatlik iş yükü aralığında kabul edilmektedir. Bir yıl boyunca, tüm derslerden alınan kredilerin toplamının 60 AKTS olması zorunluluğuna uyulmaktadır.

Çukurova Üniversitesinde bir yarıyıldaki (17 hafta) uygulama ve AKTS hesaplama örneği aşağıdaki gibidir;

1 yarıyıl = 14 hafta ders + 1 hafta ara sınav +2 hafta final sınavı =30 AKTS

C.2.2-Öğrencilerin yurt içi ve/veya yurt dışındaki işyeri ortamlarında gerçekleştirebilecekleri uygulama ve stajların iş yükleri belirlenmekte ve programın toplam iş yüküne dâhil edilmekte midir?

Öğrencilerin yurt içi ve/veya yurt dışındaki işyeri ortamlarında gerçekleştirebilecekleri uygulama ve stajların iş yükleri belirlenmekte (AKTS kredisi) ve programın toplam iş yüküne dâhil edilmektedir. Öğrencilere bu programlara katılmadan önce danışmanlar ve öğrenci işleri tarafından bu konuda destek sağlanmaktadır.

C.2.3-Programların yürütülmesinde öğrencilerin aktif rol almaları nasıl teşvik edilmektedir?

Üniversitemiz, eğitim-öğretim ile ilgili süreçlerinde eğitimin önemli bir paydaşı olarak öğrenci temsiliyetine önem vermekte, öğrencilerle her aşamada düzenli iletişim kurulmaktadır. Bazı fakültelerimizde düzenli olarak öğretim üyesi ve öğrenci geribildirimleri toplanmakta ve eğitim programımızın tanımlanmış hedeflerine ulaşma düzeyi değerlendirilmektedir. Tüm üniversite kapsamında ise öğrencilerin ve öğretim elemanlarının programa ilişkin görüş ve önerilerine yer veren iletişim toplantıları ve zaman zaman geri bildirim anket çalışmaları düzenlenmektedir. Karar mekanizmaları olan eğitim kurullarında, kalite kurullarında, senatoda öğrenci temsilcileri yer almaktadır.

C.2.4-Başarı ölçme ve değerlendirme yöntemi (BÖDY) hedeflenen ders öğrenme çıktılarına ulaşıldığını ölçebilecek şekilde tasarlanmakta mıdır?

Üniversitemiz BEK tarafından, Bologna çalışmaları doğrultusunda hemen hemen tüm birimleri ziyaret ederek ölçme-değerlendirme sorunlarını tespit etme, öğretim üyeleri ile birlikte kendi programları için en uygun çağdaş sınav yöntemlerini belirleme eğitimleri sürdürülmektedir. Bu eğitimler sırasında programın ve derslerin amaç ve öğrenim kazanımına uygun sınav yönteminin belirlenmesi ve kapsam içeriğinin mutlaka izlenmesi konularında yöntemler sunulmaktadır. İlgili eğitim biriminin öğretme yöntemleri, amaç ve kazanımları, alt yapısı, öğretim üyesi sayısı ve koşulları değerlendirilerek birlikte en uygun yöntemin hangisi olacağı kararlaştırılmaktadır. Üniversitemiz genelinde eğitici eğitimi kursları düzenlenmesi ve tüm öğretim üyelerine bu kapsamda 3 günlük kurs ve sertifikalı eğitimler düzenlenmesi çalışmaları sürmektedir. Tıp fakültesinde 2004 yılından beri düzenli olarak sürdürülen bu eğitimlerin diğer fakültelerde de uygulanması amacıyla Haziran 2016 tarihinde Diş Hekimliği Fakültesi öğretim üyelerine 2 günlük bir modül uygulaması yapılmıştır.

C.2.5-Doğru, adil ve tutarlı şekildedegerlendirmeyi güvence altına almak için nasıl bir yöntem izlenmektedir?

Üniversitemizde kullanılan ölçme-değerlendirme yöntem ve ölçütleri belirlenmiş, yayınlanmış, öğrenciler ve öğretim üyeleri tarafından bilinmektedir. Kullanılan ölçme değerlendirme yöntem ve ölçütleri belirlenerek Çukurova Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nde ve Bağlı Değerlendirme Yönergesi'nde tanımlanmıştır. Bu metinler öğrenci ve öğretim üyelerine duyurulmakta ve web ortamında kolayca ulaşılabilir durumdadır.

(http://www.cu.edu.tr/upload/yonetmelikler/ÇUKUROVA_UNIV_2015.PDF;

http://www.cu.edu.tr/upload/yonetmelikler/Bagil%20Değerlendirme%20Yönergesi%20Son%20C5%9Eekli_2015.pdf)

Dersin niteliği ve öğrenci sayısı dikkate alınarak, sınavlarda eğitiminde geçerliliği kabul edilmiş güncel yöntemler (yazılı, sözlü, yazılı-sözlü, yazılı-uygulamalı, sözlü-uygulamalı, objektif yapılandırılmış klinik, ödevler, vs) kullanılmaktadır.

Sınav sonuçlarının ilanı ve itirazlar yönetmelikte tanımlanmıştır. Doğru, adil ve tutarlı şekilde değerlendirilmeyi güvence altına almak için sınavlar, notlandırma, derslerin tamamlanması, mezuniyet koşulları önceden belirlenmiş ve ilan edilmiştir. Bu süreçler her birimin ilgili kurulları tarafından da izlenmektedir. Ancak üniversite genelinde bir ölçme değerlendirme komisyonu henüz oluşturulmamıştır.

C.2.6-Öğrencinin devamını veya sınava girmesini engelleyen haklı ve geçerli nedenlerin oluşması durumunu kapsayan açık düzenlemeler var mıdır?

Mazeret sınavları, itirazlar ve sınav sonuçlarının ilanı ile ilgili kurallar açık olarak Çukurova Üniversitesi Önlisans ve Lisans ile Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliklerinde tanımlanmıştır (http://www.cu.edu.tr/upload/yonetmelikler/ÇUKUROVA_UNIV_2015.PDF, <http://sbe.cu.edu.tr/tr/detay.aspx?pageId=1654>).

C.2.7-Özel yaklaşım gerektiren öğrenciler (engelli veya uluslararası öğrenciler gibi) için düzenlemeler var mıdır?

Yaklaşık 43 yıl önce 20.000 dekar arazi üzerine kurulu olan Çukurova Üniversitesi Balcalı yerleşkesinde engelsiz mekan oluşturmak birinci hedefler arasındadır. Startejik plan içinde yer alan engelsiz mekanların oluşturulması için çalışmalar sürmektedir. Üniversitemizin 2013 yılı eylem planında özel bütçeden önemli bir miktar engelsiz mekanların oluşturulması için ayrılmıştır. Öğrencilerin faaliyet gösterdiği veya öğrencilere hizmet veren 50 binanın 23'ünde engelli tuvaleti, 17'sinde asansör, 35 bina girişine rampa yaptırılmıştır ve bu düzenlemelere devam edilmektedir. Engelli öğrencilere sunulan danışmanlık hizmetlerinin eş güdüm içinde gerçekleştirebilmek üzere Çukurova Üniversitesi Senatosunun 01.05.2007 tarihli kararı uyarınca, Üniversitemiz Sağlık Kültür ve Spor Dairesi bünyesinde “Engelli Öğrenci Danışma Birimi” kurulmuştur (<http://www.cu.edu.tr/tr/detay.aspx?pageId=33>). Birimin amacı, özürsüz öğrencilerin akademik, idari, fiziksel, psikolojik, barınma ve sosyal alanlarla ilgili ihtiyaçlarını tespit etmek ve bu ihtiyaçların karşılanması için yapılması gerekenleri belirleyip, yapılacak çalışmaları planlamak, uygulamak, geliştirmek ve yapılan çalışmaların sonuçlarını değerlendirmektir. Bu amaç doğrultusunda birimin görevleri:

- Yükseköğretim programlarına kaydı yapılan engelli öğrencilerin öğrenimlerini sürdürdükleri sırada ihtiyaçlarını karşılamak ve karşılaşılabilecekleri engelleri ve bunlara karşı alınması gereken önlemleri belirlemek ve ortadan kaldırmak için çözüm önerileri sunmak, gerekli düzenlemeleri yapmak,
- Engelli olan üniversite öğrencilerinin akademik, fiziksel, psikolojik ve sosyal yaşamlarını engellemeyecek biçimde öğretim programlarını düzenlemek için hem engelli öğrencinin devam ettiği eğitim ortamının düzenlenmesini sağlamak hem de engellilere yönelik araç gereç temini, özel ders materyallerinin hazırlanması, engellilere uygun eğitim, araştırma ve barındırma ortamlarının hazırlanması konularında kararlar almaktır.

Bunların yanısıra Üniversitemizde rektörlüğe bağlı faaliyetini sürdüren Araştırma Merkezlerinden biri de Duyma Engelli ve Özürlüleri Araştırma ve Uygulama Merkezi'dir. Merkez işitme engelli bireylere eğitim verecek şekilde donanıma sahiptir.

YÖK'ün uluslararasılaşma politikası çerçevesinde Üniversitemiz, 2011 yılında Uluslararası Öğrenci Ofisi olarak kurduğu yapılanmasını güçlendirerek, 2015 yılında Uluslararası Öğrenci Koordinasyon, Araştırma ve Uygulama Merkez yapılanmasına çevirmiştir (<http://iso.cu.edu.tr/>). Bu merkezimiz uluslararası öğrencilerimize kayıt, devlet bürokratik süreçleri, konaklama ve tüm eğitim sürecindeki sorunlarında yardımcı olmaktadır. Bu hizmetlerin verimli olabilmesi için 2015 yılında Dış İlişkiler Binası hizmete alınmıştır. Bu binada öğrenciler için bir sosyal ortam da oluşturulmuştur.

C.3-Öğrencinin Kabulü ve Gelişimi, Tanınma ve Sertifikalandırma

C.3.1-Öğrencinin kabulü ile ilgili tüm süreçlerde açık ve tutarlı kriterler uygulanmakta mıdır?

Öğrencinin kabulü ile ilgili tüm süreçlerde açık ve tutarlı kriterler uygulanmakta ve bu kriterler aşağıda sunulduğu gibi web ortamında yayınlanmaktadır.

Öğrenci Giriş-Kabul Koşulları

Lisans Programlarına Giriş- Kabul Koşulları

Türkiye'de öğrenciler üniversitelerin ön lisans ve lisans programlarına Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından yapılan iki aşamalı bir sınav sistemi ile yerleştirilmektedir. ÖSYM tarafından yapılan sınavın ilk aşaması Yükseköğretime Geçiş Sınavı (YGS), ikinci aşaması ise Lisans Yerleştirme Sınavı (LYS) olarak adlandırılır. YGS'de bir puan türünde en az 140 ve üzeri puan alamayan adaylar LYS sınavına katılamazlar

(Sınavsız geçiş hakkı olanlar hariç). YGS'de 140.000-179.999 arası puan alan adaylar, yalnızca üniversitelerin ön lisans programları ve açık öğretim programlarını tercih edebilirler. LYS'den 180 puan ve üzeri puan alanlar, aldıkları puan türleri ile ilgili lisans programlarını tercih edebilirler. Bu sınavlara ilişkin ayrıntılı bilgiye <http://www.osym.gov.tr> internet adresinden ulaşılabilir. Sınav sonucu üniversitemize yerleştirilen öğrenciler, ÖSYM ve Çukurova Üniversitesi tarafından ilan edilen tarihlerde kesin kayıtlarını yaptırır.

Çukurova Üniversitesi Devlet Konservatuarı ile Eğitim Fakültesi (Resim İş Öğretmenliği), Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunun (Beden Eğitimi Öğretmenliği, Antrenörlük) bazı lisans programlarına Özel Yetenek Sınavı ile öğrenci alınmaktadır. Özel Yetenek Sınavı ile öğrenci kabul eden programlara başvuracak öğrenciler, YGS'den en az 140.000 puan almak zorundadırlar.

Çukurova Üniversitesinde kayıt kabul işlemleri, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı tarafından yürütülmekte olup, öğrencilerle ilgili yönetmelik ve yönergelere ulaşmak için link verilmiştir

Lisans Üstü Programlara Giriş-Kabul Koşulları

Enstitüler, her yarıyıl başlamadan önce programlardan Türk ve yabancı uyruklu öğrenci kontenjanlarını ve varsa başvuru için gerekli özel şartlarını isterler. Programlardan gelen istekler doğrultusunda öğrenci kabul edecekleri lisansüstü programların adlarını, Türk ve yabancı uyruklu öğrenci kontenjanlarını, başvuru için gerekli belgeleri, son başvuru tarihini ve diğer hususları ilan ederek adaylara duyururlar. Lisansüstü eğitim-öğretime başvuracak adaylar, ilanda belirtilen süre içerisinde istenilen belgelerle birlikte ilgili enstitüye başvururlar.

Öğrencilerin bir yüksek lisans programına başvurabilmeleri için; lisans diplomasına sahip olması ve Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından merkezi olarak yapılan Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavı'ndan (ALES) başvurduğu programın puan türünde en az 55 standart puan veya ALES taban puanına karşılık, YÖK tarafından belirlenen GMAT veya GRE sınavlarından eş değer taban puanı almış olmaları gerekir. Güzel Sanatlar Fakültesi ile Konservatuar ve tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde, ALES 'e girmiş olma koşulu aranmaz. Ayrıca Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenen yabancı dil sınavlarının birinden en az 50 puan alması veya üniversitenin yapacağı dil sınavından gerekli puanı almış olması gerekir.

Lisansüstü programlara başvurulara ilişkin detaylı bilgiye ulaşmak için lütfen [tıklayınız](#) ve ilgili enstitüyü seçiniz.

Yabancı Uyruklu Öğrenciler için Lisans ve Lisansüstü Programlara Giriş-Kabul Koşulları

Çukurova Üniversitesine, kendi imkânlarıyla Türkiye'de ön lisans ve lisans eğitimi almak isteği ile yurt dışından başvuracak öğrenciler için, her yıl ÇUÖS sınavı (Çukurova Üniversitesi Uluslararası Öğrenci Seçme Sınavı) yapmaktadır. ÇÜES sınavının yanı sıra Üniversitemiz, yabancı öğrenci kabulünde SAT, GCE AL gibi sınavları da kabul etmektedir.

Yabancı uyruklu öğrencilerden Üniversitemizi kazanan ve Türkçe bir programa yerleştirilen öğrencilerin o programda eğitimlerine başlayabilmeleri için Çukurova TÖMER tarafından yapılan Türkçe yeterlilik sınavına katılmaları veya C1 düzeyini belgelendirmeleri gerekmektedir. C1 düzeyinde Türkçe yeterliliği olmayan öğrenciler Çukurova TÖMER'de Türkçe kursu almak şartıyla kayıt hakkı kazandığı programa kayıt yaptırabilirler.

Öğretim dili İngilizce olan programlara kesin kayıt yaptırmaya hak kazanan adayların kayıt sırasında İngilizce Yeterlik Belgesi sunmaları (TOEFL, IELTS, YDS) veya Yabancı Diller Yüksek Okulu tarafından yapılan Hazırlık Sınıfı Muafiyet Sınavına girmeleri gerekmektedir. İngilizce Yeterlik belgesi sunmayan, sunup da kabul görmeyen veya İngilizce Hazırlık Sınıfı Muafiyet sınavına girip başarısız olan öğrenciler Çukurova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulunda Hazırlık Eğitimi alırlar.

Uluslararası öğrenci adaylarının yüksek lisans veya doktora başvuru yapabilmeleri için, Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Sınavı'ndan (ALES), başvuracakları alana uygun olmak üzere; en az 55 puan, (GRE sınavından en az 149 veya GMAT sınavından en az 450) almış olma koşulu aranır. Yüksek lisans adaylarının İngilizce, Fransızca veya Almanca dillerinden birinden YDS'den en az 50 puan, doktora adaylarının en az 55

puan veya ilgili enstitü tarafından yabancı dil eş değeri kabul edilen bir sınavdan dengi puanı almış olmaları gereklidir.

Yabancı uyruklu öğrencilerin başvuru koşulları ile ilgili detaylı bilgiye <http://iso.cu.edu.tr> adresinden ulaşılabilir.

Değişim Öğrencileri için Lisans ve Lisansüstü Programlarına Kabul Koşulları

Yurt dışından Erasmus değişim programı ve Mevlana değişim programları ile üniversitemize gelen değişim öğrencilerinin başvuru ve kayıt işlemleri, ikili anlaşma ve ilgili mevzuat hükümlerine göre ilgili ofisler (Erasmus ve Mevlana Ofisleri) tarafından yürütülür. Yurt içi değişim programı olan Farabi değişim programından Üniversitemize gelecek öğrencilerin işlemleri ise Farabi Ofisi tarafından yürütülür.

Değişim programları için Çukurova Üniversitesine gelmek üzere başvuru yapan öğrenciler, başvuru tarihlerine uygun bir şekilde başvuru evraklarını ilgili ofislere gönderirler. Ofise gelen evraklar, öğrencinin gelmek istediği ilgili bölüm koordinatörüne gönderilir. Bölüm koordinatörleri tarafından öğrencilerin seçtikleri derslerin ders onayları yapılır ve işleme alınır.

Değişim programları ile Çukurova Üniversitesine gelip eğitimini tamamlayan öğrencilere AKTS kredilerini ve başarı notlarını gösteren not çizelgesi hazırlanıp verilir.

C.3.2-Yeni öğrencilerin kuruma/programa uyumlarının sağlanması için nasıl bir yöntem izlenmektedir?

Öğrencilerin yaşamlarında ömür boyu sürecek zorlu bir uğraşa başlarken üniversite eğitimine ilk adımda edinilen izlenimler önemlidir. Bu nedenle öğrencilerin, eğitimin ilk haftasına tanışarak, alacakları eğitim ve fakülte hakkında bilgi edinerek, iletişim becerilerini güçlendirerek ve biraz da eğlenerek başlaması amacıyla “uyum günleri” düzenlenmektedir. Açılış töreni ile başlayan uyum günleri; açılış dersi, ödül töreni-öğrenci konuşmaları, eğitim modelinin tanıtılması yapıldıktan sonra kampüs, kütüphane, sosyal ve spor tesisleri, medikososyal gibi mekanları içeren tanıtım gezisi ile sonlandırılmaktadır.

C.3.3-Başarılı öğrencinin kuruma/programa kazandırılması ve/veya öğrencinin programdaki akademik başarısı nasıl teşvik edilmekte ve/veya ödüllendirilmektedir?

Sistemik bir program uygulanmamaktadır. Burs ve destek sağlama girişimleri başvurular üzerine gerçekleşmektedir. 2000’den fazla öğrenciye yemek bursu sağlanmaktadır. Başarılı öğrenciler; Normal öğrenim süresine göre bulunduğu yarıyıl/yıldan başarısız notu ve bir önceki yarıyıldan başarısız dersi olmayan, disiplin cezası almamış başarılı öğrencilerden

yarıyıl/yıl sonunda en az normal ders yükü ile o yarıyıl not ortalaması; 3.00 - 3.49 arasında olanlar onur öğrencisi, 3.50 - 4.00 arasında olanlar yüksek onur öğrencisi olarak kabul edilir.

C.3.4-Öğrencilere yönelik akademik danışmanlık hizmetleri ne kadar etkin şekilde sunulmakta ve akademik gelişimleri nasıl izlenmektedir?

Üniversitemizde uzun yıllardır öğrencilerin bireysel gelişimlerinin yakından izlenebilmesi için danışmanlık sistemi geliştirilmiş ve ilan edilmiştir.

Lisans Programlarında Danışmanlık: Öğrencilere, eğitim-öğretim konularında karşılaşılabilecek sorunların çözümünde yardımcı olmak üzere, ders yılı başlamadan önce, bölüm başkanlıklarının önerisi dikkate alınarak birim yönetim kurullarınca, ilgili bölümün öğretim üyeleri arasından; öğretim üyesi bulunmayan veya yeterli öğretim üyesi olmayan birimlerde, diğer öğretim elemanları arasından akademik danışmanlar görevlendirilir. Akademik danışmanların görevlerine ilişkin ilkeler, Senato tarafından belirlenir.

Yüksek Lisans Programlarında Danışmanlık: Tezli yüksek lisans programında, öğrencinin enstitüye kayıt yaptırdığı birinci yarıyıl başında, talepte bulunmuş ise öğrencinin de görüşü alınarak ilgili enstitü ana bilim/ana sanat dalı kurul kararı ile yapılan tez danışmanı önerisi, Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile kesinleşir. Danışman değişikliğini zorunlu kılan hâllerde; ana bilim/ana sanat dalı kurulunun gerekçeli önerisi, mevcut danışmanının görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile danışman değişikliği yapılabilir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda, enstitü ana bilim/ana sanat dalı kurulu önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile ikinci tez danışmanı atanabilir.

Tezsiz yüksek lisans programında, enstitü ana bilim/ana sanat dalı kurulu kararı ile her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesini veya senatonun belirlediği niteliklere sahip bir öğretim görevlisini birinci yarıyılın başında ders danışmanı olarak önerir. Danışman, Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile kesinleşir. Danışman değişikliğini zorunlu kılan hâllerde; ilgili ana bilim/ana sanat dalı kurulunun gerekçeli önerisi, mevcut danışmanının görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile danışman değişikliği yapılabilir.

C.3.5-Öğrenci hareketliliğini teşvik etmek üzere ders ve kredi tanınması, diploma denkliği gibi konularda gerekli düzenlemeler bulunmakta mıdır?

Üniversitemizde belirlenen misyon ve hedefler çerçevesinde, hem değişim programları kapsamında AB üyesi ülkelerle ikili anlaşmalar sayısı artırılmış hem de farklı ülkelerle yapılan protokollerin sayısı geliştirilmek üzere çalışmalar hızlandırılmıştır. Bu kapsamda, Erasmus programı çerçevesinde başta Almanya, Polonya ve İtalya olmak üzere toplam 24 Avrupa ülkesinden 281 adet ikili anlaşmamız bulunmaktadır (Tablo C.3.5.1). Bu sayede 2.500’den fazla öğrencimiz Erasmus öğrenim ve Erasmus staj hareketliliğinden, 200’den fazla personelimiz Avrupa ülkelerindeki üniversitelerde Erasmus Personel değişim programından yararlanmış, 91 ülkeden 1.407 uluslararası öğrenci (Şekil C.3.5.1) ve 150’ye yakın uluslararası personel üniversitemizde Erasmus hareketliliğini gerçekleştirmiştir.

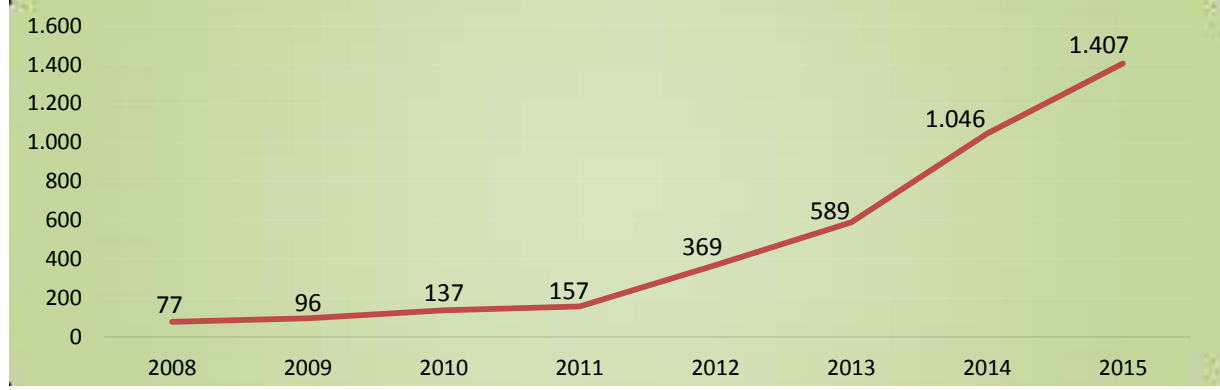
Tablo C.3.5.1-İkili Anlaşma Yapılan Üniversite Sayısı

Ülke Adı	2013	2014	2015
Almanya	41	41	41
Avusturya	4	4	3
Belçika	7	8	4
Bulgaristan	6	6	5
Çek Cumhuriyeti	7	7	14
Danimarka	8	4	4
Estonya	3	3	3
Finlandiya	1	1	2
Fransa	6	6	5
Hollanda	4	4	5
İngiltere	7	7	2
İspanya	23	24	27
İsveç	6	6	1
İtalya	26	26	32
Letonya	3	3	5
Litvanya	8	8	4
Macaristan	10	10	9
Polonya	40	41	69
Portekiz	15	15	7
Romanya	13	13	26
Slovakya	4	4	4
Slovenya	1	1	2
Yunanistan	10	10	6
Hırvatistan	-	1	1

2009 yılından bu yana (Diploma eki) veren Çukurova Üniversitesi diploma denklik çalışmaları yürütmektedir. AKTS etiketine sahip olunmasından dolayı da gelen ve giden öğrencilerin ders ve kredi tanınması sağlanmış durumdadır.

Şekil C.3.5.1-Uluslararası Öğrenci Sayılarının Yıllara Göre Değişimi

C.4-Eğitim-Öğretim Kadrosu

C.4.1-Eğitim-öğretim sürecini etkin şekilde yürütebilmek üzere yeterli sayıda ve nitelikte akademik kadrosu bulunmakta mıdır?

İnsan odaklı bir yönetim anlayışıyla sürdürülen çalışmalarda Üniversitemizin en büyük gücünü insan kaynağı oluşturmaktadır. Üniversitemizde toplam 508 Profesör, 218 Doçent, 389 Yardımcı Doçent ile 260 Öğretim Görevlisi, 941 Araştırma Görevlisi, 159 Okutman ve 89 Uzman olmak üzere toplamda 2.564 akademik personel kadrosu mevcuttur (Tablo C.4.1.1). Bu personelin akademik birimlere göre dağılımı Tablo C.4.1.2’de sunulmuştur.

Tablo C.4.1.1-Akademik Personelin Kadro Ve İstihdam Şekline Göre Dağılımı

Unvanı	Dolu Kadro	Boş Kadro	Toplam Kadro
Profesör	489	19	508
Doçent	210	8	218
Yrd. Doçent	297	92	389
Öğretim Görevlisi	211	49	260
Okutman	144	15	159
Uzman	73	16	89
Araştırma Görevlisi	764	177	941
Toplam	2.188	376	2.564

Tablo C.4.1.2-Akademik Personelinin Birimlere Göre Dağılımı

	Prof.	Doçent	Yard. Doç.	Öğ.Gör.	Ar.Gör.	Okutman	Uzman	Toplam
Fakülteler	488	189	273	63	587	1	45	1.646
Enstitüler	0	0	0	0	167	0	0	167
Yüksekokullar	1	5	8	13	10	78	0	115
Meslek Yüksekokulları	0	13	12	122	0	5	2	154
Konservatuar / Rektörlük	0	3	4	13	0	60	26	106
Genel Toplam	489	210	297	211	764	144	73	2.188

2012-2013 eğitim öğretim yılı itibarıyla ders veren öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı 36'dır (44.434/1242, Toplam öğrenci sayısı / öğretim elemanı). Öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı ise genel toplamda 50'dir (44.434/894, Toplam öğrenci sayısı/öğretim üyesi). Bu oranlar, 2014-2015 eğitim öğretim yılı itibarıyla sırası ile 37 ve 53 olarak gerçekleşmiştir (TabloC.4.1.3).

Tablo C.4.1.3-Öğretim Elemanı Başına Düşen Öğrenci Sayısının Yıllara Göre Değişimi

Eğitim-Öğretim Yılı	Öğrenci Sayısı	Öğretim Elemanı	Ders Veren Öğr. Elemanı	Öğretim Elemanı Başına Düşen Öğrenci Sayısı
2010-2011	36.643	1.924	1.166	31,4
2011-2012	40.709	2.020	1.211	33,6
2012-2013	44.434	2.042	1.242	35,8
2013-2014	48.455	2.148	1.403	34,5
2014-2015	52.746	2.188	1.424	37,0

C.4.2-Eğitim-öğretim kadrosunun işe alınması, atanması ve yükseltmeleri ile ilgili süreçler nasıl yürütülmektedir?

Üniversitemizde, öğretim üyeleri, öğretim görevlileri, okutman ve öğretim yardımcılarının aylıkları ve ek göstergelerinin düzenlenmesi, derece yükseltilmesi ve kademe ilerlemesinin şekil ve şartları ile sosyal haklardan yararlanma, ek ders ücreti, üniversite, idari görev ve geliştirme ödeneklerinin miktarını tespit edilmesi, emekli ve yabancı öğretim elemanlarının sözleşmeli olarak çalıştırılma usul ve esasları 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu, Kanun Hükmünde Kararnameler, Bakanlar Kurulu Kararları, tüzükler ve yönetmeliklere göre belirlenmektedir. Ayrıca Üniversitemizde

“Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atama Kriterleri” de oluşturulmuş ve uygulanmaktadır (<http://www.cu.edu.tr/tr/haberduyuru/ogretim.pdf>).

C.4.3-Kuruma dışarıdan ders vermek üzere öğretim elemanı seçimi ve davet edilme usulleri nasıl gerçekleştirilmektedir?

Kuruma dışarıdan ders vermek üzere öğretim elemanı seçimi ve davet edilme usulleri senato kararı ile belirlenmiştir (Ek C.4.3.1).

C.4.4-Kurumdaki ders görevlendirmelerinde eğitim-öğretim kadrosunun yetkinlikleri ile ders içeriklerinin örtüşmesi nasıl güvence altına alınmaktadır?

Akademik atamalar yapılırken kendi alanında akademik kariyerini tamamlamış kişilerin atanması mutlaka gözetilmektedir. Dışardan yapılan görevlendirmelerde de ilgili alanda en az yüksek lisans mezunu olma şartı aranmaktadır. Eğitim-öğretim kadrosunun yetkinlikleri ile ders içeriklerinin örtüşmesi, ilgili birimlerin akademik kurullarınca değerlendirilerek senatonun onayına sunulur. Akademik kurullar ve senato bu kararda, eğitim elemanının kendi alanında akademik kariyerini tamamlamış kişiler olmasını gözetir.

C.4.5-Eğitim-öğretim kadrosunun mesleki gelişimlerini sürdürmek ve öğretim becerilerini iyileştirmek için ne gibi olanaklar sunulmaktadır?

Eğitim kadrosunun yaşam boyu öğrenme ve sürekli mesleki gelişime (SMG) yönelik kendilerini geliştirici bir ortamda eğitim almaları hedeflenmiştir. Üniversitemiz akademik kadrolarımıza sürekli mesleki gelişim etkinliklerine katılmaları için idari ve ekonomik desteği kurumsal bir çerçevede sürdürmektedir (*Öğretim Elemanları Yurtiçi ve Dışı Görevlendirme İlkeleri yönergesi” doğrultusunda*). ÇÜ öğretim elemanlarının bilimsel niteliklerini iyileştirmeye yönelik programlara katılımı finansal ve idari açıdan desteklenmektedir. Destek, bilimsel çalışmalara aktif olarak katılmak kaydıyla yurt dışı ve yurt içi kongreler için yapılmaktadır. Yurtdışı deneyimi olmayan araştırmacılar için de 1-3 aylık süreler için “Uluslararası Bilimsel Deneyim Geliştirme Desteği” verilmektedir. Akademik

kadrolarına yönelik sürekli mesleki gelişim programlarına katılım için de idari destek (izin) verilmekte, SMG etkinlikleri çerçevesinde davet edilen konukların giderleri karşılanmaktadır.

C.4.6-Eğitim-öğretim kadrosunun eğitsel performanslarının izlenmesi ve ödüllendirilmesine yönelik mekanizmalar mevcut mudur?

Bazı fakültelerde öğrenci geri bildirimleri kullanılmakta, ancak üniversite genelinde ödül ve cezanın uygulandığı sistematik bir değerlendirme süreci bulunmamaktadır.

C.4.7-Kurum, eğitim bileşeni kapsamındaki hedeflere ulaşmayı sağlayacak eğitim-öğretim kadrosunun, nicelik ve nitelik olarak sürdürülebilirliğini nasıl güvence altına almaktadır?

Kurum, eğitim bileşeni kapsamındaki hedeflere ulaşmayı sağlayacak eğitim-öğretim kadrosunun, nicelik ve nitelik olarak sürdürülebilirliğe dayalı bilimsel bir sistem henüz yapılandırılmamıştır.

C.5-Öğrenme Kaynakları, Erişilebilirlik ve Destekler

C.5.1-Kurum, eğitim-öğretim etkinliğini arttıracak öğrenme ortamlarını yeterli ve uygun donanıma sahip olacak şekilde sağlamakta mıdır?

Kurum, eğitim-öğretimin etkinliğini arttıracak öğrenme ortamlarını (derslik, bilgisayar laboratuvarı, kütüphane, toplantı salonu, programın özelliğine göre atölye, klinik, laboratuvar, tarım alanları, müze, sergi alanı, bireysel çalışma alanı, vb.) yeterli ve uygun donanıma sahiptir. Çukurova Üniversitesi Yerleşkesi, yaklaşık 18.000 dekar bir alanı kaplamaktadır. Üniversite'nin toplam arazisi, yerleşke dışındaki 2.000 dekara yakın arazi ile birlikte yaklaşık 20.000 dekara ulaşmaktadır. Üniversitemiz Türkiye'deki diğer üniversiteler ile karşılaştırıldığında yüzölçümü olarak 2. sırada yer almaktadır. Üniversitemizin açık ve kapalı mekânların hizmet açılımlarına göre dağılımı Tablo C.5.1.1 ve C.5.1.2' de görülmektedir. Toplam 20.145.797 m² alanın yaklaşık yarısı eğitim alanıdır (8.034.798 m²) (Tablo C.5.1.1). Kapalı mekanların ise yaklaşık üçte biri eğitim mekanlarıdır (Tablo C.5.1.2).

Tablo C.5.1.1-Açık Mekânların, Hizmet Açılımlarına Göre Dağılımı

Yerleşke Adı	Açık Alan Miktarı (m ²)					
	Eğitim	Sağlık	Kültür	Spor	Diğer (İdari,vb.)	Toplam (m ²)
Balcalı Kampüsü	7.346.668		4.700	55.267	10.638.115	18.044.750
Adana MYO				2.360	18.563	20.923
Ceyhan Mühendislik Fakültesi					158.109	158.109
Ceyhan MYO				1.051	113.727	114.778
Feke MYO					2.845	2.845
İmamoğlu MYO					841	841
Karaisalı MYO				3.617	72.348	75.965
Karataş Turizm İşletmeciliği Otelcilik YO				3.800	98.959	102.759
Kozan MYO-(Kozan İşlFak.)				6.120	435.618	441.738
Pozantı MYO					1.756	1.756
Teknik Bilimler MYO					16.196	16.196
Tufanbeyli MYO					22.451	22.451
POZMER	682.530				655	683.185
Aladağ MYO					1.257	1.257
Yumurtalık MYO	5.600		1.522	720	450.402	458.244
Toplam	8.034.798	0	6.222	72.935	12.031.842	20.145.797

Tablo C.5.1.2-Kapalı Mekânların Hizmet Açılımlarına Göre Dağılımı

Yerleşke Adı	Kapalı Alan Miktarı (m ²)					
	Eğitim	Sağlık	Kültür	Spor	Diğer (İdari,vb.)	Toplam (m ²)
Balcalı Kampüsü	228.845	194.736	33.123	17.285	198.789	672.778
Adana MYO	7.216		676		1.879	9.771
Ceyhan Mühendislik Fakültesi	1.607				1.071	2.678
Ceyhan MYO	3.795		547		5.033	9.375
Ceyhan Veteriner Fakültesi	1.607				1.071	2.678
Feke MYO	383				765	1.148
İmamoğlu MYO	2.524				842	3.366
Karaisalı MYO	4.170				1.390	5.560
Karataş Turizm İşl.ve Otel. YO	9.185				1.631	13.516
Kozan MYO	4.660				2.330	6.990
Pozantı MYO	805				645	1.450
Teknik Bilimler MYO	973				403	1.376
Tufanbeyli MYO	325				324	649
POZMER	1.089				655	1.744
Aladağ	632				316	948
Yumurtalık MYO	1.200				3.946	5.146
Sağlık Ocakları		5.494				5.494
Lojmanlar					1.550	1.550
Toplam	269.016	200.230	34.346	17.285	225.340	746.217

C.5.2-Eğitimde yeni teknolojilerin kullanımını teşvik etmekte midir? Kurumda ne tür teknolojiler kullanılmaktadır?

Eğitim alanları içinde ihtiyaca göre farklı kapasitelerde derslikler ve laboratuvar alanları mevcuttur. Üniversitede öğrencilerin derslerini rahat ve sağlıklı bir ortamda izleyebilmelerine olanak sağlayan modern derslikler ve amfiler bulunmaktadır. Bilimsel ve kültürel etkinliklerde kullanılan, her türlü teknik donanıma sahip, 450 ve 150 kişi kapasiteli iki salondan oluşan amfi, Prof. Dr. Mithat Özsan Amfisi, 450 kişilik geniş fuayesiyle sergilere de ev sahipliği yapmaktadır. Ziraat Fakültesi Akif Kansu Salonu da 150 kişilik kapasitesiyle bilimsel ve kültürel etkinliklere ev sahipliği yaparken, Afife Jale Salonu adı verilen döner sahneli 120 kişilik çok amaçlı salon sanat etkinlikleri için önemli bir mekân olarak hizmet vermektedir. Tıp Fakültesi Balcalı Hastanesinde de 360 kişilik Hipokrat Konferans Salonu bulunmaktadır (Tablo C.5.2.1).

Tablo C.5.2.1-Çukurova Üniversitesinin Eğitim Alanlarında Derslik Kapasiteleri

Eğitim Alanı	Kapasite 0-50	Kapasite 51-75	Kapasite 76-100	Kapasite 101-150	Kapasite 151-250	Kapasite 251-Üzeri
Amfi	1	0	3	14	3	29
Sınıf	336	107	48	9	0	0
Bilgisayar Lab.	51	11	0	0	0	0
Diğer Laboratuvar	239	3	1	5	0	0
Toplam	627	121	52	28	3	29

Tablo C.5.2.2-Bilgi ve Teknoloji Kaynakları Çeşidi ve Kullanım Amacına Göre Dağılımı

Diğer Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar	İdari Amaçlı (Adet)	Eğitim Amaçlı (Adet)	Araştırma Amaçlı (Adet)
Masaüstü Bilgisayar		5.218	
Taşınabilir Bilgisayar		1.135	
Projeksiyon	78	723	48
Slâyt Makinesi	14	25	36
Tepegöz	12	25	21
Episkop	0	1	84
Barkot okuyucu	783	150	0
Baskı Makinesi	10	15	3
Fotokopi Makinesi	72	79	12
Faks	58	40	10
Fotoğraf Makinesi	40	88	13
Kameralar	190	178	42
Televizyonlar	390	166	0
Yazıcılar	438	1.047	12
Tarayıcılar	63	168	12
Müzik Setleri	6	46	0
Mikroskoplar	80	332	76
DVD'ler	16	79	13
Akıllı Tahta	0	3	0

C.5.3-Öğrencilerin mesleki gelişim ve kariyer planlamasına yönelik ne tür destekler sağlanmaktadır?

2011 yılı itibariyle Üniversitemiz çatısı altında kariyer yaşamına dayalı iletişim ve paylaşımı artırmak ve olanakları geliştirmek amacıyla “Çukurova Kariyer Planlama ve Uygulama Merkezi” kurulmuştur. Üniversitemizde, öğrenciler, işverenler, Üniversitemiz mezunları ve öğretim elemanları arasında, kariyer yaşamına dayalı iletişim ve paylaşımı artırarak, mezunların istihdam olanaklarını geliştirmek, işverenlere yetkin meslek elemanı temin etmek, üniversite öğrencilerini erken dönemde mesleğe yönlendirmek amaçlanmaktadır. Merkez üniversitemizde okuyan öğrencilere kariyerlerinin şekillenmesinde ve mezun öğrencilerimize kariyer danışmanlığı alanında rehberlik yapmanın yanı sıra, üniversite adaylarına da kariyer belirlemede rehberlik hizmetleri sunmaktadır.

Sürekli Eğitim Araştırma ve Uygulama Merkezi'miz de öğrencilerimize yönelik Eğitim ve Öğrenci Koçluğu, Girişimcilik Sertifikasyon Programı gibi çok sayıda kurs ve sertifikasyon programları uygulamaktadır (<http://sem.cu.edu.tr/tr/>).

C.5.4-Öğrencilerin staj ve işyeri eğitimi gibi kurum dışı deneyim edinmelerini gerektiren programlar için kurum dışı destek bileşenleri nasıl sağlanmaktadır?

İlişkiler, ilgili birimler tarafından geliştirilmekte ve üniversite yönetimi ile yapılan protokoller ve sözleşmeler doğrultusunda işbirliği yapılmaktadır. Bu doğrultuda Mühendislik programlarında (Tekstil, Otomotiv ve Endüstri Mühendislikleri ve Güzel Sanatlar Fakültesi Tekstil ve Moda Tasarım programı) yenilenmeye gidilerek 7+1 sistemi getirilmiş, öğrencilerin 1 dönemini kurum dışı staj uygulaması olarak tamamlaması öngörülmüş ve uygulamaya geçilmiştir.

C.5.5-Öğrencilere psikolojik rehberlik, sağlık hizmeti vb. destek hizmetleri sunulmaktadır mıdır?

Öğrencilerimiz için akademik, sosyal ve kariyer danışmanlığı hizmetleri sağlanmaktadır. Dönemine başlayan her öğrenci için, akademik ve sosyal danışmanlık yapmak üzere bir öğretim üyesi belirlenmekte ve öğrencinin eğitimi süresince akademik ve sosyal danışmanlık desteği verilmektedir. Aynı zamanda, dönem içinde akademik başarısı düşen öğrencilerin bireysel takibi ve desteklenmesi amacıyla danışmanlık görevi koordinatörler ve öğretim üyeleri tarafından yürütülmektedir. Yapılan yönerge değişikliği ile 2011-2012 eğitim yılından itibaren öğrenci danışmanlığı uygulaması yeniden düzenlenmiş ve önceki deneyimler doğrultusunda danışman öğretim üyesi görev tanımı yapılmıştır.

Üniversitemizin Mediko-Sosyal Merkezinde öğrencilerimize psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetleri de verilmektedir. Dönem öğrencilerine fakültenin açtığı ilk haftada ders programlarında yer alan uyum haftası etkinlikleri kapsamında Mediko-Sosyal Merkezi (<http://www.cu.edu.tr/merkezler/msm/>) ve orada verilen hizmetler tanıtılmaktadır. Bunun yanısıra, Madde Bağımlılığı ile Mücadele Komisyonu da kurulmuş olup öğrencilerimize bilgilendirme toplantıları yapmaktadır.

Ayrıca örneğin Tıp Fakültesi mezunlarımız için Ç.Ü. Tıp Fakültesi Mezunları Derneği (www.cukurovatipmed.org, www.lokman.cu.edu.tr/tipmezunlari) tarafından akademik ve sosyal danışmanlık hizmetleri verilmektedir.

C.5.6-Öğrencilerin kullanımına yönelik tesis ve altyapılar (yemekhane, yurt, spor alanları, teknoloji donanımlı çalışma alanları vs.) mevcut mudur?

Toplam 20.000 dekar arazi üzerine kurulu olan Çukurova Üniversitesi Balcalı Kampüsünde yönetim ve eğitim-öğretim birimleri yanında, değişik bilim dallarında çeşitli araştırmalara olanak sağlayan laboratuvarlar, hastane kompleksi, merkezi kütüphane, öğrenci ve personele öğle yemeği veren bir merkezi kafeterya, spor tesisleri, lojmanlar, sosyal tesisler ve 4.432 öğrenciyi barındıran Kredi ve Yurtlar Kurumu'na bağlı yurtlar yer almaktadır. Ayrıca 1.116 yatak kapasiteli, günde ortalama 2.900 hastaya hizmet veren Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Balcalı Hastanesi bulunmaktadır.

Ziraat Fakültesi'nin araştırma ve uygulama amacıyla kullandığı çiftlik alanı da bu yerleşkenin içerisinde yer alan ve çağdaş mimarisiyle dikkatleri çeken 3.500 kişilik Açık Hava Tiyatrosu da başta konserler ve tiyatrolar olmak üzere çeşitli etkinliklerde kullanılmaktadır.

Üniversitemiz Kütüphanesi 4 Nisan 1979 tarihinde Kütüphanecilik Enstitüsü tarafından Tıp Fakültesi Dekanlık binasında açılmış ve Ocak 1997'de yeni binasına taşınmıştır. Kütüphane yeni binasında 10.000 m² kapalı alanda, 600 kişilik oturma kapasitesi ile hizmet vermektedir. Ayrıca üniversitemize bağlı olarak kampüs dışında bulunan Yüksekokulların kütüphane kaynaklarının da kütüphanecilik standartlarına uygunluğu bakımından teknik işlemlerini de yaparak hem oluşumlarına hem de hizmet kalitelerinin artırılmasına katkıda bulunmaktadır. Merkez dahil olmak üzere bu kütüphanelerde, LC (Library of Congress Classification - Kongre Kütüphanesi Sınıflama Sistemi) sınıflama sistemi kullanılmakta ve açık raf sistemiyle kullanıcılara hizmet verilmektedir. Ayrıca kütüphanemizde, RFID (Radyo Frekanslı Tanımlama Sistemi) ile materyallerimiz etiketlenmiş, materyal güvenliği ve koleksiyonun yönetimi sağlanmıştır. Selfcheck sistemiyle de kullanıcılarımız, ödünç verme birimine bağlı kalmaksızın ödünç alma ve iade işlemlerini otomatik olarak kendileri yapabilmektedirler.

Ç.Ü. Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı'nın amacı, üniversite bünyesinde yer alan Fakülte, Yüksekokul ve Enstitülerin öğretim ve araştırmacı kadrosuyla, öğrencilerine, üniversite görevlilerine, üniversite dışı araştırmacılarına ve halka, bilimsel çalışma ve araştırmalarında yardımcı olmak, bilgi edinmeleri ve ilgi alanlarına göre kendilerini yetiştirmeleri, zamanlarını değerlendirmeleri için bilgi kaynaklarını sağlamak ve gelişen teknolojik araçlarla kullanıcıların hizmete sunmaktır. Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı belirtilen bu amacı gerçekleştirmek için üniversitenin ilgili bulunduğu tüm bilim dallarında gereksinim duyulan her tür bilgi kaynaklarını sağlamaya çalışır, bu bilgi kaynaklarını belirli bir sisteme göre düzenler ve kullanıcıların yararlanmasına sunar. Merkezi Kütüphanemiz hafta içi 08:00 - 22:00, hafta sonları ise 10:00 - 16:00 saatleri arasında hizmet vermektedir.

Kütüphanede verilen hizmetler şunlardır:

- Başvuru ve Enformasyon
- Ana Koleksiyon
- Ödünç Verme
- Ayrılmış Kitaplar
- Kütüphaneler Arası İşbirliği
- Güncel Gazete-Dergi
- İnternet Terminalleri
- Kablosuz Ağ
- Özel Çalışma Odaları
- Yabancı Diller Yüksek Okulu Okuma Salonu
- Fotokopi

Kütüphane içerisinde ayrı bir bölümde, Nurullah Yasa varisleri ve Haydar Göfer tarafından bağışlanan 77 el yazması ve 726 Eski Harfli Basma Eserden oluşan toplam 803 adet kaynak hizmete sunulmaktadır (Tablo 5.6 1).

Kütüphanemiz elektronik veri tabanlarının yaygınlaşması nedeniyle, 2009 yılından bu yana basılı bilimsel dergi almamaktadır. Ancak resmi kurumlardan bağış yoluyla gelen ve kütüphaneye satın alınan Türkçe güncel dergilerden oluşan yaklaşık 150 süreli yayın da hizmete sunulmaktadır. 2013 yılında Kütüphane Otomasyon programı yenilenmiştir. Kütüphanede akademik personel, doktora ve yüksek lisans öğrencilerinin belli süreyle

kullanabilecekleri tek ve çift kişilik odalardan oluşan 30 adet özel çalışma odası bulunmaktadır. Kütüphanemizde her disipline hizmet verecek çok çeşitli E-Kaynak-veri tabanlarına (2015 yılı itibarı ile 61 veri tabanı) her yıl artarak abonelik sağlanmaktadır. Ayrıca 8 adet Çukurova Üniversitesi E-Dergileri de e-Kaynak olarak sunulmaktadır.

Tablo C.5.6.1-Kütüphane Kaynakları ve Verilerinin Yıllara Göre Dağılımı

Kütüphane Kaynakları	2011	2012	2013	2014	2015
Toplam kitap sayısı	142.315	144.181	146.552	133.552	136.120
Toplam basılı dergi sayısı	6.826	6.826	6.826	6.826	6.826
Veri tabanları ile ulaşılabilen tam metin elektronik periyodik dergi sayısı	45.374	47.810	49.300	28.160	30.904
Kütüphanede takip edilen basılı ve veri tabanları ile ulaşılabilen tam metin elektronik periyodik dergi sayısı	45.524	47.960	49.450	28.310	31.054
Toplam tam metin yayın sayısı (SCI-EXP, SSCI, AHCI)	555	558	510	554	681
Toplam bilimsel veri tabanı sayısı-alınan database	72	70	66	56	61
Kütüphanenin haftalık ortalama hizmet süresi	72	72	72	72	72
Öğrenci başına düşen üniversite kütüphanesindeki kitap sayısı (Toplam kitap sayısı / Öğrenci sayısı)	3,55	3,43	3,09	2,75	2,58
E-Kitap / Öğrenci Sayısı	1,12	1,43	1,85	2,33	2,99
Veri tabanı / Öğrenci Sayısı	0,0019	0,0017	0,0011	0,0011	0,0011
Oturma Kapasitesi			800	725	725
Yıllık Kullanıcı Sayısı (Yerinde)			514.890	547.234	548.354
Kullanıcıların Hizmetine Sunulan Bilgisayar Sayısı			30	30	30
Ödünç Verilen Kitap			33.790	36.099	36.033
Nadir Eser Sayısı (El Yazması)			77	77	77
Nadir Eser Sayısı (Eski Harfli Basma)			726	726	726

C.5.7-Öğrenci gelişimine yönelik sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler ne ölçüde desteklenmektedir?

Kampus içerisinde bölgenin en önemli hastane kompleksinin yanı sıra, mediko sosyal ünitesi, lojmanlar, sosyal tesisler, konuk evleri, her türlü sporun yapılabildiği salonlar ve sahalar, anaokulu, market, öğrenciler ile çalışanlara öğle yemeği sunulan kafeteryalar, kafeler, büfeler ve kantinler, posta ve telefon hizmeti veren birimler, banka şubeleri, modern makinelerle donatılmış bir basımevi ve merkezi kütüphane bulunmaktadır. Böylelikle hem öğrencilerin hem de çalışanlarının tüm ihtiyaçlarını karşılanması sağlanmaktadır. Çukurova Üniversitesi

Merkezi Kütüphanesi, 12 bin metrekare kapalı alanda hizmet vermekte olup, 800 okuyucu kapasitesine sahiptir. Türkiye'deki 12 Avrupa Birliği Dokümantasyon Merkezinden birisidir.

Barınma Olanakları: Her yıl binlerce öğrencinin eğitim için geldiği üniversitenin Balcalı Kampusu içerisinde Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı, 1.698'i kız, 2.734'ü erkek olmak üzere, toplam 4.432 yatak kapasiteli Fevzi Çakmak Yurdu bulunmaktadır. Ayrıca Çukurova Üniversitesi ve Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunca sürdürülen ortak çalışmalar sonrasında, Çukurova Üniversitesi kampusunda 1.000 kişi kapasiteli yeni bir yurt binasının yapılması kararı alınmıştır.

Kültür Ve Sanat Olanakları: Çukurova Üniversitesinde eğitim-öğretim ve bilimsel çalışmaların yanı sıra sosyal ve kültürel etkinliklere de büyük önem verilmektedir. Bu kapsamda konferans, seminer, panel, kongre, sempozyum, gösteri sergi, tiyatro, konser gibi çok sayıda kültürel etkinlik gerçekleştirilmektedir.

Spor Olanakları: Öğrencilerinin bedenlen ve ruhen de sağlıklı olmalarını ilke edinen Çukurova Üniversitesinde, her türlü sporun yapılabileceği spor salonları, kapalı yüzme havuzu, futbol sahaları, tenis kortları, açık hava voleybol ve basketbol sahaları bulunmaktadır. Tesisler üniversite dışındaki insanlar içinde yararlanma imkânı sunmaktadır.

Üniversitede 5600 metrekare kapalı alana sahip, tribünleri teleskobik ve 3.500 kişi kapasiteli Sakıp Sabancı Spor ve Sergi Sarayı bulunmaktadır. Salon; spor karşılaşmalarının yanında konser ve çeşitli organizasyonların gerçekleştirilebilmesine de uygun olarak inşa edilmiştir. Balcalı Kampusu'nda yer alan ve Hacı Ömer Sabancı Vakfınca (VAKSA) yaptırılan, Özdemir Sabancı Kapalı Yüzme Havuzu, bölgenin en modern tesislerinden biri konumundadır. Balcalı Kampusu'nda kapalı yüzme havuzunun dışında, spor ve cimnastik salonları; çim ve halı futbol sahaları, voleybol, basketbol sahaları, tenis kortları ve atletizm alanlarıyla, Seyhan Baraj Gölü kıyısında bir de kayıkhane yer almaktadır.

Sosyal Tesisler: Kampüste, Seyhan Baraj Gölü'nün kıyısında, çam ağaçları arasında yer alan ve eşsiz bir manzaraya sahip bulunan Sosyal Tesisler; konukevi bölümü ve geniş yemek salonlarından oluşmaktadır. Üniversitemizde yapılacak bilimsel, sosyal ve kültürel etkinliklere katılacak konukların ağırlanması amacıyla kurulan I-III No'lu Konukevi, Ankara'da bulunan IV No'lu Konukevi olup, kahvaltı salonları ve konukların tüm

ihtiyaçlarının karşılanabileceği şekilde düzenlenmiştir. I No'lu Konukevinde 2 Tek kişilik yataklı 12 oda ile 1 kahvaltı salonu, III No'lu Konukevinde 29 çift kişilik, 125 tek kişilik oda ile 1 kahvaltı salonu, (2+1) 3 Kişilik Daire ve IV No'lu Konukevinde 3 oda bir salon 5 yatak bulunmaktadır.

Sağlık Hizmetleri: Üniversitede öğrenciler ile üniversite çalışanlarının beden ve ruh sağlıklarının korunması amacıyla Medikososyal Birimi hizmet vermektedir. Ayrıca yaklaşık 1.116 yatak kapasiteli, günde ortalama 2900 hastaya hizmet veren Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Balcalı Hastanesi bulunmaktadır. Sağlık, psikolojik danışma ve rehberlik ile sosyal hizmetler alanlarında çalışmalar yapılan Mediko Sosyal Merkezimizde; kadın hastalıkları ve doğum, cilt hastalıkları, kulak-burun-boğaz, genel cerrahi, üroloji, çocuk sağlığı ve hastalıkları, aile hekimliği, diş ve diş eti hastalıkları dallarında uzman hekimler hizmet vermektedir. Merkezde ayrıca, psikologlar, psikiyatristler ve psikolojik danışmanlar da görev yapmaktadır. Sağlık hizmeti almak için merkeze başvuruda bulunanlar ayakta tedavi edilmekte, daha ileri tetkik ve tedavi gerektiren durumlarda ise başta Tıp Fakültesi Balcalı Hastanesi olmak üzere, diğer sağlık kuruluşlarına sevk edilmektedirler. Ayrıca risk grubu içerisinde olan Diş Hekimliği ve Tıp Fakültesi öğrencilerine Hepatit-B aşılı yapılmaktadır. Psikolojik Danışma ve Rehberlik Birimi ise öğrencilerin üniversiteye uyum, kişilik, aile, arkadaşlık ve eğitimle ilgili sorunlarına çözümler üretmektedir. Bu birimde ayrıca, ruhsal sorunları olanlara bireysel, grup ve aile terapisi uygulanmaktadır. Sosyal Hizmetler Biriminde görevli sosyal hizmet uzmanları; eğitim, barınma, beslenme gibi sorunlara çözümler üreterek hizmet vermektedir.

Üniversitemiz, öğrencilerine çok sayıda ve çeşitlilikte sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif olanaklar sağlamaktadır. Üniversitemiz Sağlık, Kültür ve Spor (SKS) Daire Başkanlığı üniversitedeki tüm öğrencilerin spor, kültürel ve sosyal ihtiyaçlarını karşılayacak faaliyetleri düzenlemektedir. Öğrencilerimizin yurt içi ve yurtdışında yapılan bilimsel kongre ve toplantılara katılımı maddi ve akademik olarak desteklenmektedir. SKS Daire Başkanlığı bünyesindeki Kültür Müdürlüğüne bağlı olarak Türk Sanat Müziği Topluluğu, Türk Halk Müziği Topluluğu, Türk Halk Oyunları Topluluğu, Salon Dansları Topluluğu, Drama Gösterileri Topluluğu gibi bir çok farklı çalışmalara öğrencilerin katılımı sağlanmaktadır. Ayrıca öğrencilerimiz, Üniversitemizde sayısı 69'a ulaşan öğrenci kulüp faaliyetlerine katılmaktadırlar (<http://ofb.cu.edu.tr/>). Bu kulüplerin etkinlikleri için 2015 yılında verilen destek 457.505 TL'ye ulaşmıştır.

C.5.8-Kurum, özel yaklaşım gerektiren öğrencilere (engelli veya uluslararası öğrenciler gibi) yeterli ve kolay ulaşılr öğrenme imkânları ile öğrenci desteğini nasıl sağlamaktadır?

Üniversitemizde engelsiz mekan oluşturmak birinci hedeflerimiz arasındadır. Öğrencilerin faaliyet gösterdiği veya öğrencilere hizmet veren 50 binanın 23'ünde engelli tuvaleti, 17'sinde asansör, 35 bina girişinde rampa vardır. Ancak üniversitemizin 2013 yılı eylem planında özel bütçeden önemli bir miktar engelsiz mekanların oluşturulması için ayrılmıştır.

Engelli öğrencilerimiz için gerekli olanakların ve danışmanlığın yürütülmesi amacıyla oluşturulan üniversitemiz engelli öğrenciler biriminde (<http://rektorluk.cukurova.edu.tr/EOB/>) bu çalışmalar organize edilmektedir.

C.5.9-Sunulan hizmetlerin/desteklerin kalitesi, etkinliği ve yeterliliği nasıl güvence altına alınmaktadır?

İç paydaş analizleri, geri bildirimler, öğrenci ve eğitimciler ile yapılan iletişim toplantıları doğrultusunda düzeltmeler yapılmakta ve sürekliliği sağlanmaktadır.

C.6- Programların Sürekli İzlenmesi ve Güncellenmesi

C.6.1-İç paydaşların ile dış paydaşların sürece katılımı sağlanarak programın gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesi nasıl yapılmaktadır?

İç paydaşların (öğrenciler ve çalışanlar) ile dış paydaşların (işveren, iş dünyası ve meslek örgütü temsilcileri, mezunlar, vb.) sürece katılımı paydaş toplantıları sağlanarak programın gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesi yapılmaktadır (Ek 1).

C.6.2-Gözden geçirme faaliyetleri ne sıklıkta, nasıl ve kimler tarafından yapılmaktadır? Katkı veren paydaşlar nasıl belirlenmektedir? Bu paydaşlar karar verme sürecinin hangi aşamalarına katılabilmektedir?

Her eğitim dönemi başında ve sonunda birimlerin eğitimle ilgili tüm kurul, komisyon ve akademik birimlerinde eğitim programları gözden geçirilmektedir. İç paydaşlar ve diğer paydaşlardan informel yollarla geri bildirim alınarak süreçlere katılmaktadır. Bazı fakültelerimizde örneğin Tıp Fakültesinde iç ve dış paydaşlardan düzenli olarak yazılı geri bildirimler alınmaktadır.

C.6.3-Değerlendirme sonuçları, programın güncellenmesi ve sürekli iyileştirilmesi için nasıl kullanılmaktadır?

Eğitim programları gözden geçirildikten sonra önerilen değişiklikler değerlendirilerek programın güncellenmesi ve sürekli iyileştirilmesi için ilgili akademik birimler tarafından kullanılmaktadır.

C.6.4-Programların eğitim amaçlarına ilişkin hedeflerine ulaştığını; öğrencilerin ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verdiğini nasıl izlemekte ve ölçmektedir?

Programların eğitim amaçlarına ilişkin hedeflerine ulaştığını; öğrencilerin ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verdiğini saptayacak sistematik bir izleme ve ölçüm mekanizması bulunmamaktadır.

C.6.5-Programların eğitim amaçları ve öğrenme çıktılarına ilişkin taahhütleri nasıl güvence altına alınmaktadır?

Programlarda uygulanan yetkinlik ve yeterlilik sınavları, etkin ölçme değerlendirme sistemi ile taahhüt altına alınmaya çalışılmaktadır.

Ç.Araştırma ve Geliştirme

Ç.1-Araştırma Stratejisi ve Hedefleri

Kurumun araştırma ve geliştirmeye yönelik hedefleri ülke ve bölge öncelikleri ile uzun vadeli bilim ve teknoloji politikalarının tespitinde, Türkiye Bilim Teknoloji Yüksek Kurulu (BTYK)'nın belirlediği öncelikli alanlar ile uyumlu olarak belirlenir. Üniversitemiz Bilimsel Araştırmalar Komisyonu tarafından belirlenmiş, Üniversite'nin stratejik olarak öncelik verdiği ve bölgenin ihtiyacı olan teknolojik alanlar ağırlıklı olarak dikkate alınır. Türkiye Araştırma Alanını oluşturabilecek, Üniversite'nin bilimsel ve teknolojik altyapısını geliştirebilecek çok disiplinli çalışmalar hedeflenmekte ve gerçekleştirilmektedir.

Tablo Ç.1.1-Araştırma Proje Türlerinin Yıllara Göre Dağılımı

Türü	2011	2012	2013	2014	2015
Alt Yapı Projesi	11	22	12	12	30
Bireysel Arş. Projesi	174	158	201	108	232
Katılımlı Arş. Projesi	3	6	7	13	36
Tıpta Uzmanlık Projesi	30	44	40	23	38
Doktora Projeleri	118	100	141	93	147
Yüksek Lisans Projeleri	173	141	187	107	186
Destek Projeleri	0	0	85	275	424
Toplam Proje	509	471	673	631	1.093

Tablo Ç.1.2-2015 Yılı Yayın Türlerine Ve Sayılarına İlişkin Tablo

Yayın Türü	Sayısı
Uluslararası Makale (WOS:382)	988
Ulusal Makale	487
Uluslararası Bildiri	1.224
Ulusal Bildiri	905
Kitap	97

Üniversitemiz bu kapsamda istenilen hedeflerine Bilimsel Araştırmaları Koordinasyon Birimi'nin (BAP) "*Öncelikli Alan Projeleri*" (<http://bap.cu.edu.tr/dosyalar/mevzuat3.pdf>) ve üniversitemiz Proje Geliştirme Koordinasyon Birimi'nin (<http://proje.cu.edu.tr>) öncülüğünde, ulusal ve uluslararası desteklerin hedefleri doğrultusunda bilgilendirmeler

yaparak, istenilen hedeflere yönelik çalışmalara destek verilir. Bu çerçevede, hedefler doğrultusunda yönlendirme ve destekler kurum içerisinde kontrol edilir.

Üniversitemiz, öncelikli alanlarına yönelik hedeflere uygun araştırma ve geliştirme faaliyetleri için plan ve programlar yaparak, özel kuruluşlar ile iş birliği sağlanması, araştırmacı insan gücünün yetiştirilmesine yönelik tedbirler alıp, özel sektör ve farklı kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamaktadır. Üniversitemiz BAP biriminde kurum Ar&Ge ve yenilik faaliyetlerine yönelik desteklenen projeler;

1. Ulusal/uluslararası farklı proje türleri (Ulusal katılımlı araştırma projeleri; UKP, uluslararası katılımlı araştırma projeleri; UAP),
2. Kamu özel sektör iş birliktelikleri (sanayi iş birliği, SAN ve öncelikli alan projeleri, OAP),
3. Araştırmacı insan gücünün geliştirilmesi (bilim insanı yetiştirme ve destekleme projeleri; BYP, Bilimsel etkinliklere katılım destekleme projeleri, BEK) .

Kurum bu çalışmalardaki performans göstergelerini, değerlendirmelerini ve yenilikçi iyileştirmelerini BAP aracılığı ile kontrol etmektedir.

Ç.1.1-Kurumun araştırma stratejisi, hedefleri ve bu hedeflerin kimler tarafından gerçekleştirileceği belirlenmiş midir? Kurumun araştırma stratejisi ve hedefleri nelerdir? Bu hedefler nasıl belirlenmekte ve hangi sıklıkta gözden geçirilmektedir?

Kurumun temel araştırma stratejisi ve hedefleri iç ve dış paydaş görüşleri alınarak BAP Komisyonu tarafından belirlenmektedir.

Kurumun temel stratejisi, ülke ekonomisine katkıda bulunacak, toplumun sorunlarına çözüm getirecek, alt yapıya destek sağlayacak projelere ve lisansüstü tez çalışmalarına öncelik vermektir. Kurumun temel stratejik hedefleri, proje kaynaklı yayınların talep edilmesi ve duyurulması, ISI kaynaklı atıfların ödüllendirilmesi, etki faktörü yüksek dergilerde yayın sayısının artırılması,indekse giren dergi sayısının arttırılması, Ç.Ü. öğretim üyelerinin özgün ulusal ve uluslararası yayınlarının değerlendirilmesi ve ödüllendirilmesi, disiplinler arası araştırma faaliyetlerinin örgütlenmesi için gerekli mekanizmaların oluşturulması,

bilgilendirme toplantıları düzenlenmesi, üniversite-sanayi işbirliğinin geliştirilmesidir. Belirlenen hedeflere görev ve yetkileri ÇÜ Bilimsel Araştırma Projeleri yönergesinde tanımlanan BAP komisyonu ve BAP Koordinasyon Birimi tarafından ulaşması planlanmaktadır. BAP Komisyonu ayda bir düzenli olarak toplanmaktadır.

Ç.1.2-Kurumun araştırma stratejisi bütünsel ve çok boyutlu olarak mı ya da tek bir araştırma alanına yönelik olarak mı ele alınmıştır? Kurumun temel araştırma ve uygulamalı araştırmaya bakışı nasıldır?

Üniversitemiz araştırma stratejileri bütünsel ve çok boyutlu olup sağlık, fen ve sosyal bilimler alanlarında farklı disiplinlerin bir araya gelerek, Araştırma merkezlerinin de çalışma alanları ile birlikte oldukça geniş katılımlı bir araştırma alan havuzuna sahiptir. Kurumumuzda, temel sağlık ve fen bilimlerindeki araştırmalar ile uygulamalı araştırmalar (tıp, diş hekimliği, eczacılık, veteriner hekimlik, ziraat, mühendislik, su ürünleri gibi) gerçekleştirilmektedir. Özellikle geniş uygulama alanları ile Ziraat Fakültesi araştırmacıları bölge ve ülke tarımının gelişmesine yönelik çok kapsamlı uygulamalı araştırmalar gerçekleştirme olanağı bulabilmektedirler.

Ç.1.3-Kurum, araştırmada öncelikli alanları ile ilgili araştırma faaliyetlerinde bulunmakta mıdır?

Çukurova Üniversitesi, ülke ve bölge öncelikleri ile uzun vadeli bilim ve teknoloji politikalarının tespitinde, Türkiye Bilim Teknoloji Yüksek Kurulu (BTYK)'nın belirlediği öncelikli alanlar ile uyumlu olarak araştırma faaliyetlerinde bulunmaktadır. Sektör önceliklerinin belirlenmesinde uluslararası düzeyde yenilikler takip edilirken temel bilimler içerikli, iç ve dış paydaşların önerileri doğrultusunda, bilimsel, sektörel projeler ile sosyal projelerde kurumun araştırma faaliyetleri içerisindedir. Bu çerçevede Üniversitemiz olarak Enerji ve Çevre, Malzeme, Tarım ve Gıda, Moleküler Tıp ve Bölgesel Kalkınma olmak üzere 5 öncelikli araştırma alanı belirlemiş bulunmaktadır.

Ç.1.3.a-Araştırmada öncelikli alanlarında UYGAR merkezleri var mı?Varsa bu merkezlerin hedefleri belirlenmiş, çıktıları izlenmekte ve değerlendirilmekte midir?

Kurumumuzda 35 adet Uygulama ve Araştırma Merkezi (UYGAR) mevcut olup ilgili merkezlere ait bilgiler ve merkez faaliyetleri ilgili web sayfasında yer almaktadır (<http://www.cu.edu.tr/tr/detay.aspx?pageId=794>). Mevcut UYGAR merkezlerinin hedefleri kendi içlerinde oluşturulan Merkez Kurul ve Yönetim Kurullar tarafından belirlenmektedir. Her bir merkezin faaliyeti, çıktısı ve değerlendirme süreçleri kendi iç mekanizmaları ile çözülmektedir. Her merkez yılsonunda düzenlediği faaliyet raporları ile kendi görev ve amaçları çerçevesinde ulaşılan hedefleri değerlendirmekte ve Rektörlüğe rapor olarak sunmaktadır.

Ç.1.3.b-Araştırmada öncelikli alanları ile ilgili, iç ve dış paydaşların önerileri doğrultusunda, bilimsel ve/veya sektörel toplantılar düzenlemekte midir?

Üniversitemiz iç ve dış paydaşları bir araya getiren bilimsel ve sektör odaklı birçok toplantı ve etkinlik düzenlemektedir. Fakülteelerde gerçekleştirilen toplantı ve etkinliklerin yanı sıra UYGAR merkezlerinde de farklı faaliyetler ile iç ve dış paydaşlar bir araya getirilmektedir. Proje Geliştirme Koordinasyon Birimi, fakülte öğretim elemanlarının katıldığı araştırma fon kaynakları ve öncelikli araştırma alanları ile ilgili toplantılar yapmaktadır. Kurumumuzda ayrıca her akademik birim yıllık düzenli akademik kurul toplantıları yapmakta ve rektörlüğe önerilerde bulunmaktadır. Bunun yanı sıra Rektörümüz her bölüm/anabilim dalına iletişim ziyaretleri yapmaktadır.

Ç.1.4-Kurumun araştırma faaliyetleri ve diğer akademik faaliyetleri (eğitim-öğretim, topluma hizmet) arasında nasıl bir etkileşim bulunmaktadır? Buna yönelik bir stratejisi var mıdır?

Çukurova Üniversitesi sahip olduğu fakülte, yüksekokul, meslek yüksekokulu ve araştırma merkezlerinde yürüttüğü araştırma ve bilimsel faaliyetler ile eğitim faaliyetlerini entegre ederken toplum hizmeti de vermektedir. Bu kapsamda, UYGAR merkezlerinde toplumu eğitici ve bilinçlendirici paylaşımlar sunmaktadır. Örneğin, sadece araştırma kuruluşlarının

geliştirdiği yeni ve iyi tarım tekniklerini ve uygulamalarını, makine ekipmanlarını çiftçiye haber veren, farklı disiplinlerde UYGAR merkezleri (Tarımsal Yayım, Haberleşme Araştırma ve Uygulama Merkezi (<http://tyhm.cu.edu.tr/tr/detay.aspx?pageId=31>); ile 2006 yılından beridir 100'e yakın kurs ile üniversite ve lise mezunlarına temel ve disiplinler arası farklı alanlarda uzmanlık programları verilerek toplum ile entegre olmuş Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (<http://sem.cu.edu.tr/tr/detay.aspx?pageId=1466>) gibi merkezler aracılığıyla şehir ile etkileşim içerisinde bulunmaktadır. Kariyer Merkezimiz ile öğrenci kulüplerimiz sanayi temsilcileri ile üniversite öğrencilerimizi kariyer günlerinde buluşturmakta; bu toplantılar sonucunda öğrencilerimizin iş imkanları bulabilmesinin yanısıra araştırma işbirlikleri de gerçekleşebilmektedir.

Ç.1.5-Kurum, araştırma stratejisinin bir parçası olarak kurumlar arası araştırma faaliyetlerini desteklemekte midir? Bu tür araştırmalara uygun platformlar geliştirmekte midir? Ve bu tür araştırmaların çıktılarını nasıl izlemekte ve değerlendirmektedir? Kurum, araştırma stratejisi olarak disiplinler arası ve/veya çok disiplinli araştırma faaliyetlerini desteklemekte midir? Bu tür araştırmalara uygun platformlar geliştirmekte midir? Ve bu tür araştırmaların çıktılarını nasıl izlemekte ve değerlendirmektedir?

Kurum, araştırma stratejisi olarak disiplinler arası ve/veya çok disiplinli araştırma faaliyetlerini desteklemekte ve geliştirmektedir. Proje Geliştirme ve Koordinasyon Birimi (<http://proje.cu.edu.tr/>) tüm öğretim üyelerini belirli zaman aralıklarında ulusal ve uluslararası fonlardan yararlanmayı sağlamak amacı ile farklı AB çerçeve programları(Ufuk2020 gibi) hakkında bilgiler vererek aylık bültenler çıkartmaktadır. Ayrıca, Bilimsel Araştırmalar ve Koordinasyon Birimi (<http://bap.cu.edu.tr/>) aracılığıyla yurtdışı fonlara, SANTEZ ve benzeri projelere destek vererek disiplinler arası araştırmaları desteklemektedir. Rektörlük düzeyinde kontrol edilen yukarıdaki birimler aylık periyotlarla toplanarak çıktıları değerlendirmekte, sürecin takibini ve izlemesini yapmaktadır.

Ç.1.6-Kurum, yerel/bölgesel/ulusal kalkınma hedefleriyle kendi araştırma stratejileri arasında nasıl bir bağ kurmaktadır?

Çukurova Üniversitesi bölgesel ve ulusal bazda kalkınma hedeflerine yönelik bir çok faaliyet, etkinlik, proje ve diğer toplumsal etkileşim içeren farklı faaliyetler göstermektedir. Bölge için

önemli yenilenebilir enerji kaynaklarına, petrol boru hattı üzerindeki rafineri, petrokimya ve enerji tesislerini yönelik Kalkınma Bakanlığı, DPT, SANTEZ, TÜBİTAK ve KOSGEB projeleri geliştirerek sanayinin ihtiyacı olan konularda stratejik projeler yürütmektedir. Üniversitemiz ayrıca yerel yönetimler, STK'lar ve Valilik nezdinde araştırma, sunum, eğitim, ve benzeri programlar düzenleyerek bölge üretici birlikleri de dahil bir çok kurum ile iletişim sağlamaktadır. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının ulusal kalkınma hedefleri ile birlikte ülke menfaatlerine ve bölge ihtiyaçlarına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Ç.1.7-Yapılan araştırmaların bölgesel/ulusal açıdan değerlendirildiğinde ekonomik ve sosyo-kültürel katkısı var mıdır? Nasıl teşvik edilmektedir?

Bölgesel ve ulusal bazda kalkınma hedeflerine yönelik araştırmalar ekonomik ve sosyo-kültürel katkısı olup bu araştırmalar kurum personeli ve son kullanıcılara katkı sağlamaktadır. Diş Hekimliği Fakültesi akademik personeli araştırmalardan elde ettikleri bilgileri kullanarak yaptıkları ilk ve orta dereceli okul öğrencilerine ağız-diş sağlığı taramaları, Fen Edebiyat Fakültesi bölümleri akademik kadrosunun sanayinin ihtiyaç duyduğu analizleri yapması örneklerinde olduğu gibi birçok alanda uzun yıllardır bölgesel/ulusal katkı sağlanmaktadır. Bu çalışmalar rektörlüğe bağlı BAP birimi tarafından farklı proje türleri ile desteklenmekte, ayrıca araştırmacılar yaptıkları çalışmalarını ulusal/uluslararası yayın haline dönüştürdüklerinde veya kongrelerde sunduklarında, Bilimsel Etkinliklere Katılım desteği ve yayın teşviği alabilmektedirler.

Ç.1.8-Kurumun, araştırmada etik değerleri benimsetme ile ilgili girişimleri (Etik Komisyonu, İntihali önlemeye yönelik özel yazılımlar, vs.) var mıdır?

Üniversitemizde Etik Komisyonu, Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulu, Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu ve Klinik Araştırmalar Etik Kurulu olmak üzere 4 etik kurul aktif olarak çalışmalarda bulunmaktadır. Kütüphane Dokümantasyon Daire Başkanlığımız Akademik çalışmalardaki intihalleri tespit amacıyla İThenticate “İntihal Engelleme” Programı (<http://library.cu.edu.tr/tr/detay.aspx?pageId=1665>) TÜBİTAK ULAKBİM tarafından Üniversitemiz erişimine açılmıştır. Tüm öğretim elemanları ücretsiz olarak bu hizmetten faydalanabilmekte ve Kütüphane Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından programın kullanımı konusunda eğitimler düzenlemektedir.

Ç.1.9-Araştırmaların çıktıları ödüllendirilmekte midir?

Üniversitemiz BAP birimi tarafından proje raporu, yayın, patent gibi alanlarda farklı ödüllendirmeler yapılmaktadır. Kurum akademik yayınları teşvik etmek için yayının toplam puanına göre bilimsel yayın teşvik desteği vermektedir (Tablo Ç.1.9.1). Orjinal fikirleri ve yeni buluşları teşvik etmek adına Patent, Faydalı Model ve Mülkiyet Haklarına Başvuru Desteği vermektedir.

Tablo Ç.1.9.1- Rektörlük BAP Koordinasyon Birimi Tarafından Desteklenen Proje Türleri

Proje adı	Açıklama	Destek miktarı
Bilim İnsanı Yetiştirme ve Destekleme Projeleri		
a) Bilimsel Toplantı Düzenleme Desteği	Ç.Ü. ev sahipliğinde düzenlenen, bilim ve danışma kurulu olan, ve bildiri kitabının basıldığı veya elektronik ortamda yayımlandığı bilimsel toplantılara yönelik desteklerdir.	3.000 TL
b) Bilimsel Etkinliklere Katılım Desteği	Son iki yılda; 4 makale yayınlayanlar yılda 2, 5-9 makale yayınlayanlar yılda 3, 10 ve üzeri makale yılda 4 kez, bu destekten yararlanabilir.	Avrupa ve çevre ülkeler 3.000 TL Okyanus aşırı (ABD, Japonya, Avustralya gibi) ülkeler 4.000 TL Türkiye'deki uluslararası 1.500 TL
c) Bilimsel Yayınları Teşvik Desteği	<u>Makale Desteği:</u> TÜBİTAK Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik Programı (UBYT) dergi listesinde yer alması zorunludur.	0-50 puan 1.000 TL 51-70 puan 2.000 TL 71-90 puan 3.000 TL 91-100 puan 4.000 TL
	<u>Kitap/Kitap Bölümü Desteği:</u> A ve B yayınevi listesi BAPKOM tarafından duyurulur.	<u>Kitap Bölümü:</u> A tipi 2.000 TL , B tipi 1.000 TL <u>Kitap yazımları:</u> A tipi 12.000 TL , B tipi 8.000 TL
	Ders kitapları dışında basılan <u>teelif Türkçe kitaplara</u> destek verilir. Yayınevi listesi BAPKOM tarafından duyurulur.	5.000 TL
ç) Uluslararası Bilimsel Deneyim Geliştirme Desteği	Yurtdışına çıkmamış genç araştırmacılar için 1-3 Ay süreli destek projeleri	-1 ay için 3.000 TL -2 ay için 5.000 TL -3 ay için 6.000 TL
d) Araştırma Alt Yapısı Bakım ve Onarım Desteği	Ortak kullanılan makine teçhizat bakım, onarım ve kalibrasyonu	3.000 TL
e) Patent, Faydalı Model ve Mülkiyet Haklarına Başvuru Desteği		3.000 TL

Ç.1.10-Araştırma fırsatları ile ilgili kurum içi gerekli bilgi paylaşımı yapılmakta mıdır?

Proje Geliştirme ve Koordinasyon Birimimiz aracılığıyla tüm üniversite genelinde bilgi paylaşımı sağlanmaktadır. Adı geçen birim tüm fakülte, bölüm, yüksek okullarda bilgilendirme toplantılarının yanı sıra aylık bültenler yayınlarak araştırma fırsatları ile ilgili bilgi paylaşımında bulunmaktadır.

Ç.1.11-Verilen doktora derecelerinin çeşitliliği ve doktora öğrencilerinin yurtiçi ve yurtdışı üniversitelerde öğretim görevlisi olarak işe başlama oranları takip ediliyor mu?

Henüz bu tür bir kayıt sistemimiz bulunmamaktadır.

Ç.1.12-Kurum tarafından verilen doktora derecesi ile akademik ortamda iş bulan öğrencilerin oranı nedir?

Henüz bu tür bir kayıt sistemimiz bulunmamaktadır.

Ç.1.13-Kurum, araştırma öncelikleri kapsamındaki faaliyetleri için gerekli fiziki/teknik altyapının ve mali kaynakların oluşturulmasına ve uygun şekilde kullanımına yönelik politikalara sahip midir?

Kurum belirlediği öncelikli alanlarda fiziki ve teknik altyapıyı geliştirecek politikalara sahiptir ve bu doğrultuda mevzuata ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaktadır. Bu kapsamda Merkezi Araştırma Laboratuvarı Projesi Kalkınma Bakanlığına sunulmuş ve alınan destek ile tüm üniversiteye hitap edecek bir Merkez Laboratuvarı kurulmuştur.

Ç.1.14-Kurum, öncelikleri kapsamındaki araştırma faaliyetlerinin nicelik ve nitelik olarak sürdürülebilirliğini nasıl güvence altına almaktadır?

Kurumumuzda mevcut araştırma merkez ve laboratuvarlarının alt yapısı düzenli olarak en son çıkan donanımla modernize edilmektedir. Böylece sağlıklı ve güvenilir verilere ulaşılması

sağlanmaktadır. Diğer taraftan bu araştırma faaliyetler sonucu oluşan yayınların, TÜBİTAK kriterleri doğrultusunda yüksek impakt faktörlü dergilerde yayınlanması durumunda, yüksek teşvik verilmektedir. Ayrıca akademik birimlerimizin yıllık değerlendirme toplantılarında o yıl için en fazla yayın yapan öğretim üyeleri ödüllendirilmektedir.

Ç.2-Araştırma Kaynakları

Ç.2.1-Kurumun fiziki/teknik altyapısı ve mali kaynakları, araştırma öncelikleri kapsamındaki faaliyetleri gerçekleştirmek için uygun ve yeterli midir?

Mali Kaynakları 10.04.2002 tarihli ve 24722 sayılı resmi gazetede yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkındaki Yönetmeliğin 11. Maddesi(Değişik:RG- 10/4/2016-29680) gereğince ödenek kaydedilmektedir. Bununla beraber tezsiz yüksek lisans gelirinden elde edilen pay ile sağlanan kaynaklar uygun ve yeterlidir. Proje türlerine göre sağlanan ödenek miktarları yıllara göre arttırılmaktadır (Tablo Ç.2.1.1 ve Tablo Ç.2.1.2).

Tablo Ç.2.1.1-Proje Türlerine Göre Sağlanan Ödenek Miktarının Yıllara Göre Değişimi

Proje Türü		2011	2012	2013	2014	2015
Alt Yapı Prj.	Sayı	11	22	12	12	30
	Toplam	1.721.000	11.584.000	7.304.000	8.552.334	14.090.983
Bireysel Arş. Prj.	Sayı	174	158	201	108	232
	Toplam	1.514.312	1.353.470	1.878.850	1.227.304	2.869.282
Katılımlı Arş. Prj.	Sayı	3	6	7	13	36
	Toplam	40.500	158.600	202.200	1.227.304	2.869.318
Tıpta Uzmanlık	Sayı	30	44	40	23	38
	Toplam	150.025	254.250	291.820	225.045	392.398
Doktora Projesi	Sayı	118	100	141	93	147
	Toplam	613.440	581.560	1.354.640	1.282.010	2.154.173
Yüksek Lisans	Sayı	173	141	187	107	186
	Toplam	350.115	416.005	738.070	774.683	1.439.935
Destek Projeleri	Sayı	0	0	85	275	424
	Toplam	0	0	343.340	987.325	2.353.301
Toplam Proje	Sayı	509	471	673	631	1.093
	Toplam	4.389.392	14.347.885	12.112.920	13.098.643	23.300.072

Tablo Ç.2.1.2-Rektörlük BAP Koordinasyon Birimi Tarafından Desteklenen Projelerin Bütçe Artışları

Proje Türleri	2012-13 Bütçe (TL)	2013-14 Bütçe (TL)	2014-15 Bütçe (TL)
Bireysel Araştırma Projeleri	9.000	10.000	12.000
Lisansüstü Tez Projeleri			
Yüksek Lisans	3.000	6.000	7.000
Doktora	6.000	12.000	14.000
Tıpta Uzmanlık	6.000	12.000	14.000
Diş Hekimliğinde Uzmanlık	6.000	12.000	14.000
Sanatta Yeterlik	6.000	12.000	14.000

Ç.2.2-Kurum içi kaynakların araştırma faaliyetlerine tahsisine yönelik açık kriterler mevcut mudur? Bu kriterler nasıl belirlenmekte ve hangi sıklıkta gözden geçirilmektedir?

Kurum içi kaynakların araştırma faaliyetlerine tahsisine yönelik Çukurova Üniversitesi Senatosunun 18.02.2014 tarih ve 03/5 sayılı Senato Kararı ile kabul edilen Bilimsel Araştırma Projeleri Uygulama Yönergesi uyarınca (<http://bap.cu.edu.tr/dosyalar/mevzuat3.pdf>); Bireysel Araştırma Projeleri (BRP), Lisansüstü Tez Projeleri (TEZ), Araştırma Alt Yapı Projeleri (AYP), Uluslararası Katılımlı Araştırma Projeleri (UAP), Ulusal Katılımlı Araştırma Projeleri (UKP), Sanayi İşbirliği Projeleri (SAN), Öncelikli Alan Projeleri (OAP), Bilim İnsanı Yetiştirme ve Destekleme Projeleri (BYP) başlıklı 8 farklı proje tipi desteklenmektedir. Bu desteklere başvurma ve kabul “Çukurova Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projelerinde Bütçe Hazırlama ve Kullanım İlkeleri” çerçevesinde yapılmaktadır (bap.cu.edu.tr/dosyalar/mevzuat1.pdf).

Ç.2.3-Araştırma faaliyetlerine kurum içi kaynak tahsisine yönelik öncelikler mevcut ise ne tür parametreler dikkate alınmaktadır?

Ülke ekonomisine katkıda bulunacak projelere, toplumun sorunlarına çözüm getirecek projelere, alt yapı destek projelerine, lisansüstü tez projelerine öncelik vermektir. Ayrıca Üniversitenin stratejik olarak öncelik verdiği Enerji ve Çevre Malzeme, Tarım ve Gıda, Moleküler Biyoloji, Bölgesel Kalkınma alanlarında da destek sağlanmaktadır. Kurumun araştırma öncelikleri ile uyum, çok ortaklı/disiplinli araştırmalar, kurumlar arası ve/veya

uluslararası ortaklıklar, lisansüstü çalışmalar, temel araştırma, uygulamalı araştırma, deneysel geliştirme, çıktı/performans vb. gözetilmektedir.

Ç.2.4-Kurum, kaynakların etkin/verimli kullanımı sağlamak ve ilave kaynak temin edebilmek için iç/dış paydaşlarla işbirliğini ve kurum dışından kaynak teminini nasıl teşvik etmekte ve desteklemektedir?

Kurum kaynakların etkin/verimli kullanımını sağlamak ve ilave kaynak temin edebilmek için iç ve dış paydaşlarla işbirliğini ve kurum dışından kaynak temini teşviği Senatosunun 18.02.2014 tarih ve 03/5 sayılı Senato kararıyla ile kabul edilen Bilimsel Araştırma Projeleri Uygulama Yönergesi uyarınca Sanayi İşbirliği Projeleri (SAN), Uluslararası Katılımlı Araştırma Projeleri (UAP), Ulusal Katılımlı Araştırma Projeleri (UKP) başlıklı 3 proje tipi ile desteklenmektedir (bap.cu.edu.tr/dosyalar/mevzuat1.pdf).

Ç.2.5-Kurum dışından sağlanan mevcut dış destek (proje desteği, bağış, sponsorluk vb.) kurumun stratejik hedefleri ile uyumlu ve yeterli midir?

Kurum dışından sağlanan destek üniversitemizin potansiyelinin altında olmakla beraber 2015 yılında 21 adet dış destekli proje yürütülmektedir (Tablo Ç.2.5.1). Tablo Ç.2.5.2 ise toplam proje ödeneklerini göstermektedir.

Tablo Ç.2.5.1-Yıllar İtibari İle Kurum Dışı Destekli Proje Sayıları

Türü	2011	2012	2013	2014	2015
Araştırma	9	9	11	17	13
Hızlı Destek	5	10	7	8	3
Öncelikli Alanlar (2. Aşama)	-	-	-	-	2
Kamu	-	-	2	-	-
Başlangıç AR-GE	-	-	-	8	1
Kariyer	-	-	1	-	1
Uluslararası	5	1	1	3	-
Diğer	-	-	-	1	1
Toplam	19	20	22	37	21

Tablo Ç.2.5.2- 2015 Yılı Projelere Ödenekleri

Projeler	Önceki Yıdan Devreden Proje	Yıl İçinde Eklenen Proje	Toplam	Yıl İçinde Tamamlanan Proje	Toplam Ödenek
TÜBİTAK	61	19	80	13	20.518.570,32
SANTEZ	11	4	15	2	3.241.593,40
BAP	714	936	1.650	1.001	33.806.851,00
AB	26	8	34	8	2.394.364,75
TAGEM	11	1	12	-	2.100.819,80
Toplam	823	968	1.791	1.024	62.062.199,27

Ç.2.6-Kurum, araştırma faaliyetlerinin etik kurallara uygun olarak yürütülmesini sağlamak için ne tür destekler sunmaktadır?

Kurum Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun gereğini yerine getirmek amacıyla Bilgi İşlem Daire Başkanlığının sağladığı lisanslı yazılımların kullanımına dikkat etmektedir.

Ç.2.7-Kurum, araştırma bileşeni ile ilgili hedefleri kapsamında ihtiyaç duyulan kaynakların sürdürülebilirliğini nasıl sağlamaktadır?

Üniversitemiz Balcalı Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkez döner sermayesinden sağlanan yasal kesinti her ay düzenli olarak özel bütçeye aktarılarak BAP Projelerinde kullanılmaktadır. Ayrıca fiziki alan iyileştirilmesi için Kalkınma Bakanlığı tarafından özel bütçeye proje desteği sağlanmaktadır.

Ç.3-Araştırma Kadrosu

Ç.3.1-Kurum, işe alınan/atanan araştırma personelinin gerekli yetkinliğe sahip olmasını nasıl güvence altına almaktadır?

Sağlık Bilimlerine bağlı fakültelerde araştırma personeli yabancı dil puanı ve DUS/TUS ile merkezi olarak yerleştirilmektedir. “Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Naklen veya Açıktan Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav ile Giriş Sınavlarına

İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” kapsamında sınav soru ve cevapları tutanak altına almak kaydıyla en yüksek başarı puana sahip olan aday işe alınmaktadır. Öğretim Üyeliğine atamalarda 2547 Sayılı yasanın ilgili maddelerinde tanımlanan koşulları sağlaması kaydıyla “Çukurova Üniversitesi Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atama İlkeleri” ile tanımlanan etkinliklerden kazanılan puanlar esas alınarak belirlenir, atama işlemleri için gerekli belgeler ilgili birimce kayıt altına alınmaktadır.

Ç.3.2-Araştırma kadrosunun yetkinliği nasıl ölçülmekte ve değerlendirilmektedir?

“Çukurova Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği” ve “Çukurova Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Yönergesi” kapsamında öğretim üyelerinin yürüttüğü doktora danışmanlığı için yılda iki kez çalışmaları özetleyen rapor ve lisansüstü tez projeleri için gelişme ve sonuç raporları sunulmaktadır. Diğer taraftan, öğretim üyelerinin yaptıkları bilimsel çalışmalar her yıl şubat ayına kadar bir önceki eğitim-öğretim yılı için Yıllık Fakülte Faaliyet raporları ile takip edilmektedir. Akademik birimlerimizde mevcut bu sistem ile her bir akademik personele ait yıllık bazda yayın sayısı, proje sayısı vb. çıktılar değerlendirilebilmektedir. Araştırma kadrosunun etkinliğinin geliştirilmesi için uluslararası üniversiteler ile işbirliği yapılarak araştırmacıların bu kurumda kendilerini geliştirmelerine sağlanmaktadır. Araştırma kadrosunun yetkinliği, yıllık faaliyet raporlarının değerlendirilmesi ile belirlenmektedir. Akademik ve araştırma personelinin yetkinliği, ders verme, projeler ve diğer etkinliklerin performans değerlendirmeleri ile izlenmektedir. Yıl içerisinde yaptığı proje, özgün yayın, kitap vb. yayınlar, patent, tebliğ sayısı gibi kriterler göz önünde bulundurulmaktadır. Yayın ve projeler üzerinden araştırma kadrosunun yetkinliği ölçülmekte ve değerlendirilmektedir.

Ç.3.3-Araştırma kadrosunun yetkinliğinin geliştirilmesi ve iyileştirmesi için ne gibi imkânlar sunulmaktadır?

“Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Hakkında Yönetmelik” ve “Çukurova Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Yönergesi” kapsamında Bilimsel Toplantı Düzenleme, Bilimsel Etkinliklere Katılım, Bilimsel Yayınları Teşvik, Uluslararası Bilimsel Deneyim Geliştirme, Araştırma Alt Yapısı Bakım ve Onarım, Patent, Faydalı Model

ve Mülkiyet Haklarına Başvuru gibi destek imkanları mevcuttur. Ayrıca araştırmacılar yıl bazında yapmış oldukları uluslararası yayınlar için BEDEK tarafından belirlenen miktarlarda, araştırmacıların yeni hazırlayacakları BAP projelerinde kullanmak üzere maddi olarak desteklenmektedir. Üniversitemiz aşama kaydeden öğretim üyelerinin özlük haklarını mağduriyetoluşturmadan gidermektedir. Sunulan imkanlar; araştırma faaliyetlerinde laboratuvar alt yapılarının kullandırılması, bilimsel etkinliklere katılımın teşvik edilmesi ve görevlendirmelerin yapılması şeklindedir. Araştırma kadrosunun yetkinliğiningeliştirilmesi için Üniversitemizin yurtiçi ve yurtdışı bilimsel kongrelere katılım destek imkanı bulunmaktadır. ARDEB, TEYDEB, BAP gibi çeşitli destek mekanizmalarına başvuruteşvik edilmektedir. Genellikle Üniversitemiz Bilimsel Araştırma Projeleri fonu üzerinden desteklenen projeler ile araştırma kadrosunun yetkinliğiningeliştirilmesi ve iyileştirilmesi desteklenmektedir.

Ç.3.4-Atama ve yükseltme sürecinde araştırma performansını nasıl değerlendirmektedir?

2547 sayılı Yükseköğretimkanunu'nun ilgili madde hükümleri ile Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atama Yönetmeliğinin ilgili madde hükümleri ve Çukurova Üniversitesi Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atama İlkelerinin ilgili maddesine göre değerlendirilmektedir. Üniversitemizin Yüksek Öğrenim Kurulunca onaylı atama ve yükseltme ilkelerine uygun olarak atama ve yükseltme işlemleri yürütölmektedir. Üniversitemiz atama ve yükseltme ilkeleri çerçevesinde gerekli değerlendirmeler yapılmaktadır. Bu konuda üniversitenin kriterleri mevcut olup yayın, proje, ders ve/veya iş yükü üzerinden değerlendirilmektedir. Üniversitemizce kabul edilen, YÖK yasasına dayanılarak düzenlenen yönetmelikler çerçevesinde yapılmaktadır.

Ç.3.5-Araştırma bileşeni kapsamındaki hedeflerine ulaşmayı sağlayacak araştırma kadrosunun, nicelik ve nitelik olarak sürdürülebilirliğini nasıl güvence altına almaktadır?

Üniversitemiz bünyesindeki araştırmacıların hedeflerine ulaşabilmeleri için, kurum mevcut tüm imkanlarını seferber etmekte, bütün bunların yanı sıra sektörle de ortak çalışmalar ile araştırmacıların hedeflerine ulaşmada destek olunmaktadır. Üniversitemiz BAP birimi desteği ile öğretim elemanlarının niteliğinin sürdürülebilirliği, üniversitemiz tarafından verilen

araştırma, sanayi işbirliği, bilim insanı yetiştirme ve destekleme projeleri teşvikleri ile güvence altına alınmaktadır. Araştırma kadrosundaki niceliğin artırılması amacıyla YÖK nezdinde girişimlerde bulunulmakta, üniversite teşviki ile de öğretim elemanlarının yayın yapması özendirilmekte olup bu da nitelik artışına yol açacaktır. BAP, SANTEZ ve TÜBİTAK projeleri ile desteklenerek güvence altına alınmaktadır. Kurum araştırma kadrosu 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu kapsamında, özlük hakları açısından güvence altında bulunmaktadır. Araştırma bileşeni kapsamındaki hedeflerine ulaşmayı sağlayacak araştırma kadrosunun, nicelik ve nitelik olarak sürdürülebilirliği yönünde eksiklik olduğunda Üniversitemize gerekli personel talebi yapılmaktadır. Sağlanan imkanlar, projelerin desteklenmesi gibi çeşitli teşvik edici yöntemler kullanılmaktadır.

Ç.4- Araştırma Performansının İzlenmesi ve İyileştirilmesi

Ç.4.1-Kurumun araştırma performansı verilere dayalı ve periyodik olarak ölçülmekte ve değerlendirilmekte midir?

- a. Doktora programlarına yönelik bilgiler (doktora programlarına kayıtlı öğrenci ve mezun sayıları, mezunların akademik ortamda ve/veya sanayi kuruluşlarında çalışma oranları, yurt içi ve yurt dışında çalışma oranları vb.),***
- b. Bölge, ülke ve dünya ekonomisine katkıları,***
- c. Kurumun mevcut araştırma faaliyetleri, araştırma hedefleriyle uyumu ve bu hedeflerin sağlanmasına katkısı kalite göstergesi olarak değerlendirilmekte ve izlenmekte midir?***

Üniversitemizde 2014 yılında kullanılmaya başlanan Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS), akademik etkinliklerin envanterinin çıkarılması, kurum, birim, bölüm ve kişi performanslarının ölçülerek değerlendirilebilmesi ve sürdürülebilir bir kalite güvence sisteminin oluşturulabilmesi amacıyla geliştirilen akademik performans yönetim modelini de ihtiva eden bir yazılım sistemiyle ölçülmekte ve değerlendirilmektedir. Yanı sıra bilimsel araştırmalar için verilen destekler BAPSİS Otomasyon programı ile takip edilmektedir. Bu program sayesinde ara raporları ve sonuç raporları düzenli olarak izlenmektedir.

Üniversitemiz bünyesinde doktora programlarına yönelik bilgiler doktora öğrenci ve mezun sayıları mevcut olmakla birlikte, bu programlardan mezun olan öğrencilerimizin yurt içi yurt dışında çalışma oranlarına dair veri mevcut değildir. Dolayısı ile bölge, ülke ve dünya ekonomisine katkılarını değerlendirebilecek bir sistemimiz henüz mevcut değildir.

Ç.4.2-Araştırmaların kalitesinin değerlendirilmesi ve izlenmesine yönelik mekanizma mevcut mudur?

Araştırmaların kalitesinin değerlendirilmesine ve izlenmesine yönelik bir mekanizma mevcut olmamasına karşın, BAP'ın sağlamış olduğu farklı teşvik programları ile nitelik bakımından önemli proje, yayın ve patent gibi faaliyetlere yüksek bütçeli destekler verilmektedir. BAP biriminden verilen münferit araştırma desteği, uluslararası dergilerde yayınlanma şartı ile verilmektedir.

Ç.4.3-Kurum, araştırma performansının kurumun hedeflerine ulaşmasındaki yeterliliğini nasıl gözden geçirmekte ve iyileştirilmesini nasıl gerçekleştirmektedir?

Kurumun araştırma hedeflerine ait tüm süreçler 2015 yılında ayrıntılı olarak belirlenmiş ancak hedeflere ulaşmadaki yeterliliğin gözden geçirilmesi için sistematik bir kalite süreci çalışmaları henüz gerçekleştirilmemiştir, planlama aşamasındadır.

Sanayi Tezleri Projeleri (SANTEZ) in amacı, hedefi üniversite – sanayi işbirliğinin kurumsallaştırılması, sanayiye yönelik Ar-Ge personeli sayısının artırılması, mevcut üründe veya üretim yönetiminde yenilik yapılması amacıyla sanayinin ihtiyaçları doğrultusunda belirlenecek yüksek lisans veya doktora tez çalışmalarının desteklenmesidir. Ayrıca SANTEZ Projeleri'nde Adana, Türkiye genelinde 4. sırada yer almaktadır.

D. Yönetim Sistemi

D.1-Yönetim ve İdari Birimlerin Yapısı

D.1.1-Kurumun, yönetim ve idari yapılanmasında benimsediği bir yönetim modeli bulunmakta mıdır?

Üniversitemiz, yönetim ve organizasyon yapısını araştırma ve öğretimi merkeze alan, teknolojik gelişmeleri yakından takip eden, girişimci bir ruh ile katma değer üretmeyi önceleyen, profesyonel, liyakate dayalı insan odaklı anlayışıyla sürdürmektedir. Üniversitemizin en büyük gücünü insan kaynağı oluşturmaktadır. 2.188 kişiye ulaşan akademik personel sayısı ile nitelikli eğitim ve öğretim ile özgün araştırmalarda öncü olmayı amaç edinen üniversitemiz, 19.12.2012 tarihinde Avrupa Komisyonu diploma eki etiketini alarak uluslararasılaşma yolunda önemli bir adım atmıştır. Üniversitemizde Türkçe ve İngilizce eğitim veren lisans ve ön lisans programları yanında, yine Türkçe ve İngilizce çok sayıda yüksek lisans ve doktora programları da yer almaktadır.

Üniversitemizin yönetim ve idari yapılanmasını şekillendiren birçok kanun bulunmaktadır. Bunlardan bazıları, üniversitemizin organik kanunları niteliğindedir. Örneğin, Yükseköğretim Kanunu, Yükseköğretim Kurumları Teşkilat Kanunu, Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdarî Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname bu çerçevede özel önem taşımaktadır. Ayrıca, 1982 Anayasası'nın 130., 131. ve 132. maddeleri de üniversitemizin yönetim ve idari yapılanmasında üst çerçeve oluşturmaktadır. 1982 Anayasası'nın 130. maddesi yükseköğretim kurumlarını, 131. maddesi yükseköğretim üst kuruluşlarını, 132. maddesi ise yükseköğretim kurumlarından özel hükümlere tâbi olanları düzenlemiştir. Anayasa'nın 130. maddesine göre, örneğin, üniversite, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan bilimsel özerkliğe sahip kamu tüzel kişiliğidir.

Diğer yandan, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1. maddesinde, "... yükseköğretimle ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim - öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esasları bir bütünlük içinde düzenlemektir" hükmü yer almaktadır. Üniversitemiz yönetim ve idari yapılanmasında benimsediği modelde bu amaç da belirleyici olmaktadır.

Üniversitemizin yönetim organlarını oluşturan akademik teşkilat yapısı 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kurumu Kanun hükümleri çerçevesinde, Rektör, Senato ve Üniversite Yönetim Kurulu'ndan oluşmaktadır.

Üniversitemizde, Fakülte Organları, Fakültenin ve birimlerinin temsilcisi olan Dekan, akademik organ olarak görev yapan Fakülte Kurulu ve Fakülte Yönetim Kurulu'ndan; Enstitü Organları, Enstitü Müdürü, Enstitü Kurulu ve Enstitü Yönetim Kurulu'ndan; Yüksekokul Organları ise, Yüksekokul Müdürü, Yüksekokul Kurulu ve Yüksekokul Yönetim Kurulu'ndan oluşmaktadır. Fakülte ve yüksekokullarımız bölüm, anabilim dalı ve bilim dalı olarak yapılanmıştır.

Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatının Kuruluş ve Görevlerine İlişkin Esasları düzenleyen 124 sayılı KHK çerçevesinde Üniversitemiz yapılanmasında bulunan idari teşkilat yapısı, Genel Sekreterlik, Genel Sekreterliğe Bağlı Daire Başkanlıkları, İç Denetim Birimi, Hukuk Müşavirliği ve Uygulama ve Araştırma Hastanesi Başmüdürlüğünden oluşmaktadır (Şekil A.2). Fakültede, Dekana bağlı ve idari yönetimin başında bir fakülte sekreteri, enstitü, yüksekokul ve devlet konservatuarında ise müdüre bağlı ve idari yönetimin başında birer sekreter bulunmaktadır.

24.12.2003 tarihli ve 25326 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamuda mali yönetim ve kontrol sistemi, Avrupa Birliği normlarına uygun hale getirilmesi amaçlanarak bütünüyle değiştirilmiştir. 5018 sayılı kanun ile getirilen yeni yönetim anlayışının temelinde, katılımcılık, hesap verebilirlik, saydamlık, açıklık, stratejik yönetim, risk yönetimi, iç kontrol, iç denetim, performans yönetimi, bilgiye dayalı yönetim gibi temel kavramlar yer almaktadır. Yetki ve sorumlulukların paylaşıldığı bu çağdaş yönetim anlayışı ile saydamlık ve hesap verme sorumluluğu hayata geçirilecektir.

Denetim uygulamaları da geleneksel teftiş anlayışından iç denetime doğru değişmeye başlamıştır.

Kamu mali yönetim ve kontrol sistemini yeniden düzenleyen 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 9. maddesine göre, üniversitemiz temel ilkeler çerçevesinde misyon, vizyon, stratejik amaç ve ölçülebilir hedeflerin ortaya konulduğu, performans göstergelerinin tanımlandığı ve izleme adımlarının belirlendiği stratejik plan oluşturmaktadır. Üniversitemizin yönetimi bu stratejik plan çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Üniversitemiz yönetimine yön veren stratejik plan en son 2014-2018 dönemi için hazırlanmıştır (<http://sgdb.cu.edu.tr/tr/detay.aspx?pageId=1481>).

Stratejik Planın yanında, Üniversitemiz 2009 yılında İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı hazırlık çalışmalarını, üst yönetici onayı ile başlatmıştır. Çalışmalar, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından hazırlanan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı doğrultusunda devam etmektedir.

D.1.2-Operasyonel süreçlerini (eğitim-öğretim ve araştırma) ve idari/destek süreçlerini nasıl yönetmektedir?

Operasyonel ve idari/destek süreçleri öncelikle üniversitemiz bünyesinde yürütülen faaliyetlere göre belirlenmekte ve tanımlanmaktadır. Üniversitemiz genelinde ana süreç, süreç ve detay süreçler şeklinde gruplandırılmıştır (Ek D.1.2.1). Ana süreçler aşağıda belirtilmiştir:

1. Eğitim ve Öğretim Faaliyetleri
2. Akademik ve Bilimsel Araştırmalar
3. Bölgesel Kalkınmanın Desteklenmesi
4. Kültürel ve Sosyal Hizmetler
5. Kurumsal Kapasitenin Yönetimi ve Geliştirilmesi
6. İnsan Kaynaklarının Yönetimi ve Geliştirilmesi
7. Dış İlişkilerin Yönetimi
8. Finansal Kaynakların Yönetimi
9. Fiziksel Kaynakların Yönetimi
10. Bilgi Teknolojileri ve Bilgi Kaynaklarının Yönetimi
11. Destek Hizmetlerinin Yönetimi

Bunların dışında ihtiyaca göre başka süreçler de belirlenerek tanımlanabilecektir. Hali hazırdaki süreçlerin etkili yönetimi için her bir sürece ilişkin girdi ve çıktılar ile performans göstergeleri ortaya konulmuştur. Yapılan girdi-çıkıtı analizlerine göre süreçlerde iyileştirme yapılması düşünülmektedir. Ancak bu mevcut durumda sistematik bir şekilde yapılamamakta, bunun sistematik hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

Diğer yandan, süreçlerin etkinliğini sağlamak için İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı çerçevesinde her birimin kendi içerisinde yapılan süreçlerle ilgili faaliyetleri değerlendirmesi amacıyla “İç Kontrol Grupları” kurulmuş ve bu grupların, üniversitemiz adına kurulan İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu’nun sorumluluğunda faaliyetlerini gerçekleştirmeleri planlanmıştır. Ayrıca Rektörlük Makamınca İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu’na, üniversitemizde iç kontrol sisteminin tam anlamıyla kurulması, uygulanması, izlenmesi, devamlılığının sağlanması ve geliştirilmesi hususlarında sorumluluk verilmiştir. Hazırlık çalışmaları neticesinde 2009 yılında hazırlanan İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı üst yöneticinin onayı ile Maliye Bakanlığına gönderilmiştir. 2009 yılında üniversitemizin başlatmış olduğu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı çalışmalarında operasyonel süreçlerin tanımlanması ve bu süreçlerin kurum genelinde uygulanmasının standart bir hale getirilmesi sağlanamamış, süreç tanımlamaları ve uygulamalar alt birim düzeyinde kalmıştır.

Maliye Bakanlığı 02.12.2013 tarih ve 70451396-24-10775 sayılı yazısı gereği Üniversitemiz İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı, 28.02.2014 tarih ve 53493149-211 sayılı Rektörlük Makamı Oluru ile kurulan İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu çeşitli tarih ve zamanlarda gerçekleştirilen toplantılar, bilgilendirmeler ve birimlerden gelen bilgiler doğrultusunda Üniversitemiz İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı revize etmiştir (<http://sgdb.cu.edu.tr/tr/detay.aspx?pageId=1482>). Oluşturulan Kurul, 2014 yılında yapılan revizyon çalışmaları sonucunda süreçlerin tanımlanması ve standart bir şekilde uygulanmasına yönelik bir yazılım (Kamu İç Kontrol Otomasyon Sistemi) programı satın alınmıştır (<http://ickontrol.cu.edu.tr/Account/giris.aspx?ReturnUrl=%2f>). Bugüne kadar yapılan çalışmalar sonucunda kurum genelinde operasyonel süreçler 11 ana başlık altında 45 süreç ve 486 alt süreç olarak tanımlanmış olup alt süreçlerin standart bir şekilde uygulanmasına yönelik iş akış şemalarının sisteme girilmesi çalışmalarının sonuna gelinmiştir. Operasyonel süreçlerle ilgili eksikliklerin yakın zamanda tamamlanarak uygulama aşamasında kurum genelinde standart olarak işlerliğini kontrol etmek ve süreçleri yönetmek

için gerekli çalışmalar önümüzdeki dönemlerde yapılacaktır. Şu anda alt birim düzeyinde operasyonel süreçler gerçekleştirme görevlileri ve harcama yetkilileri tarafından süreç kontrolü olarak yapılmaktadır (<http://sgdb.cu.edu.tr/tr/detay.aspx?pageId=1539>).

D.1.3-İç kontrol standartlarına uyum eylem planı ne kadar etkin düzeyde uygulanmaktadır?

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından hazırlanan Üniversitemiz İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı, Kamu İç kontrol Standartları Tebliği ile uyumlu olarak tasarlanan ve 2015-2016 yıllarını kapsayan makul güvencenin sağlanmasına yönelik olarak belirlenmiş 18 standart ve 79 genel şart altında toplam 125 eylem ve faaliyeti içermektedir.

Koordinasyon ve rehberlik görevi üstlenen Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, eylem planının hazırlık aşamasından tamamlanma periyoduna kadar harcama birimleri arasında koordinasyonu sağlayarak iç kontrolün içinde barındırdığı “yönetim sorumluluğu” ilkesinden ve her birimin sistemin tamamından sorumlu olduğu bilincinden hareketle planın konsolidasyonunu gerçekleştirmiştir.

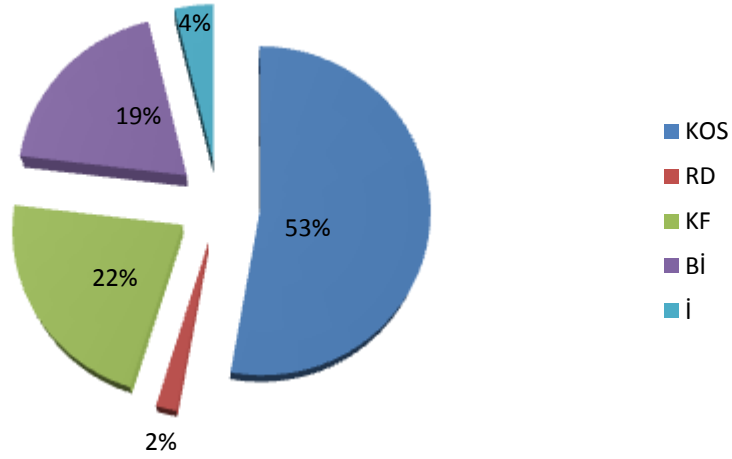
Üniversitemiz İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı kapsamında 2015 yılında gerçekleştirilmesi gereken eylem ve faaliyetlere yönelik gerçekleştirme durumlarının tespiti ve analizi, Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’nde yapılan sınıflandırma ile de uyumlu olarak değerlendirilmiş, sonuçlar İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu’na sunulmuştur. Kurul tarafından 25.01.2016 tarihinde yapılan toplantıda, sunulan veriler üzerinden değerlendirilmeler yapılmıştır. Maliye Bakanlığının 02.12.2013 tarihli 10775 sayılı Genelgesine istinaden İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı 2015 yılı uygulama sonuçları raporu üst yönetici onayı ile Maliye Bakanlığına gönderilmiştir (Ek D.1.3.1).

İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planında olup 2015 yılı içerisinde gerçekleştirilmesi gereken toplam eylem sayısı Tablo D.1.3.1 ve Şekil D.1.3.1’de gösterilmiştir.

Tablo D.1.3.1-2015 Yılı İçerisindeki Gerçekleşmesi Gereken Toplam Eylem Sayısı

Bileşen	Standart	Genel Şart	2015 Yılında Gerçekleştirilmesi Taahhüt Edilen Eylem/Faaliyet Sayısı
Kontrol Ortamı (KOS)	4	25	55
Risk Değerlendirme (RD)	2	2	2
Kontrol Faaliyetleri (KF)	6	17	22
Bilgi ve İletişim (Bİ)	4	15	20
İzleme (İ)	2	4	4
Toplam	18	63	103

Şekil D.1.3.1-İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı 2015 Yılı Eylemlerinin Bileşenlere Göre Dağılımı (%)

Şekil D.1.3.1’de görüldüğü üzere, toplam 103 eylemin iç kontrol bileşenlerine göre dağılımına bakıldığında, öngörülen eylemlerin % 53’ü Kontrol Ortamı bileşenine, % 2’si Risk Değerlendirme bileşenine, % 22’si Kontrol Faaliyetleri bileşenine, % 19’u Bilgi ve İzleme bileşenine ve % 4’ü İzleme bileşenine ait olduğu görülmektedir.

Eylem Planında öngörülen eylemler ile bu eylemlerden sorumlu olan birimlerin belirlenmesi, sistemin etkinliği için önemli bir husustur. Sorumluluk dağılımının yapılmaması durumunda eylemlerin belirlenen tamamlanma tarihinde ve kalitede hayata geçirilemeyeceği bilinci ile Üniversitemiz İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı’nda yer alan bütün eylemler için sorumlu birimler belirlenmiştir (Tablo D.1.3.2).

Tablo D.1.3.2-İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planında 2015 Yılı İçin Öngörülen Eylemlerden Sorumlu Birimler Ve Eylemlerin Gerçekleşme Yüzdesi

Sorumlu Birimler	Eylem Sayısı	Tamamlanan Eylem Sayısı	Tamamlanmayan Eylem Sayısı	Kısmen Tamamlanan Eylem Sayısı	Kaldırılan Eylem Sayısı	Gerçekleşme Yüzdesi
Bilgi İşlem Daire Başkanlığı	20	11	9			55
Birim Etik Kurulu	2	0	2			0
Birim Yöneticileri	32	8	15	8	1	25
Etik Kurulu	4	0	4			0
Genel Sekreterlik	10	4	6			4
İç Denetim	2	2	0			100
İç Kontrol İzl. ve Yön. Kurulu	1	1	0			100
İdari ve Mali İş.D. Başkanlığı	1	1	0			100
Komisyon	4	0	4			0
Personel Daire Başkanlığı	11	7	4			64
Strateji Gel. D. Başkanlığı	11	9	2			82
Üst Yönetim	5	1	4			2
Toplam	103	44	50	8	1	43

İzleme faaliyetleri kapsamında yapılan İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu değerlendirme toplantısında, Tablo D.1.3.2'de görülen 103 eylemden 44 eylemin tamamlandığı, 50 eylemin henüz tamamlanmadığı, 8 eylemin kısmen tamamlandığı görülmüş, 1 eylemin ise kaldırılmasına karar verilmiştir.

Üniversitemizde yürütülmekte olan iç kontrol sistemi kurulum çalışmalarının ve 125 eylem içerisinde bulunan uyum eylem planının etkin düzeyde yürütülmesi için Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'nın koordinasyonunda gerek üst yönetici düzeyinde gerekse alt birim yöneticileri ve personelleri düzeyinde çalışmalar sürdürülmektedir.

D.2- Kaynakların Yönetimi

D.2.1-İnsan kaynaklarının yönetimi nasıl ve ne kadar etkin olarak gerçekleştirilmektedir?

Üniversitemiz personeli insan kaynakları açısından akademik ve idari personel olarak ikiye ayrılmaktadır. Personel seçimlerinde, kamu üniversitelerinin bağlı olduğu 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri doğrultusunda işlemler yürütülmektedir. Atamalar, artan program sayısı, öğrenci sayısı, öğretim üyesi profili de gözetilerek öncelikle ihtiyaç duyulan bölüm ve birimlerdeki kadrolara yapılmaktadır.

Üniversitemizde, insan kaynakları planlaması ve personel politikasıyla ilgili çalışmalar yapma, personel sisteminin geliştirilmesiyle ilgili önerilerde bulunma, üniversite personelini atama, özlük ve emeklilik ile ilgili işlemleri yürütme, idari personelin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarını düzenleme ve uygulama görevleri Personel Daire Başkanlığı tarafından yerine getirilmektedir.

1973 yılında kurulmuş olan üniversitemiz, yılların deneyimine dayalı olarak çok farklı sayıda eğitim programına yanıt verecek güçlü akademik kadrosu ile gelişmiş bir yapıya sahiptir. Akademik personel, öğretim üyeleri ve öğretim yardımcıları olarak sınıflandırılmaktadır. Öğretim üyeleri, profesörler, doçentler ve yardımcı doçentlerden; öğretim yardımcıları ise, öğretim görevlileri, okutmanlar, araştırma görevlileri, uzmanlar, çeviriciler ve eğitim-öğretim planlamacılarından oluşmaktadır. Öğretim üyeleri ve yardımcılarının iş yükleri programlardaki ders sayısı/öğretim elemanı sayısı oranına göre bölüm kurullarından gelen talepler (ders görevlendirmeleri) doğrultusunda kurul kararları ile belirlenmektedir.

Akademik personel görev dağılımı, öğretim elemanının uzmanlık alanı içinde eğitim-öğretim hedefleri göz önünde bulundurularak liyakat, çalışma alanı ve bireysel motivasyona göre Fakültelerde Dekanın, Yüksekokul ve Enstitülerde Müdürün, bölümlerde ise Bölüm Başkanının teklifi ve ilgili kurulların onayı ile yapılmaktadır.

Üniversitemizde idari personel için 3.701 kadro tahsis edilmiştir. İdari personel kadrolarından 2.461'i doludur. Ayrıca 139 Sözleşmeli Personel, 151 İşçi ve 61 Geçici İşçi ile birlikte toplam dolu idari kadro sayısı 2.812'dir (Tablo D.2.1.1).

2547 sayılı yasa gereğince üniversitelerde rektöre bağlı; idare örgütünün başında bir genel sekreter ve hizmetlerin gerekli kıldığı daire başkanları, müdürler, uzmanlar, memurlar ve diğer görevliler bulunur. Ayrıca Rektöre bağlı olarak iç denetçiler ve hukuk müşaviri de görev yapmaktadır.

Tablo D.2.1.1-Üniversitemizde Çalışan İdari Personel Sayılarının Birimlere Göre Dağılımı

Birim Adı	İdari Kadro Sayısı	Sözleşmeli Personel Sayısı	İşçi Sayısı	Geçici İşçi Sayısı	Toplam
Fakülteler	418	3	0	0	421
Enstitüler	20	0	0	0	20
Yüksekokullar	21	0	0	0	21
Meslek Yüksekokulları	96	0	0	0	96
Diğer (Hastane, Devlet Konservatuvarı, Genel Sekreterlik ve Bağlı Birimleri)	1.906	136	151	61	2.254
Genel Toplam	2.461	139	151	61	2.812

Tablo D.2.1.2-Üniversitemizde Çalışan İdari Personel Sayılarının Hizmet Sınıflarına Göre Dağılımı

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro	Boş Kadro	Toplam Kadro
Genel İdare Hizmetleri	867	564	1.431
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	827	293	1.120
Teknik Hizmetler Sınıfı	367	190	557
Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı	23	2	25
Avukatlık Hizmetleri Sınıfı	5	0	5
Din Hizmetleri Sınıfı	2	0	2
Yardımcı Hizmetler Sınıfı	370	191	561
Toplam	2.461	1.240	3.701

İdari personel ihtiyacı idari ve akademik birimlerce belirlenmektedir. Belirlenen ihtiyaçlar üniversite yönetiminden talep edilmekte, gelen talepler doğrultusunda üniversitemiz, merkezi

idareden kadro talebinde bulunmakta, verilen kadro sayısı doğrultusunda nakil yolu ile ya da yapılan merkezi sınav sonuçlarına göre idari personel ataması yapılmaktadır.

İdari personelin iş yükü, ofislerdeki yoğunluk/idari personel sayısı oranına göre birim yöneticileri tarafından belirlenmektedir. İş yükü, bilgi, beceri ve hizmet süresi, liyakat ve mümkün olduğunca uzmanlık alanına göre yasal/yönetmelik, yetki/sorumluluk kapsamında adalet ilkesi gözetilerek kurumun işleyişi sağlanacak şekilde belirlenmeye çalışılmaktadır.

İdari personel görev dağılımı, İdari personelin uzmanlık alanı, daha önceki deneyim ve başarıları ile eğitim, bilgi, tecrübe, işin gereklilikleri gibi ölçütler göz önüne alınarak yazılı şekilde yapılmaktadır. (Ek D.2.1.1)

D.2.2-İdari ve destek hizmetleri sunan birimlerde görev alan personelin eğitim ve liyakatlerinin üstlendikleri görevlerle uyumunu sağlamak üzere nasıl bir sistem kullanılmaktadır?

Kurumda kadro ve görev tanımlarının açık olarak yapılması ve buna göre personelin istihdam edilmesi, birimler arasında unvan birliğinin sağlanmasının hizmette verimliliğin artırılmasına önemli katkılarda bulunacağı açıktır. İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı kapsamında 29.03.2016 tarihinde Üniversitemiz misyonunu gerçekleştirmek üzere idare birimleri ve alt birimlerince gerçekleştirilecek görev tanımları çalışmaları başlatılmıştır.

Birimlerimizde etkinlik denetimi genel olarak personel başı birim çıktıklarına göre değerlendirilmektedir. Görevin işbirliği içerisinde sağlıklı bir şekilde yürütülmesi, aksayan yönlerin düzeltilmesi ve tekrarlanmaması amaçlanmakta, takım çalışması teşvik edilmekte, etkili ve verimli çalışma için uygun ortam oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Personel denetimi süreç kontrolüne paralel bir şekilde yapılmaktadır. Her bir işlem daha önceki işlemlerin kontrolünü içerecek şekilde uygulanmaktadır. Ayrıca malî işlemlerin yürütülmesinde görev alanlar, yapacakları işlemde önceki işlemleri de kontrol etmektedirler. İdari ve yazışma işlerinde ise, memurun başlattığı yazılar silsile yolu ile bir üst amir tarafından kontrol edilerek paraflanmaktadır.

Birimlerdeki personel genel olarak büroların iş yükü ve yoğunluğuna göre EBYS üzerinden evrakların cevaplanma ve sonuçlandırma düzeyine göre birim yöneticileri tarafından takip edilebilmektedir. Ayrıca personelin mesai saatlerine uyup uymadığı hususunda da imza çizelgeleri ile denetim sağlanmaktadır.

Üniversitemiz 2014-2018 Stratejik Planında, İnsan Kaynaklarımızın Niceliğini ve Niteliğini Artırmak amacı doğrultusunda aşağıdaki amaç ve hedefler belirlenmiştir.

A. 2.0. Akademik Personelin Sayısını Artırmak ve Niteliğini Geliştirmek	H.2.1. Akademik personel sayısının artırılması ve sürekliliğinin sağlanması
	H.2.2. Akademik personel niteliğinin artırılması
A. 3.0. İdari Personelin Sayısını Artırmak ve Niteliğini Geliştirmek	H.3.1. İdari personelin memnuniyetinin artırılması
	H.3.2. İdari personel kadro doluluk oranının artırılması
	H.3.3. İdari personel sayısının artırılması ve sürekliliğinin sağlanması

Söz konusu amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik olarak, üniversitemiz iç kontrol standartları uyum eylem planında insan kaynakları komisyonu kurulması öngörülmüş ve 2016 yılında komisyon kurulmuştur. Komisyon, öncelikle, alt birim personel sistemlerinin mevcut durumunu analiz etmek için birimlere bir rapor hazırlamaları yönünde yazı göndererek çalışmalarına başlamıştır.

Personel Daire Başkanlığı tarafından yeni atanan aday memurlara hizmet içi eğitim programları düzenlenerek mevzuata uygun bir şekilde eğitim verilmektedir. Tüm personelimize yapılan iş ve işlemlere yönelik olarak mesleki eğitim verilmektedir. Ancak, üniversitemizde kurum genelinde yeni atanan personele oryantasyon eğitimi verilmesine yönelik bir çalışma söz konusu değildir. Bu yönde çalışmalar, sadece bazı alt birimlerde yapılmaktadır.

D.2.3-Mali kaynakların yönetimi nasıl ve ne kadar etkin olarak gerçekleştirilmektedir?

Üniversitemiz bütçesi, Maliye Bakanlığının yayınlamış olduğu bütçe hazırlama rehberi, orta vadeli mali plan ile Kalkınma Bakanlığının yayınlamış olduğu Orta Vadeli Programda yer alan esaslara göre, gerçek ihtiyaçlar göz önüne alınarak hazırlanmaktadır.

Bilimsel araştırma projelerinin finansmanı öz gelirler olan döner sermayeden elde edilen gelirlerin % 5'i ile Tezsiz yüksek lisans programlarından elde edilen gelirlerin % 30'undan karşılanmaktadır. Ayrıca bilimsel araştırma projeleri için özel ve kamu kuruluşlarından bağış ve yardım da alınabilmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 11 inci maddesinde, üst yöneticiler, 31 inci ve 32 inci maddesinde harcama yetkisi ve yetkilisi, 33 üncü maddesinde ise giderin gerçekleştirilmesine ilişkin yöntemler açıkça belirlenmiştir. Anılan kanuna dayanılarak çıkarılan tebliğlerde, Fakültelerde Dekan, Yüksekokullarda Yüksekokul Müdürü, Meslek Yüksekokullarında Meslek Yüksekokulu Müdürü, Enstitülerde Enstitü Müdürü ve Konservatuarda Konservatuar Müdürü, Rektörlük örgütünde ise Genel Sekreter ile Daire Başkanları harcama yetkilileri olarak belirlenmişlerdir. Her harcama yetkilisi kendi biriminde bir veya birden fazla gerçekleştirme görevlisini belirleyebilmektedir. Muhasebe yetkilisi, muhasebe kayıtlarının usulüne ve standartlara uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktadır.

Mali işlem sürecinde harcama evrakları harcama birimlerince ön mali kontrole tabi tutulmaktadır. Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından ihale suretiyle yapılan alımlar ayrıca ön malî kontrolden geçmektedir.

5018 Sayılı Kanunun 11. maddesinde, üst yöneticilerin idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesinden ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden mali yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve bu Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden Bakana karşı sorumlu oldukları belirtilmektedir. İlgili maddede, ayrıca *“üst yöneticiler, bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, malihizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirirler.”* hükmüyle görevliler ve sorumlular açıkça belirlenmiştir.

Üniversitemizde gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesi, kanunlara ve düzenlemelere uygun olarak faaliyet gösterilmesi, her türlü mali karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesi, karar oluşturmak ve izlemek

için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesi, varlıkların kötüye kullanılmasını ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını sağlamak amacı ile harcama birimleri ve Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yürütülen ön mali kontrol için, 5436 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında kanunun 15 inci maddesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun 58 inci ve 60 ıncı maddesi ile 31.12.2005 tarihli ve 26040 sayılı 3 üncü Mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara göre “Ön Mali Kontrol İşlemlerine İlişkin Yönerge” hazırlanmıştır. Bu yönergede harcama birimlerindeki gider işlemlerine ilişkin süreçler belirlenmiş olup, süreç kontrolünün, her bir işlemin daha önceki işlemlerin kontrolünü içerecek şekilde tasarlanarak uygulanması sağlanmıştır. Buna göre, malî işlemlerin yürütülmesinde görev alanlar, yapacakları işlemten önceki işlemleri de kontrol etmektedirler.

Strateji Geliştirme Daire Başkanlığınca Ön Mali Kontrole tabi mali karar ve işlemler aşağıda belirtilmiştir:

1. Taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları,
2. Ödenek aktarma işlemleri,
3. Kadro dağılım cetvelleri,
4. Geçici işçi pozisyonları,
5. Yan ödeme cetvelleri,
6. Sözleşmeli personel sayı ve sözleşmeleri.

Gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerle ilişkin mali karar ve işlemler, harcama birimleri ve mali hizmetler birimi tarafından idarenin bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, ayrıntılı harcama veya finansman programları, merkezi yönetim bütçe kanunu ve diğer mali mevzuat hükümlerine uygunluk yönlerinden kontrol edilmektedir. Harcamalar, harcama birimlerince değerlendirilen mali karar ve işlemlerin, etkililik, ekonomiklik ve verimlilik analizleri doğrultusunda yapılmaktadır.

Üniversitemizde İç Denetim Birimi 2007 yılında oluşturulmuş ve mevzuatta belirtilen hükümler çerçevesinde iç kontrol faaliyetlerinin yürütülmesine başlanılmıştır. Üniversitemize ait birimlerde denetim faaliyetleri, İç Denetim Birimimiz tarafından iç denetim programları uyarınca gerçekleştirilmektedir.

Harcama birimleri tarafından yapılan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde süreç aşağıda yer alan sıra dâhilinde yürütülmektedir.

1. Harcama Talep Formu talep eden tarafından düzenlenip imzalanarak ilgili akademik/idari birime teslim edilir.
2. İlgili akademik/idari birim tarafından, İhale mevzuatı kontrolü, bütçe tertibinin tespiti, bütçe başlangıç ödeneği ve kullanılabilir ödeneğin kontrolü gerçekleştirilerek harcama yetkilisi sorumluluğu çerçevesinde onaylanır.
3. Harcama Yetkilisince onaylanan harcama talepleri gerçekleştirilmek üzere ilgili akademik/idari birim gerçekleştirme görevlisine gönderilir. İhale usulüyle yapılacak mal ve hizmet alımı ile yapım işlerinde ihale onay belgesinin düzenlenmesi, komisyon görevlendirme onayının hazırlanması, ihale ilanının veya davetinin yapılması, tekliflerin alınması, görevli komisyona ihale işlem dosyasının hazırlanarak teslim edilmesi, ihalenin gerçekleştirilmesi, komisyon kararının düzenlenmesi vb. işlemlerden mevzuatına göre gerekli olanlar yerine getirilir.
4. Tüm bu işlemler yapılırken harcama birimleri, iç kontrol ve ön mali kontrole ilişkin usul ve esasların 12'nci maddesinin ikinci fıkrası gereğince, yapacakları işlemlerden önceki işlemleri de kapsayacak şekilde bir süreç kontrolü yaparlar.
5. Onaylanan komisyon kararından sonra gerekiyorsa sözleşme tasarısı hazırlanır ve bir nüsha düzenlenen ihale işlem dosyası, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına ön mali kontrol için teslim edilir.
6. Strateji Geliştirme Daire Başkanlığınca ön mali kontrol çerçevesinde incelenen harcama işlem dosyası uygun görülürse, "kontrol edilmiş ve uygun görülmüştür" şerhi, uygun görülmemişse "kontrol edilmiş ve uygun görülmemiştir" şerhi düşülerek ön mali kontrol formuyla birlikte ilgili akademik/idari birime iade edilir. Vize/kontrol işleminde eksiklik görülen harcama işlemindeki noksanlıklar giderilerek, dosya, yeniden ön mali kontrol yapılması için Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına teslim edilir.
7. Vize/kontrol işlemi tamamlanan harcama işlemiyle ilgili, malın teslim alınması, hizmetin veya yapım işinin yerine getirilmesi için, gerekiyorsa sözleşme yapmak suretiyle ilgili akademik/idari birim gerçekleştirme görevlileri tarafından mevzuatına göre gerekli olan işlemler yerine getirilir.
8. Gerçekleştirme görevlilerince hazırlanan ödeme emri belgesi harcama yetkilisinin kontrol ve onayından sonra Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına teslim edilir. Strateji

Geliştirme Daire Başkanlığı Muhasebe Yetkilisince yapılacak kontroller neticesinde hak sahibine ödeme yapılır.

Tablo D.2.3.1 ve Tablo D.2.3.2 'de üniversitemizin son iki yılına ait gelir ve giderleri ile gerçekleşme oranları verilmiştir.

Tablo D.2.3.1-Karşılaştırmalı Bütçe Giderleri Uygulama Sonuçlarına İlişkin Tablo

BÜTÇE GİDERLERİ		2014 YILI				2015 YILI			
		K.B.Ö (**)	YILSONU ÖDENEK	HARCAMA (*)	GERÇEKLEŞME (%) (*/**)	K.B.Ö (**)	YILSONU ÖDENEK	HARCAMA (*)	GERÇEKLEŞME (%) (*/**)
KOD	AÇIKLAMA								
01.1	Memurlar	186.301.000	195.923.715	186.541.846	100%	198.289.000	228.998.654	217.967.937	110%
01.2	Sözleşmeli Personel	2.124.000	4.166.000	4.024.871	189%	4.401.000	5.191.000	4.960.128	113%
01.3	İşçiler	9.621.000	10.821.000	10.299.433	107%	11.265.000	11.950.000	11.946.312	106%
01.4	Geçici Personel	3.332.000	3.361.609	2.848.226	85%	3.642.000	3.667.871	3.178.200	87%
01.5	Diğer Personel	662.000	794.536	789.949	119%	841.000	958.536	954.195	113%
01	PERSONEL GİDERLERİ	202.040.000	215.066.860	204.504.325	101%	218.438.000	250.766.061	239.006.771	109%
02.1	Memurlar	33.801.000	34.237.000	33.690.912	100%	35.905.000	36.570.000	36.259.942	101%
02.2	Sözleşmeli Personel	280.000	590.000	569.537	203%	558.000	1.028.000	906.895	163%
02.3	İşçiler	1.838.000	1.848.000	1.824.563	99%	2.032.000	2.057.000	2.015.687	99%
02.4	Geçici Personel	633.000	685.239	410.551	65%	656.000	770.225	640.764	98%
02.5	Diğer Personel	20.000	25.000	24.114	121%	27.000	30.000	28.219	105%
02	SGK DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	36.572.000	37.385.239	36.519.677	100%	39.178.000	40.455.225	39.851.507	102%
03.1	Üretime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	93.000	193.000	39.596	43%	97.000	249.990	52.558	54%
03.2	Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	23.074.000	26.864.788	17.546.501	76%	26.625.000	33.672.111	22.283.626	84%
03.3	Yolluklar	1.163.000	4.588.412	2.447.759	210%	1.139.000	4.618.192	2.314.614	203%
03.4	Görev Giderleri	30.000	185.000	156.410	521%	32.000	477.000	399.721	1.249%
03.5	Hizmet Alımları	9.708.000	14.169.396	11.471.238	118%	10.278.000	14.574.538	12.436.968	121%
03.6	Temsil Ve Tanıtma Giderleri	55.000	63.000	62.521	114%	55.000	125.000	124.982	227%
03.7	Menkul Mal,Gayrimaddi Hak Alım, Bakım Ve Onarım Giderleri	3.946.000	7.408.404	4.723.010	120%	3.978.000	7.753.976	5.315.685	134%
03.8	Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım Giderleri	850.000	1.630.481	597.956	70%	901.000	2.373.178	1.270.448	141%
03.9	Tedavi Ve Cenaze Giderleri	0	5.500	4.313	-	0	0	0	-
03	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	38.919.000	55.107.980	37.049.304	95%	43.105.000	63.843.986	44.198.602	103%
05.1	Görev Zararları	4.430.000	4.430.000	4.287.124	97%	4.696.000	4.696.000	4.436.800	94%
05.2	Hazine Yardımları	0	0	0	-	1.655.000	1.655.000	1.655.000	100%
05.3	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	1.340.000	1.340.000	1.340.000	100%	1.416.000	1.416.000	1.416.000	100%
05.6	Yurtdışına Yapılan Transferler	13.000	13.000	8.718	67%	13.000	17.000	7.570	58%
05	CARİ TRANSFERLER	5.783.000	5.783.000	5.635.842	97%	7.780.000	7.784.000	7.515.370	97%
06.1	Mamul Mal Alımları	16.168.000	18.770.626	18.361.773	114%	19.722.000	22.162.297	18.396.545	93%
06.4	Gayrimenkul Alımları Ve Kamulaştırması	100.000	100.000	0	0%	2.000	67.000	52.032	2.602%
06.5	Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	21.900.000	24.957.696	14.758.770	67%	22.998.000	52.198.000	45.558.284	198%
06.7	Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	13.610.000	17.520.994	8.323.422	61%	15.800.000	30.903.690	27.139.475	172%
06	SERMAYE GİDERLERİ	51.778.000	61.349.316	41.443.965	80%	58.522.000	105.330.987	91.146.335	156%
GENEL TOPLAM		335.092.000	374.692.395	325.153.113	97%	367.023.000	468.180.259	421.718.586	115%

Tablo D.2.3.2-Karşılaştırmalı Bütçe Gelirleri Uygulama Sonuçlarına İlişkin Tablo

Kod	Bütçe Gelirleri (1.000 TL)	2014 YILI			2015 YILI		
		Bütçe geliri tahmini	Yılsonu net tahsilât	Gerçekleşme (%)	Bütçe geliri tahmini	Yılsonu net tahsilât	Gerçekleşme (%)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	17.069	19.879	116	16.995	20.245	119
03.1	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	15.747	16.651	106	15.589	17.221	110
03.6	Kira Gelirleri	1.322	3.228	244	1.406	3.024	215
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	297.342	267.504	90	327.375	359.669	110
04.2	Merkezi Yönetim Bütçesine Dâhil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	297.342	266.601	90	327.375	358.081	109
04.4	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	0	43		0	242	
04.5	Proje Yardımları	0	860		0	1.345	
05	Diğer Gelirler	20.681	25.249	122	22.652	25.115	111
05.1	Faiz Gelirleri	703	2.828	402	803	2.377	296
05.2	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	9.597	10.783	112	10.423	11.212	108
05.3	Para Cezaları	0	90		11.426	67	1
05.9	Diğer Çeşitli Gelirler	10.381	11.549	111	0	11.459	
06	Sermaye Gelirleri				1	97	9.700
06.2	Taşınır Satış Gelirleri				1	97	9.700
	Toplam	335.092	312.632	93	367.023	405.126	110

D.2.4-Taşınır ve taşınmaz kaynakların yönetimi nasıl ve ne kadar etkin olarak gerçekleştirilmektedir?

Üniversitemiz harcama birimleri taşınır ihtiyaçları, söz konusu amaç için birimlere tahsis edilen bütçe ödeneği ile İdari Mali İşler Daire Başkanlığı'na tahsis edilen ödeneklerden karşılanmaktadır. İhtiyaçlar, talep edilen taşınırın eğitim, araştırma ve idari nitelikli hizmetlerin yürütülmesindeki önem ve etkisi göz önünde tutularak, ambar stok kontrolleri yapılarak ve bir önceki yılda karşılanan talepler de dikkate alınarak tespit edilmektedir.

Üniversitemiz envanterinde bulunan taşınırların kayıt ve takip işlemleri, Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından geliştirilen Kamu Bilişim Sisteminde yer alan “Taşınır Kayıt Yönetim Sistemi” modülü kullanılarak yürütülmektedir. Söz konusu sistem aracılığı ile taşınır taleplerinin yapılması, taşınırların zimmete verilmesi, taşınır sayımının yapılması, “satın alma, bağış, sayım fazlası ve devir” gibi giriş ile “devretme, hurdaya ayırma ve sayım noksanı” gibi çıkış işlemleri açık, şeffaf, doğru ve güvenilir bir şekilde

yürütülebilmektedir. Ayrıca bu sistem aracılığı ile taşınırlara yönelik tüm raporlama işlemleri de yapılabilmektedir. Bütün bunlar yöneticilerin karar verme süreçlerine önemli ölçüde işlerlik kazandırmaktadır.

Üniversitemiz envanterinde bulunan her türlü arazi ve arsalar, 250-Arazi ve Arsalar hesabında, yeraltında veya yerüstünde inşa edilmiş her türlü yol, köprü ve benzeri yapılar ile bunların eklenti ve bütünleyici parçaları 251-Yer altı ve Yerüstü Düzenleri hesabında, eklenti ve bütünleyici parçalar dahil binalar 252-Binalar hesabında, taşınmazlardan kiraya verilenler ile üzerinde irtifak hakkı tesis edilenler kayıtlı değerleri üzerinden 990-Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri hesabında takip edilmektedir. Binaların büyük onarımlarının yapımı ile binalara ait kalorifer kazan dairesi, soğuk oda, jeneratör, havalandırma sistemlerinin yönetimi üniversitemiz Yapı İşleri Teknik Daire Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

Üniversitemiz taşınmazlarından kiraya verilenlerin yönetimi, kiralama ve takip işlemleri İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı tarafından gerçekleştirilmektedir. Kiralama işlemleri, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri doğrultusunda genellikle pazarlık usulü ile yapılmaktadır.

D.3- Bilgi Yönetim Sistemi

D.3.1-Her türlü faaliyet ve sürece ilişkin verileri toplamak, analiz etmek ve raporlamak üzere nasıl bir bilgi yönetim sistemi kullanılmaktadır?

Üniversitemizde 2014 yılında kullanılmaya başlanan Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS), akademik etkinliklerin envanterinin çıkarılması, kurum, birim, bölüm ve kişi performanslarının ölçülerek değerlendirilebilmesi ve sürdürülebilir bir kalite güvence sisteminin oluşturulabilmesi amacıyla geliştirilen akademik performans yönetim modelini de ihtiva eden bir yazılım sistemidir. Bu modelin üniversitemizin gelişimine katkı sağlaması beklenmektedir.

Temelde bir performans yönetim sistemi olan AVESİS yukarıda özetlenen amaçlarla uyumlu özelliklerine ek olarak çeşitli faydalı araçları da içermektedir. Bilindiği gibi Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından YÖKSİS bilgi sistemi oluşturulmuş ve ülkemizdeki tüm üniversitelerin akademisyenlerinin bu sisteme girilerek kişisel verilerini kayıt etmeleri talep edilmiştir. Üniversitemizde kullanıma sunulan AVESİS, YÖKSİS tarafından talep edilen bilgilerden YÖK tarafından izin verilenleri otomatik olarak ilgili sisteme transfer edebilme özelliğine de sahiptir. İzin verilen verilerin YÖKSİS'e transfer edilebilmesi için akademisyenlerimizin AVESİS'teki bilgilerini güncel tutmaları yeterli olmaktadır. Bu sayede akademisyenlerimizin farklı sistemlere mükerrer bilgi girmeleri asgari düzeye indirilmiş olmaktadır.

AVESİS, öğretim elemanlarına farklı formatlarda ve yazdırılabilir özgeçmiş dosyası hazırlama olanağı sunması yanında, üniversitemiz insan kaynakları potansiyelinin tanıtılmasına ve yönetsel uygulamalara da katkı sağlamaktadır.

AVESİS'te bulunan bilgiler öğretim elemanlarının kontrolleri altında ve güncellenebilir bir yapıdadır. Dolayısıyla, sistemde bulunan kişisel bilgilerden öğretim elemanları sorumludur. Ayrıca AVESİS üzerinden birim, bölüm ve kurumsal performans değerlendirmeleri yapıldığından tüm araştırmacıların kişisel alanlarını güncel tutmaları önem arz etmektedir.

AVESİS'ten Bilimsel Yayınlar, Bilimsel Projeler, Atıflar ve Tanınırlık, Patent, Ödüller, Bilimsel Faaliyetler, Bilimsel Etkinlikler, Akademik Personel Bilgileri verilerine ulaşılabilir.

Akademisyenler tarafından yürütülen araştırmalar sırasında proje işlemlerinde bürokratik süreçleri azaltmak için Proje Süreçleri Yönetim Sistemi (BAPSİS) de üniversitemizde 2014 yılında kullanıma açılmıştır. Böylelikle, proje yürütücüleri BAPSİS ile web üzerinden projeleri ile ilgili müracaat, takip ve birimle haberleşme gibi her türlü işlemleri yapabilmektedirler. BAPSİS ile bilimsel araştırma ve geliştirme projelerinin bürokratik süreçleri hızlandırılmıştır.

BAPSİS ve AVESİS ile araştırma kadrosunun ulusal/uluslararası dış kaynaklı proje sayısı ve bütçesi, yayınlarının nicelik ve niteliği, aldığı patentler ve sanat eserleri gibi konular ölçülerek raporlanabilmektedir.

Üniversitemizde eğitim ve öğretim faaliyetlerine yönelik Çukurova Üniversitesi Bilgi Sistemi (ÇÜBİS) de kurulmuştur. ÇÜBİS, üniversitemiz öğrencilerinin ders kayıt işlemlerinin yapıldığı, transkript ve başarı oranları vb. verilerin raporlanmasına, takip ve analiz edilmesine olanak veren bir yazılım sistemidir. Öğrencilerin demografik bilgileri, gelişimi ve program memnuniyeti gibi konuların ölçümü sistem üzerindeki modüller aracılığı ile aşamalı olarak veri toplanması, raporlanması ve analizi şeklinde yapılmaktadır. Toplanan bilgiler aracılığı ile ihtiyaç duyulan özel raporlar da Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından hazırlanabilmektedir.

Bunların yanında, üniversitemizdeki birçok birimin kendine özgü mezun takip yapılanmaları ve mezunlarına yönelik dernek, grup gibi oluşumları mevcuttur. 2012 yılında üniversitemiz bünyesinde Kariyer Planlama, Araştırma ve Uygulama Merkezleri kurulmuştur. Merkezin faaliyet alanı mezuniyet öncesi eğitimler vermek ve kariyer planlamasına yardımcı olmaktır. Ancak, belirtmek gerekir ki, birimler bazında yürütülen mezun takip işlemlerinin tek bir noktadan koordinasyonu ve mezunlarımıza ilişkin istihdam verilerinin elde edilmesine yönelik bilgi yönetim sisteminin kurulması üniversitemizin geliştirilmesi gereken yönlerindedir.

Üniversitemizde Özlük Yönetim Sistemi, Mekan Yönetim ve Network Yönetim Bilgi Sistemleri de bulunmaktadır. Bunlardan özlük yönetim sistemi ile Akademik ve İdari personelin tüm kayıtları tutulmakta (birim, bölüm, aile bilgileri ile akademik aşama, idari görev vb.) ve bunlar istenilen kriterlerde raporlanmaktadır. Mekan yönetim ile Eğitim ve öğretim hizmeti verilen tüm mekanların (derslik, laboratuvar vb.) içerisinde yer alan donanımlar (bilgisayar, projeksiyon, tepegöz vb) raporlanabilmekte aynı zamanda hangi dersin hangi saatte hangi mekanda yapıldığı gibi bilgilere ulaşılabilmektedir. Network yönetim bilgi sistemi ile kampüste yer alan kablolu ve kablosuz cihazların, aktif ve pasiflik durumları online olarak raporlanabilmektedir.

Üniversitemizde yazışmalar 2015 yılında, Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) ile yapılmaya başlandı. Bu sistem ile hem kurum içi, hem de dış kurumlarla hızlı ve etkin bir yazışma yapılabilen ve arşivlenebilmektedir.

D.3.2-Toplanan verilerin güvenliği, gizliliği ve güvenilirliği nasıl sağlanmaktadır?

Üniversitemizde kullanılan bilgi yönetim sistemlerindeki verilerin güvenliğine ve gizliliğine son derece önem verilmektedir. Bu verilerin güvenliğini sağlamaya yönelik işlemler arasında kullanıcı şifrelerinin veri tabanlarında kriptolu saklanması, veri tabanlarına olan erişim yetki tabanlı olması ve log kayıtlarının tutulması, yazılı talep ve onay olmadan veri paylaşımının yapılmaması sayılabilir. Ayrıca verilerin güvenliği için yedekleme ünitesi bulunmaktadır. Diğer yandan, yedekleme ünitesinin yerine güç kaynağı, yangın söndürme sistemi ve güvenli giriş çıkış sistemi olan modern bir veri dağıtım ve yedekleme merkezi kurulması Bilgi İşlem Daire Başkanlığımızın 2016 yılı faaliyet planları arasında bulunmaktadır.

D.4- Kurum Dışından Tedarik Edilen Hizmetlerin Kalitesi

D.4.1-Kurum dışından alınan idari ve/veya destek hizmetlerinin tedarik sürecine ilişkin kriterleri belirlenmiş midir?

Üniversitemiz 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında bulunan bir kurum olup, kurum dışından tedarik edilen hizmetler, söz konusu kanun ve 4735 sayılı Kamu ihale sözleşmeleri Kanunu hükümleri, hizmet alım ihaleleri uygulama yönetmeliği ve kamu ihale genel tebliğinde yer alan hükümler doğrultusunda alınmaktadır.

Kurum dışından tedarik edilen hizmetlerin alımında uygulanacak ihale usulüne ilişkin **tip idari şartname** esas alınarak idari şartname hazırlanmaktadır. Tip idari şartnamede boş bırakılan veya dipnota alınan hususlar, işin özelliğine göre 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ile diğer mevzuat hükümlerine aykırı olmayacak şekilde düzenlenmektedir. İdari şartnamede, hizmetin niteliği göz önünde bulundurularak kalite yönetim sistem belgesi, çevre yönetim sistem belgesi, hizmet yeterlilik belgesi ile deney-analiz-kalibrasyon laboratuvarlarının ve muayene kuruluşlarının kalite yeterliliğine ilişkin belgeler gereklilik olarak ortaya konulabilmektedir. Ayrıca, kurum dışından tedarik edilen hizmetin teknik ayrıntılarını ve şartlarını gösteren bir teknik şartname hazırlanarak ihale dokümanına dahil edilmektedir. Teknik şartnamede, ulusal ve/veya uluslararası teknik standartlara uygunluğu sağlamaya yönelik düzenlemeler de

yapılabilmektedir. Bu şartnamede teknik özelliklere ve tanımlamalara yer verilmektedir. Yine teknik şartnamede kurum dışından tedarik edilen hizmette kullanılacak makine, malzeme ve ekipmanın kullanım kılavuzlarına yönelik düzenleme de yapılabilmektedir.

D.4.2-Kurum dışından alınan bu hizmetlerin uygunluğu, kalitesi ve sürekliliği nasıl güvence altına alınmaktadır?

Üniversitemiz, kurum dışından alınan hizmetlerin uygunluğunu, kalitesini ve sürekliliğini, tedarikçi firma ile tip sözleşme imzalayarak ve alınan hizmeti muayene kabul komisyonundan geçirerek güvence altına almaya çalışmaktadır. Tip sözleşmede boş bırakılan veya dipnota alınan hususlar, işin özelliğine ve sözleşme türüne göre 4734 ve 4735 sayılı kanunlar ile diğer mevzuat hükümlerine aykırı olmayacak şekilde düzenlenmektedir. Muayene ve kabul komisyonu, işyerine, işyeri öngörülmeyen işlerde ise sözleşmesinde işin kabulü için belirlenen yere giderek yüklenici tarafından gerçekleştirilen işleri Hizmet İşleri Genel Şartnamesinin 44 - 49 uncu maddelerine göre incelemekte, muayene etmekte ve gerekli görürse işletme ve çalışma deneyleri yapmaktadır. Kabule engel bir durum bulunmadığı takdirde, işin kabulünü yapmaktadır. Ayrıca, alınan hizmetin güvence altına alınmasına yönelik olarak hizmetin tedarik edildiği yüklenici firmalardan sözleşme tutarının yüzde altısından aşağı olmamak şartıyla teminat alınmaktadır.

D.5- Kamuoyunu Bilgilendirme

D.5.1-Kurum, topluma karşı sorumluluğunun gereği olarak, eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme faaliyetlerini de içerecek şekilde faaliyetlerinin tümüyle ilgili güncel verileri kamuoyuyla paylaşmakta mıdır?

24.10.2003 tarih ve 25269 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu gereğince hazırlanıp, 27.04.2004 tarih ve 25445 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına ilişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin 8'inci maddesi gereğince kurulması gereken “*Bilgi Edinme Birimi*” Üniversitemizde, Genel Sekreterliğe bağlı Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü tarafından

yürütülmekte iken, 10.01.2009 tarihinde ayrı bir birim olarak "Bilgi Edinme Birimi" kurulmuş ve hizmet vermeye başlamıştır. Üniversitemiz bilgi edinme birimi, gerçek ve tüzel kişilerin başvurusu üzerine ilgili mevzuat çerçevesinde istenen bilgi veya belgeye erişimi yasal süreler içinde sağlamaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kurumların kaynaklarının şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleri çerçevesinde etkili, ekonomik ve verimli kullanılması amaçlanmaktadır. Anılan Yasanın 41'inci maddesi ve bu maddeye dayanılarak yürürlüğe konulan "Kamu İdarelerinde Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik" hükümlerine göre, yıllık olarak üniversitemizin harcama birimleri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporları konsolide edilerek, sorumluluk, doğruluk, tarafsızlık, açıklık, tam açıklama, tutarlılık ve yıllık olma ilkeleri dikkate alınarak İdari Faaliyet Raporu hazırlanmakta ve ilgili yılı takip eden Şubat ayı sonuna kadar Üniversitemiz ve Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'nın internet adresinde yayınlanmak suretiyle kamuoyuyla paylaşılmaktadır. Ayrıca, Üniversitemizin harcama birimleri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporları da Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'nın internet adresinde yayınlanmaktadır.

Bununla birlikte, yasal zorunluluk kapsamında her yıl hazırlanan Performans Programı, Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu, Yatırım İzleme ve Değerlendirme Raporu ile üniversitemiz mali tabloları da ilgili idarelere gönderilirken, aynı zamanda kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla Üniversitemiz (<http://www.cu.edu.tr/tr/>) ve Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı internet sayfasından (<http://sgdb.cu.edu.tr>) kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Web sitelerimizdeki paylaşımlar günlük ve anlık olarak haftanın 7 günü Üniversitemize ait Twitter (<https://twitter.com/cuhabermerkezi>) ve Facebook (<https://www.facebook.com/cuhabermerkezi>) sosyal paylaşım adreslerden de kamuoyuna sunulmaktadır. Bu paylaşımlarla ilgili gelen yorumlar (olumlu-olumsuz) ve mesajlar Haber Merkezi tarafından muhatabı ile paylaşılmakta ve yanıtını (gerekirse) mesaj atan kişiye tekrar bilgilendirme yapılmaktadır. Ayrıca, Üniversitemiz hakkında derlenen haberler "E-bülten" şeklinde web üzerinden ve basılı "Kampüs Haber" olarak düzenli şekilde yayınlanmaktadır (<http://habermerkezi.cu.edu.tr/bulten.asp>). Basılı olarak yayınlanan "Kampüs Haber" gazetemiz tüm şehir ile paylaşılmaktadır.

Gazete ve TV’lerde yayınlanan haberlerimizle ilgili de medya takibi Haber Merkezimiz tarafından Medya Takip Merkezi şirket desteğiyle yapılmaktadır. Yayınlanan haber kupürleri konunun muhatabı ile mail aracılığıyla PDF olarak paylaşılmaktadır.

D.5.2-Kamuoyuna sunulan bilgilerin güncelliği, doğruluğu ve güvenilirliği nasıl güvence altına alınmaktadır?

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereği hazırlanması zorunlu olan ve yukarıda açıklanan İdare Faaliyet Raporu, Performans Programı, Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu, Yatırım İzleme ve Değerlendirme Raporu her yıl hazırlanarak raporda güncel veriler kullanılmaktadır. Üniversitemiz mali tabloları ise aylık olarak internet sayfamızda yayınlanmaktadır. Web sitelerimizdeki paylaşımlar günlük ve anlık olarak haftanın 7 günü Üniversitemize ait twitter ve facebook sosyal paylaşım adreslerden de kamuoyuna sunulmaktadır.

İdare Faaliyet Raporunda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sistemi işlemlerinin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenciyi sağladığını bildiren **“Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı”** Rektör tarafından; birim faaliyet raporunda açıklanan faaliyetler için idare bütçesinden harcama birimine tahsis edilmiş kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanıldığını, görev ve yetki alanı çerçevesinde iç kontrol sisteminin idari ve mali kararlar ile bunlara ilişkin işlemlerin yasallık ve düzenliliği hususunda yeterli güvenciyi sağladığını ve harcama biriminde süreç kontrolünün etkin olarak uygulandığını bildiren **“Harcama Yetkilisinin İç Kontrol Güvence Beyanı”** Harcama Yetkilileri tarafından; Üniversitede, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerin zamanında üst yöneticiye raporlandığı beyanını bildiren **“Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı”** Strateji Geliştirme Daire Başkanı tarafından imzalanarak üniversitemiz İdari Faaliyet Raporuna eklenmektedir.

D.6-Yönetimin Etkinliği ve Hesap Verebilirliği

D.6.1-Kurum, kalite güvencesi sistemini, mevcut yönetim ve idari sistemini, yöneticilerinin liderlik özelliklerini ve verimliliklerini ölçme ve izlemeye imkân tanıyacak şekilde tasarlamış mıdır?

Kurum kalite güvencesi sistemi, kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler belirlemek, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlama ve ilgili performans göstergelerinin sürekli izlenmesinden oluşan bir mekanizmadır.

Yükseköğretim için tanımlanan Ulusal Yeterlilikler Çerçevesinde Ulusal düzeyde veya bir eğitim sistemi düzeyinde, yükseköğretim yeterlilikleri arasındaki ilişkiyi açıklayan, ulusal ve uluslararası paydaşlar tarafından tanınan yeterliliklerin belirli bir düzen içerisinde yapılandırıldığı bu sistemde Çukurova Üniversitesi Senatosu tarafından akademik ve idari birimleri temsil edecek şekilde iç ve dış değerlendirme, kalite geliştirme çalışmalarından sorumlu, Kalite Komisyonu oluşturulmuştur.

Çukurova Üniversitesi'nin stratejik planı, hedefleri ve Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idarî hizmetlerinin değerlendirilmesi, geliştirilmesi, iç ve dış kalite güvence sisteminin kurulması ve işletilmesi, kurumsal göstergelerin tespit edilmesi, kurumsal performansın izlenmesi, kurumsal gelişimin ölçülmesi kapsamında yapılacak çalışmaları raporlayarak sistemi ölçme ve izlemeye imkan tanıyacak şekilde tasarlanmıştır.

Çukurova Üniversitesi, Yükseköğretimin ulusal strateji ve hedefleri ışığında, misyonu, vizyonu, stratejik planı ve hedefleri doğrultusunda, kalite güvencesine yönelik olarak belirlenen politika ve süreçler kapsamında olduğu çalışmaları yönetim ağıyla paylaşarak dış kaynakların bilgi edinmesine açık bir erişim sistemi üzerinden yürütür.

Üniversitemiz akademik birimlerinin ölçülebilir stratejik hedeflerinin başarılması için işletilen süreç ve projelerle ilgili performans göstergelerinin etkinliği, periyodik olarak gözden geçirilmektedir. Bu süreç kapsamında gerçekleşen çalışmalar, kurumun kalite güvencesi

sistemine yönelik çalışmalara katkıda bulunan kurum yöneticilerinin mevcut liderlik özellikleri ve düşünce biçimlerinin gözlemlenebilir olmasına imkân sağlar.

D.6.2-Yönetim ve idarenin kurum çalışanlarına ve genel kamuoyuna hesap verebilirliğine yönelik ilan edilmiş politikası var mıdır?

Rektörümüz yılda iki kez akademik birimleri ziyaret ederek kurumun kısa, orta ve uzun vadedeki hedef ve politikalarına ne oranda erişildiğine dair bilgilendirme yapmaktadır. Bu bilgileri Üniversitemiz, Haber Merkezi ve üniversitemizin internet sayfası üzerinden kamuoyu ile paylaşmaktadır. Ayrıca, Üniversitemiz tarafından yapılan ihaleler, süreçleri ve sonuçları şeffaf bir şekilde web sayfasından takip edilebilmektedir (<http://www.cu.edu.tr/tr/DokumanView.aspx?pageId=135>).

E. Sonuç ve Değerlendirme

E.1-Üniversitemizin güçlü yönleri

- 1. Bölge üniversitelerinde kurucu üniversite rolüne sahip olunması:** Çukurova Üniversitesi 1982 yılından sonra kurulan çok sayıda yeni üniversitenin kuruluş ve gelişme aşamalarında sağlamış olduğu akademik destek ile önemli bir rol üstlenmiştir. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Mustafa Kemal Üniversitesi, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Mersin Üniversitesi, Niğde Üniversitesi ve Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi gibi Doğu Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu'da bulunan üniversiteler bunlar arasında yer almaktadır. Ayrıca Çağ Üniversitesi ile yeni kuruluş aşamasında olan birçok vakıf üniversitesine de akademik düzeyde destek sağlanmaktadır. Üniversitemiz bu yönü ile bulunduğu bölgede bilim, kültür ve sanat çalışmalarında lider üniversite konumundadır.
- 2. Eğitim ve araştırmaya uygun, düzenli, bakımlı, geniş ve etkileyici bir fiziksel mekana-kampüse sahip olunması:** Üniversitemiz kampüs alanı 18.000 dekarlık ve kampüs dışında 2.000 dekarlık arazi varlığı ile Türkiye'nin en geniş kampüs alanına sahip üniversitelerinden olup tarımsal araştırma - geliştirme, uygulama ve staj olanakları açısından önemli avantajlara sahip bulunmaktadır. Bunun yanı sıra üç tarafı Seyhan Baraj Gölü ile çevrili, doğal bir flora ve faunası yanında botanik bahçesi ve zengin bitki ve kültürel peyzajıyla etkileyici ve eşsiz bir görünüme sahiptir. Ayrıca ülkemizin en önemli turuncgil ve zeytin gen koleksiyon bahçeleri de kampüsümüzde bulunmaktadır.
- 3. Nitelikli ve üretken akademik kadroya sahip olunması:** Üniversitemiz akademik kadrosu gerek yapılan yayın sayısı, gerek yürütülmekte olan araştırma ve sanat projeleri ve gerekse ulusal ve uluslararası çalışmalara isteklilik ve yürütme becerisi bakımından ülkemiz üniversiteleri arasında seçkin bir yere sahiptir. TÜBİTAK destekli yürütülen projeler açısından ön sıralarda yer almaktadır.
- 4. Eğitim programları açısından zengin çeşitliliğe sahip olması:** Eğitim programlarımız düzenli olarak güncellenmekte, tüm akademik birimlerimiz özellikle son 5 yılda öğrenen

temelli eğitim programları geliştirilmesi konusunda son derece dinamik bir süreç geliştirmektedir. Uluslararası tanınırlık, şeffaflık ve değişimi hedefine alan Üniversitemiz, Ocak 2006'dan itibaren mezun olan bütün öğrencilerine İngilizce Diploma Eki'ni otomatik olarak vermektedir. Çukurova Üniversitesi, 2013 yılında ECTS Label- AKTS Etiketi olarak, başvuru yapan 50 üniversite içinde ECTS Label- AKTS Etiketi alan 15 üniversiteden biri olmuştur. Üniversitemizin Bologna süreci çalışmaları doğrultusunda bilgi paketi/ders katalogu hazırlama aşamasında 2013 yılında tüm lisans ve yüksek lisans programlarının amaçları, yeterlilikleri, çıktıları tanımlanmıştır. Bu programlar içinde toplam 7.328 dersin öğrenme kazanımları belirlenmiş, AKTS iş yükü hesaplanmış, haftalık ders akışları ve ölçme değerlendirme yöntemleri belirlenmiştir. Ve son olarak bu dersler program yeterlilikleri/çıktıları ile ilişkilendirilmiştir. Bu çalışmalar doğrultusunda Üniversitemiz 2013 - 2016 yılları için ECTS label almaya hak kazanmıştır.

5. **Gelişime açık Ar&Ge potansiyeli:** Mevcut akademisyen sayısı, nitelikli akademisyen ve teknik ekibi, kurumun Ar&Ge geçmişi, kamu ve özel kuruluşların araştırma ve geliştirme aşamalarında ihtiyaç duydukları malzeme karakterizasyonu ve farklı alanlarda yer alan ileri düzeyde cihazları önemli ölçüde karşılayan laboratuvar olanakları ile Rektörlüğün BAP biriminin farklı destek olanakları üniversitemizin en güçlü olduğu yönlerdir.

E.2-Üniversitemizin iyileşmeye ve geliştirilmeye açık yönleri

1. **Öz değerlendirme kültürünün kurumsallaşmaması:** Üniversitemizin öz değerlendirme sistemini geliştirmesi ve uygulaması, verimsizliğe yol açan hususların saptanması ve düzeltilmesi ve dolayısıyla verimlilik artışı ve yönetimin planlanmasına önemli kazanımlar sağlayabilecektir.
2. **Veri toplama ve veri analizinin tek bir merkezden yapılamaması:** Üniversitemiz alt yapısı ve faaliyetleri ile ilgili tümleşik veri analizi ve istatistik üretimine olanak sağlayan sistematığın eksikliği öz değerlendirme de dahil olmak üzere kurumsal planlama çalışmalarının etkin ve zamanında yürütülmesinde zorluklar oluşturmaktadır.

3. **Kalite süreçlerinin henüz tamamlanmamış olması:** 2015 yılında 486 detay süreç tamamlanmış olmasına rağmen, eğitim, araştırma ve yönetsel süreçlerin izleneceği, değerlendirileceği kanıta dayalı verilerin kullanılarak yapılandırılmış bir süreç izleme modeli tam olarak geliştirilmesi, bunlara dair alt komisyon-kurul oluşturulması ve şemaların hazırlanması gerekmektedir.
4. **Akreditasyonların yetersizliği:** Eğitim programlarının akreditasyonu, hizmet ve araştırma laboratuvarlarının kalite standartları için dış değerlendirme başvurularının artırılması sağlanmalıdır. Kurumumuzda eğitim programı akreditasyon belgesi alan sadece bir program mevcuttur (Tıp Fakültesi). Diğer eğitim programlarının akreditasyonu konusunda çalışmaların hızlandırılması gerekmektedir.
5. **Eğitim programlarının sistematik güncellenememesi:** Eğitim programlarının amaç, kazanım, yeterlilik alanlarının belirlenmesinde düzenli olarak iç paydaş ve dış paydaş analizlerinin yapılması ve bu doğrultuda çağdaş güncellemelerin yapılandırılması, program değişiminde kanıta dayalı yöntemlerin kullanılması geliştirilmelidir. Eğitim programlarının amaç ve kazanımlarının ve yeterliliklerinin sağlandığına dair adil, güncel ve farklı çeşitlilikte ölçme-değerlendirme yöntemlerinin kullanılmasına dair eğitim elemanlarına yönelik çalışmalar yapılması gerekmektedir. Bu bağlamda eğitim elemanları için “eğitici eğitimi” ve “ölçme değerlendirme” kursları, seminerleri, konferansları ve uygulamalı eğitimleri geliştirilmeli ve eğitim elemanlarının bu konudaki becerileri, performansları geri bildirim mekanizmaları ile izlenmelidir. Üniversitede karar süreçlerinde öğrenciler ve mezunların düzenli olarak yer alması sağlanmalı, oy hakkına sahip olması konusunda yapılandırılmış süreçler tanımlanmalıdır.
6. **Aday öğrenci niteliğinin yükseltilmesi:** Üniversitemiz “Öğrenci niteliğinin yeterliliği” geliştirilmesi gereken performans olarak değerlendirilmektedir. Ağırlıklı olarak Çukurova ve doğu bölgelerinden öğrencilerin tercih ettiği bir üniversite durumundadır. Her ne kadar bu durumun ülke genelindeki politikardan bağımsız olarak değerlendirilemeyeceği düşünülse de, ülkenin başarılı öğrencileri için çekim merkezi olarak geliştirilmesi yönünde stratejiler belirlenmesi gerekmektedir. Bu bağlamda başarılı öğrencilerin üniversitemizi tercih etmeleri konusunda ödül, burs, ucuz barınma olanakları gibi teşvikler geliştirilmesi, üniversitemizin bazı bölümlerinin ülke ve dünya genelinde öncü üniversite olma yolunda hedef geliştirmesi gerekmektedir.

7. **Mezun takip sisteminin olmaması:** Üniversitemizde “Mezunlar ile ilişkilerin yeterliliği” geliştirilmesi gereken performans olarak değerlendirilmektedir. Kurumumuzda merkezi olarak mezun bilgi sistemi bulunmamakla birlikte birçok birimin kendine özgü mezun takip yapılanmaları mevcuttur. Kendi mezunlarına yönelik dernek, grup oluşumları mevcut olup bu dernekler çerçevesinde faaliyetler düzenlemektedirler. Ancak mezunlarımıza ilişkin istihdam verilerine dair yeterli istatistiksel veriler bulunmamaktadır. Üniversitemiz bünyesinde kurulan Kariyer Planlama Merkezinde, sistematik mezun izleme çalışmalarının oluşturulması ve geliştirilmesi planlanmaktadır.
8. **Eğitim için gerekli fiziksel ve insan kaynaklarının öğrenci sayısı ile paralel gelişmemesi:** Artan öğrenci sayısına bağlı olarak derslik ve eğitim-öğretim ortamı, eğitim elemanı ihtiyacı önemli bir sorun teşkil etmektedir. Çukurova Üniversitesinde artan program sayısı, öğrenci sayısı gözetilerek öğretim programlarında ihtiyaç duyulan öğretim üyesi profiline ve niteliğine uygun atamalar yapılmaya çalışılmaktadır. Bununla birlikte öğrenci sayısının hızlı artmasına karşılık öğretim üyesi sayısında sınırlı artış göstermesi eğitim elemanı başına düşen öğrenci sayısının da yıllar içinde artmasına neden olmaktadır. Dünya standartları göz önünde bulundurulduğunda oldukça yüksek olan eğitim elemanı başına düşen öğrenci sayısı oranı (yaklaşık 50 öğrenci), öğretim elemanlarının iş yükünün fazla olduğunu ve sayılarının arttırılması gerektiğine işaret etmektedir. Öğrenci yükünün bir başka göstergesi olarak da öğrenci ve eğitim elemanı başına düşen eğitim alanları incelendiğinde; Türkiye'nin en büyük kampüs alanından birine sahip olan üniversitemizde dahi bazı bölümlerde eğitim alanlarının yıllar içinde katlanarak hızla artan öğrenci sayısına yanıt vermekte zorlandığı görülmektedir. Örneğin öğrenci sayısı son 5 yılda %50 artış gösteren tıp fakültesinde öğrenci başına düşen eğitim alanı oranı 2,7 m² den 1,8 m²'ye düşmüştür (Kabul edilen standartlara göre bu oranın en az 3 m² olması önerilmektedir). Bu bağlamda her birim bazında işyükü analizi yapılması ve bu analizlere dayalı olarak norm kadro çalışmaları yapılması, altyapı desteklerinin bu veriler ve standartlar gözetilerek yapılması eğitim-altyapı konularındaki öncelikli alanların belirlenmesinde kanıta dayalı bir sistem geliştirilmesinde yol gösterici olacaktır. Üniversitemizde her yıl artan öğrenci sayısına bağlı olarak derslikler açısından kapasite sorunları söz konusu olabilmektedir. Bu sorun 2014 ve 2015 yıllarında yapılan yeni derslikler ile bir miktar giderilse de yeterli düzeye ulaşamamıştır.

9. **Dış paydaş destekli proje ve patent eksikliği:** Üniversitemizin Ar&Ge faaliyetleri Üniversite Sanayi işbirlikliklerini arttırmada, sanayinin ihtiyacı olan teknolojik araştırma konuları doktora ve yüksek lisans tezlerinde teşvik edilmesinde, sanayi için ürüne dönüşen tezlerin teşvikinde, sosyal Ar&Ge projelerini düzenli hale getirmede, yıllık patent sayısını arttırmada, Ar&Ge'ye dayalı tedarik, teknoloji tedarigi, teknoloji yönetimi ve Ar&Ge yönetimi konularında bilgi sahibi Ar&Ge liderlerini yetiştirmede, doktoralı eleman istihdam edilmesinde ve Tematik İleri Araştırma Merkez ve Merkezi Araştırma Laboratuvarlarının kurulması alanlarında iyileştirmelere ihtiyaç duyulmaktadır. Kurumun temel araştırma stratejisi ve hedeflerinin saptanmasında dış paydaş görüşlerini de dikkate alarak yapılandırılmış ve katılımcı bir süreç geliştirilmesine ihtiyaç vardır.
10. **Ulusal/uluslararası endekslerde istenilen düzeyde olunmaması:** Üniversitelerin ekonomik katkı ve ticarileşme, bilimsel ve teknolojik araştırma yetkinliği fikri mülkiyet havuzu, işbirliği ve etkileşim ile girişimcilik ve yenilikçilik kültüründen yola çıkarak TÜBİTAK'ın hazırladığı üniversitelerin 23 farklı gösterge baz alınarak girişimcilik ve yenilikçilik performanslarına göre sıralandığı, 2014 yılına ait verilere göre hazırlanan "2015 yılı Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksinde Çukurova Üniversitesi 22. sırada yer almaktadır. Önümüzdeki yıllarda Çukurova Üniversitesinin mevcut alt yapısını güçlendirerek endeks sıralamasında daha üst sıralarda yer alması hedeflenmektedir.
11. **Kurum içi ve dışı sosyal etkileşim eksiklikleri:** Üniversitemizde toplumla etkileşim ve iletişim için Haber Merkezi ve Kampüs Bülteni gibi çevrimiçi ve basılı ortamlarla bilim, kültür ve sanat faaliyetlerinin ve sonuçlarının etkin paylaşımını sağlayacak bazı projeler hayata geçirilmekle birlikte sosyal etkileşim düzeyinde eksikliklerin daha etkin şekilde giderilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.
12. **Dış değerlendirme sürecinden geçmemiş olması:** Üniversitemiz, Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından daha önce dış değerlendirme sürecinden geçmemiş, dolayısıyla dış değerlendirme sonucunda üniversitemizin geneli ve/veya bağlı birimleri için Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından bildirilen iyileşmeye açık yönler kapsamında çalışmalar yapılmamıştır.
13. **Engelsiz mekanların yetersiz olması:** Üniversitemizde engelsiz mekan oluşturmak birinci hedeflerimiz arasındadır. Ancak henüz tüm mekanlarda bu düzenlemeler gerçekleştirilmemiştir. Bununla birlikte üniversitemizin 2013 yılından bu yana eylem

planında özel bütçeden önemli bir miktar, engelsiz mekanların oluşturulması için ayrılmaktadır.

14. Halkla İlişkiler Birimimizin yeteri kadar aktif olmaması: Eğitim-öğretim ve araştırma-geliştirme faaliyetlerinin kamuoyu ile paylaşımı konusunda Haber Merkezi'nin yanı sıra Bilim Gazeteciliği nosyonuna sahip olan ve faaliyetleri kamuoyunun ilgisini çekecek bir biçimde duyurmaya ve katılım sağlamaya yönelik olarak Halkla İlişkiler Birimimizin daha dinamik bir biçimde işler hale getirilmesine ihtiyaç vardır.

Ekler Listesi

- Ek 1: Ç.Ü. 2014 Yılı Öz Değerlendirme Raporu
- Ek 2: Ç.Ü. Kalite Güvencesi Yönergesinin Onaylanmasına İlişkin Senato Kararı
- Ek A.1.1: Akademik Birimlerin Kuruluşuna İlişkin Yasal Dayanaklar
- Ek B.1.1: Yeterlilik ve Memnuniyet Anketleri
- Ek B.3.1: İnsan Kaynakları Komisyonu Kurulmasına İlişkin Olur Yazısı
- Ek B.6.1: 2015 Yılı Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Raporu
- Ek B.8.1: Ç.Ü. Kalite Komisyonu Üye ve Alt Çalışma Gruplarının Oluşturulmasına İlişkin Senato Kararları
- Ek C.1: Meslek Yüksekokulları Programları
- Ek C.2: Lisans Düzeyinde Verilen Programlar
- Ek C.3: Yüksek Lisans ve Doktora Düzeyinde Verilen Programlar
- Ek C.4: Çift Anadal ve Yandal Verilen Programlar Listesi
- Ek C.1.1.1: Tıp Fakültesi Amaç Öğrenim Hazırlanmasında Paydaş Analiz Yöntemi Raporu
- Ek C.1.3.1: TYYÇ Sunum ve Eğitim Toplantıları, Programlar ve Yazışmalar
- Ek C.4.3.1: Kurum Dışından Gelen Öğretim Elemanlarına İlişkin Senato Kararı
- Ek D.1.2.1: Ç.Ü.Operasyonel Süreçleri Listesi
- Ek D.1.3.1: Ç.Ü. İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı 2015 Yılı Uygulama Sonuçları Raporu
- Ek D.2.1.1: Yönetim Sistemine İlişkin Birimlerle Yapılan Yazışma ve Birimlerden Gelen Veriler